C/2024/1791

2024.3.22.

P9_TA(2023)0325

A kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret

Az Európai Parlament 2023. szeptember 14-én elfogadott módosításai a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátását biztosító keret létrehozásáról, valamint a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Módosítás 1, eltérő utalás hiányában (*)

(C/2024/1791)

AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI (**)

a Bizottság javaslatához

2023/0079(COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátását biztosító keret létrehozásáról, valamint a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [1],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A nyersanyagokhoz való hozzáférés alapvető fontosságú az uniós gazdaság***, a digitális*** és ***zöld átállás, a biztonság és védelem, valamint*** a belső piac működése szempontjából. Léteznek olyan nem energetikai, nem mezőgazdasági nyersanyagok, amelyek kiemelkedő gazdasági jelentőségük, valamint – az ellátás gyakran néhány harmadik országban erősen koncentrálódó jellege miatti – jelentős ellátási kockázatnak való kitettségük folytán kritikus fontosságúnak minősülnek. Tekintettel arra, hogy számos ilyen kritikus fontosságú nyersanyag ***a zöld megállapodással összhangban*** kulcsszerepet játszik a zöld és digitális átállás megvalósításában, és tekintettel a

---

([1]) Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A9-0260/2023).

(*) Módosítások: az új vagy módosított szöveget félkövér dőlt betűtípus, a törléseket pedig a ▌ jel mutatja.

(**) Ez az elfogadott szövegek javított változata, amelynek célja az összes nyelvi változat összhangjának biztosítása. A szöveg kiegészült egy olyan meghatározással, amely az előző változatban technikai okok miatt hiányzott, ami a fogalommeghatározások számozását eredményezte (javítás a 2. cikkben).

([1]) HL C ., ., . o.

védelmi***, valamint repüléstechnikai*** és űripari alkalmazásokban való felhasználásukra, a kereslet exponenciálisan fog növekedni a következő évtizedekben***, és ezért intézkedéseket kell végrehajtani a növekedés mérséklésére, és annak érdekében, hogy megvédjék az Uniót a kínálat és a kereslet között globális szinten egyre növekvő eltéréssel szemben***. ***A más ágazatokban – például a mezőgazdaságban, az egészségügyben vagy az építőiparban – felhasznált további nyersanyagok a jövőben nagy ellátási kockázatoknak lehetnek kitéve.*** Ugyanakkor a növekvő geopolitikai feszültségek és az erőforrásokért folytatott verseny miatt növekszik az ellátási zavarok kockázata. Ráadásul a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti megnövekedett kereslet – megfelelő kezelés hiányában – negatív környezeti és társadalmi hatásokhoz vezethet. E tendenciákat figyelembe véve a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásához való hozzáférés biztosítását, ***a kereslet növekedésének mérséklését, valamint az uniós kereslet várható exponenciális növekedése kritikus fontosságának csökkentése érdekében a helyettesítés előmozdítását és a hatékonyság növelését*** célzó intézkedéseket kell hozni az Unió gazdasági rezilienciájának és nyitott stratégiai autonómiájának megőrzése érdekében.

(1a) ***Az elsődleges és másodlagos nyersanyagok iránti növekvő kereslet mellett egyre nő a szakképzett munkaerő iránti kereslet is. A szakképzett munkaerő hiánya az Unióban már most kritikus szintet ér el, a nyersanyagágazatban is, ahol 2030-ig további 1,2 millió szakképzett munkavállalóra lesz szükség csak az e-mobilitás és a megújuló energiaforrások ágazatában. Az Unió ezért támogatja a tagállamokat a képzés és a készségek biztosításában, és konkrét uniós szintű intézkedéseket mérlegel, például egy Európai Nyersanyag-akadémia létrehozását annak érdekében, hogy tehetségeket biztosítson a nyersanyagok és a fejlett anyagok ágazata számára, valamint hogy átképezze és továbbfejlessze a meglévő munkaerőt.***

(1b) ***Az európai és a globális biztonsági helyzet miatt sürgősen át kell gondolni az ellátási lánc rezilienciájának megerősítését, többek között a védelmi ágazatban.***

(2) Tekintettel a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncainak összetettségére és transznacionális jellegére, a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásának biztosítását célzó, összehangolatlan nemzeti intézkedések jelentős mértékben torzíthatják a versenyt és széttagolhatják a belső piacot. Ezért a belső piac működésének védelme érdekében ***igazságos és méltányos módon*** közös uniós keretet kell létrehozni e központi kihívás együttes kezelésére***, a vonatkozó uniós versenyjogi és állami támogatási szabályok teljes mértékű tiszteletben tartása mellett***.

(3) Először is a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásához való uniós hozzáférés hatékony biztosítása érdekében e keretnek olyan intézkedéseket kell tartalmaznia, amelyek csökkentik az Unió növekvő ellátási kockázatait azáltal, hogy – az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében meghatározott referenciaértékek megállapításával – megerősítik az uniós kapacitásokat a stratégiai fontosságú nyersanyagok értékláncának valamennyi szakasza mentén, beleértve a kitermelést, a feldolgozást és az újrafeldolgozást is. ***Ami az újrafeldolgozást illeti, a cél az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok újrafeldolgozási kapacitásának javítása, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot.*** Másodszor, mivel az Unió továbbra is importfüggő lesz, a keretnek tartalmaznia kell olyan intézkedéseket, amelyek diverzifikáltabbá teszik a stratégiai fontosságú nyersanyagok ***uniós*** ellátását***, különösen azzal a céllal, hogy csökkentsék a nem megbízható partnerektől való közvetlen és közvetett függőséget, miközben előmozdítják az ilyen kritikus fontosságú nyersanyagok alternatíváinak és helyettesítőinek használatát a kisebb környezeti lábnyom elérése, valamint az ilyen nyersanyagok iránti kereslet csökkentése vagy mérséklése érdekében***. Harmadszor, intézkedéseket kell előírni annak érdekében, hogy az Unió jobban ***tudja azonosítani,*** nyomon tudja követni és mérsékelni tudja a meglévő és jövőbeli ellátási kockázatokat***, és képes legyen ennek megfelelően haladéktalanul cselekedni***. Negyedszer, a keretnek tartalmaznia kell olyan intézkedéseket, amelyek fokozzák az Unióban felhasznált kritikus fontosságú nyersanyagok ***optimalizált*** körforgásos jellegét és fenntarthatóságát***, valamint előmozdítják az Unióban felhasznált nyersanyagok helyettesítésére szolgáló alternatív innovatív anyagokra és gyártási módszerekre irányuló kutatást és fejlesztést***. ***Végezetül pedig intézkedéseket kell hozni a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti növekvő kereslet korlátozására, növelve a hatékonyságot és az anyagok helyettesítésének elterjedését a teljes értékláncban.***

(4) Annak biztosítása érdekében, hogy a rendeletben foglalt intézkedések a legrelevánsabb anyagokra összpontosuljanak, létre kell hozni a stratégiai fontosságú nyersanyagok és a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét. Ezeknek a jegyzékeknek továbbá arra is kell szolgálniuk, hogy eligazítást nyújtsanak az e rendelet céljainak megvalósításához való hozzájárulást célzó tagállami erőfeszítésekhez, illetve összehangolják azokat. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének – a zöld és digitális átállást támogató stratégiai technológiákban, illetve a védelmi vagy ***űr- és repüléstechnikai*** alkalmazásokban való felhasználásukra tekintettel – tartalmaznia kell azokat kiemelkedő stratégiai fontosságú nyersanyagokat, amelyeket a globális kínálat és az előre jelzett kereslet közötti,

esetlegesen jelentős eltérés jellemez, és amelyek esetében a termelés viszonylag nehezen fokozható, például az ellátási kapacitást növelő új projektek hosszú átfutási ideje miatt. A lehetséges technológiai és gazdasági változások***, valamint az eseti kockázatok, például a geopolitikai konfliktusokból vagy természeti katasztrófákból eredő kockázatok*** figyelembevétele érdekében a stratégiai fontosságú anyagok jegyzékét rendszeres időközönként felül kell vizsgálni, és szükség esetén frissíteni kell. Annak biztosítása érdekében, hogy az értéklánc mentén az uniós kapacitások növelésére, az ellátási kockázatok nyomon követését és csökkentését célzó uniós kapacitás megerősítésére, valamint az ellátás diverzifikáltabbá tételére irányuló erőfeszítések azokra az anyagokra összpontosuljanak, amelyek esetében a leginkább szükségesek, a vonatkozó intézkedéseket csak a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékére kell alkalmazni.

(5) A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének tartalmaznia kell minden stratégiai fontosságú nyersanyagot, valamint bármely egyéb olyan nyersanyagot, amely az uniós gazdaság egésze szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír, és amelynek esetében magas az ellátási zavar kockázata. Az esetleges technológiai és gazdasági változások figyelembevétele érdekében a Bizottságnak a jelenlegi gyakorlat folytatásaként rendszeres időközönként értékelést kell végeznie számos nyersanyag kitermelésére, kereskedelmére, alkalmazásaira, újrafeldolgozására és helyettesítésére vonatkozó adatok alapján, hogy naprakésszé tegye a kritikus és a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékét, tükrözve a szóban forgó nyersanyagokkal kapcsolatos gazdasági jelentőség és ellátási kockázat alakulását. A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének tartalmaznia kell azokat a nyersanyagokat, amelyek a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat tekintetében is elérik vagy meghaladják a küszöbértékeket, az érintett nyersanyagokat azonban nem kell rangsorolni a jegyzékben a kritikus fontosság szempontjából. Ennek az értékelésnek egy ötéves időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló legfrissebb adatok átlagán kell alapulnia. Az engedélyezéshez, a tervezéshez, a feltáráshoz, a nyomon követéshez, a körforgásos jelleghez és a fenntarthatósághoz kapcsolódó egyablakos rendszerre vonatkozóan e rendeletben meghatározott intézkedéseket minden kritikus fontosságú nyersanyagra alkalmazni kell. ***A kritikus fontosságú nyersanyagok iránti globális kereslet az előrejelzések szerint hamarosan meghaladja a kínálatot, ami egyenlő versenyfeltételeket teremt az innovatív és fenntartható alternatívák számára az Unióban. Ehhez nemcsak kutatási beruházásokra van szükség, hanem olyan piaci feltételek megteremtésére is, amelyek lehetővé teszik a megújuló helyettesítő anyagok számára, hogy versenyezzenek a hagyományos fosszilis nyersanyagokkal. Ezért az Uniónak megelőző intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy mérsékelje a kritikus fontosságú nyersanyagok fogyasztásának várható növekedését az előrejelzésekhez képest, anélkül, hogy veszélyeztetné ipari bázisát. A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét és a kapcsolódó prioritásokat minden olyan alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályban figyelembe kell venni, amely közvetlenül vagy közvetve érinti ezeket az anyagokat.***

(6) Ahhoz, hogy a stratégiai fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén erősíteni lehessen az uniós kapacitásokat, az erőfeszítések orientálása és az előrehaladás érdekében referenciaértékeket kell meghatározni. Az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelt kapacitások növelését kell célul kitűzni az értéklánc minden szakaszában, ugyanakkor a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésére, feldolgozására és újrafeldolgozására vonatkozó általános kapacitási referenciaértékek elérésére is törekedni kell. Először is az Uniónak fokoznia kell a stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelkezésre álló saját geológiai erőforrásainak felhasználását, és ki kell építenie azt a kapacitást, amely lehetővé teszi az általa felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok előállításához szükséges anyagok legalább 10 %-ának kitermelését. Szem előtt tartva, hogy a kitermelési kapacitás jelentős mértékben függ az Unió geológiai erőforrásainak rendelkezésre állásától, e referenciaérték elérése azok rendelkezésre állástól függ. Másodszor, a teljes értéklánc kiépítése és a közbenső szakaszokban jelentkező esetleges szűk keresztmetszetek megakadályozása érdekében az Uniónak növelnie kell feldolgozási kapacitását az értéklánc mentén, és képesnek kell lennie az általa évente felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok legalább 40 %-ának előállítására. ***Ezen túlmenően az Unió új feldolgozási kapacitásának egy részét a harmadik országokban, különösen a fejlődő országokban és a feltörekvő piacokon kölcsönös előnyökkel járó, uniós vezető stratégiai projektek stratégiai partnerségei keretében lehetne kifejleszteni.*** Harmadszor, a következő évtizedekben a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásának egyre nagyobb része várhatóan lefedhető lesz másodlagos nyersanyagokkal, ami az Unió nyersanyagellátásának biztonságát és fenntarthatóságát egyaránt javítaná. Ezért lehetővé kell tenni, hogy az Unió újrafeldolgozási kapacitása ***minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag tekintetében*** elő tudja állítani ***az újrafeldolgozási kapacitás mennyiségének*** legalább ***+10 %-át a 2020–2022-es viszonyítási alaphoz képest, hogy összegyűjtsék, kiválogassák és feldolgozzák az Unió hulladékában lévő minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag legalább 45 %-át, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot***. Ezek a referenciaértékek a 2030-ig terjedő időhorizontra vonatkoznak, összhangban az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([2]) meghatározott uniós éghajlat- és energiapolitikai célokkal, valamint az ezek alapjául szolgáló Digitális évtized szakpolitikai program ([3]) szerinti digitális célokkal. Ezen túlmenően a minőségi munkahelyek – többek között a készségfejlesztés és a munkahelyváltás révén – kezelni fogják az ágazati munkaerőpiac kockázatait, és hozzájárulnak az EU versenyképességének biztosításához. ***Az értékelésben***

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2481 határozata (2022. december 14.) a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról (HL L 323., 2022.12.19., 4. o.).

rugalmasságra van szükség ahhoz, hogy figyelembe lehessen venni a szóban forgó nyersanyag egyedi sajátosságait, beleértve az anyagtulajdonságokat és az értéklánc mentén jelentkező kihívásokat. Emellett a meglévő kapacitások támogatására is törekedni kell.

(7) Egyes nyersanyagok esetében az Unió ellátása szinte teljes mértékben egyetlen országtól függ. Ezek a függőségek az ellátási zavarok jelentős ***kockázatát idézik elő, és a Kínai Népköztársaság esetében növelik az Unió sebezhetőségét és biztonsági kockázatait***. E potenciális kockázatok korlátozása és az Unió gazdasági rezilienciájának fokozása érdekében annak biztosítására kell törekedni, hogy 2030-ra az Unió 65 %-nál nagyobb mértékben ne függjön egyetlen harmadik országtól sem a feldolgozatlan és a feldolgozás bármilyen szakaszában lévő stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátása terén, ugyanakkor különös figyelmet kell fordítani azokra az országokra, amelyekkel az Unió nyersanyagokra szakosodott stratégiai partnerséget létesített, amelyek nagyobb biztosítékokat eredményeznek az ellátási kockázatok tekintetében.

(8) Megfelelő intézkedéseket kell bevezetni a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unión belüli kitermelését, feldolgozását vagy újrafeldolgozását célzó stratégiai projektek támogatására, amelyeknek a tagállami erőfeszítésekkel együtt hozzá kell járulniuk a referenciaértékek eléréséhez szükséges kapacitások növeléséhez. Különösen a feltárásra vagy a körforgásos jellegre vonatkozó egyéb ***intézkedések ugyanolyan fontosak*** az értéklánc különböző szakaszainak megerősítéséhez, és ezáltal a referenciaértékek eléréséhez. Annak biztosítása érdekében, hogy a referenciaértékek időben teljesüljenek, a Bizottságnak a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület (a továbbiakban: „a testület") segítségével nyomon kell követnie a referenciaértékek teljesítése terén elért előrehaladást, és arról jelentést kell készítenie. Amennyiben a referenciaértékek elérésével kapcsolatban jelentett előrehaladás általában véve nem kielégítő, a Bizottságnak értékelnie kell további intézkedések megvalósíthatóságát és arányosságát. Ha csak egyetlen stratégiai fontosságú nyersanyag vagy kevés stratégiai fontosságú nyersanyag esetében nem történik előrelépés, az elvileg nem tehet szükségessé további uniós erőfeszítéseket.

(9) Az Unión belüli kapacitások kiépítése érdekében a Bizottságnak a testület támogatásával meg kell határoznia azokat az Unión belüli stratégiai projekteket, amelyek a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésében, feldolgozásában vagy újrafeldolgozásában***, illetve helyettesítő anyagok fejlesztésében és elterjesztésében*** kívánnak aktív szerepet vállalni. ***A stratégiai projekteknek a technológiai innováció és a fenntarthatóság szempontjából kiemelt projekteknek kell lenniük.*** A stratégiai projektek hathatós támogatása javíthatja a downstream ágazatok anyagokhoz való hozzáférését, valamint gazdasági lehetőségeket teremthet az értéklánc mentén, többek között a ***kis- és középvállalkozások(***kkv-k***) és a helyi közösségek*** számára, és hozzájárulhat a munkahelyteremtéshez. Ezért a stratégiai projektek Unió-szerte történő kidolgozásának biztosítása érdekében az ilyen projektekhez észszerűsített és kiszámítható engedélyezési eljárásokat kell biztosítani, és támogatást kell nyújtani a finanszírozáshoz jutáshoz, ***ami, ha sikeresnek bizonyul, példaként szolgálhat a kritikus fontosságú vagy egyéb nyersanyagok esetében az engedélyezési eljárások és a finanszírozáshoz jutás tekintetében***. A támogatás célzottá tétele és a projektek hozzáadott értékének biztosítása érdekében a projekteket a támogatás megszerzése előtt egy kritériumrendszer alapján kell értékelni. Az Unión belüli stratégiai projekteknek meg kell erősíteniük az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokat érintő ellátásbiztonságát, megfelelő műszaki megvalósíthatóságot kell jelezniük, és azokat környezeti és társadalmi szempontból fenntartható módon kell végrehajtani. Az érintett tagállamon kívül határokon átnyúló előnyöket is kell biztosítaniuk. Amennyiben a Bizottság megítélése szerint ezek a kritériumok teljesülnek, határozatban kell közzétennie a stratégiai projektként való elismerést. Mivel a gyors elismerés kulcsfontosságú az Unió ellátásbiztonságának hathatós támogatásához, az értékelési folyamatnak továbbra is könnyítettnek kell lennie, és nem lehet túlzottan megterhelő. ***A kritikus fontosságú nyersanyagok iránti kereslet növekedésének mérséklése az Unió stratégiai autonómiája megerősítésének és globális környezeti lábnyoma csökkentésének eszköze. Ezért a Bizottságnak ki kell dolgoznia egy mutatót, hogy nyomon követhesse a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó közbenső vagy késztermékek kritikussági és anyaghatékonysági szintjét.***

(10) Az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának diverzifikálása érdekében a Bizottságnak a testület támogatásával ***és a hasonlóan gondolkodó partnerekkel együttműködve*** kell meghatároznia azokat a harmadik országbeli ***és az EUMSZ II. mellékletében felsorolt tengerentúli országokban és területeken lévő*** stratégiai projekteket, amelyek a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésében, feldolgozásában vagy újrafeldolgozásában kívánnak aktív szerepet vállalni. ***Ezeknek a projekteknek tiszteletben kell tartaniuk a környezetvédelemmel és az emberi jogokkal kapcsolatos nemzetközi normákat és egyezményeket, és ösztönözniük kell az olyan inkluzív üzleti modellek alkalmazását, amelyek keretében a helyi közösségek részt vesznek a döntéshozatalban.*** Eredményes végrehajtásuk biztosítása érdekében ***e*** stratégiai ***projektek számára biztosítani kell a finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférést, valamint a beruházások kockázatcsökkentésére szolgáló mechanizmusokat***. A projektek hozzáadott értékének biztosítása érdekében, ***valamint azért, hogy kölcsönös előnyöket biztosítsanak az Unió és az érintett harmadik országok, többek között a projektek helyszínéül szolgáló harmadik országok számára,*** azokat egy kritériumrendszer alapján kell értékelni. Az uniós projektekhez hasonlóan a harmadik országbeli stratégiai

projekteknek ***hozzá kell járulniuk*** az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának ***biztonsága megerősítéséhez***, megfelelő műszaki megvalósíthatóságot kell jelezniük, és a végrehajtásuknak fenntartható módon kell történnie***, a nyersanyagokra vonatkozó, a Bizottság által elismert fenntarthatósági tanúsítási rendszer keretének alkalmazásával***. A projektnek kölcsönösen előnyösnek kell lennie az Unió és az érintett harmadik ország számára. ***Az Unió szükség esetén támogatni fogja a harmadik országokat jogi keretüknek, a jó kormányzásra való képességüknek és a nyersanyagágazat átláthatóságának megerősítésében annak érdekében, hogy a nyersanyagpartnerség kölcsönösen előnyös legyen, beleértve a helyi népességet. A projektnek*** hozzáadott értéket kell képviselnie az adott országban***, és fejlődő vagy feltörekvő országok esetében lehetővé kell tennie annak az értéklláncban való feljebb lépését***, figyelembe véve ***ugyanakkor az EU-Szerződésekben rögzített elvekkel,*** az Unió közös kereskedelempolitikájával ***és stratégiai prioritásaival, valamint a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia EUMSZ 208. cikkében lefektetett elvével*** való összhangját. Ez az érték származhat abból, hogy a projekt ***a nyersanyagok értéklláncának*** egynél több szakaszához hozzájárul, valamint abból, hogy a projekt keretében szélesebb körű gazdasági és társadalmi előnyök keletkeznek, beleértve a ***Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO)*** nemzetközi ***normáival*** összhangban történő munkahelyteremtést is. Amennyiben a Bizottság megítélése szerint ezek a kritériumok teljesülnek, határozatban kell közzétennie a stratégiai projektként való elismerést.

(11) A fokozódó nyersanyagtermelés fenntarthatóságának biztosítása érdekében az új nyersanyagprojekteket fenntartható módon kell végrehajtani. E célból az e rendelet alapján támogatásban részesülő stratégiai projekteket a fenntartható nyersanyagokra vonatkozó uniós alapelvekben kiemelt összes fenntarthatósági szempontra – többek között a környezetvédelem biztosítására, ***beleértve a tengeri és tengerparti környezet védelmét is,*** a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatokra, ezen belül az emberi jogok, például a nők ***és a gyermekek*** jogainak tiszteletben tartására, valamint az átlátható üzleti gyakorlatokra – kiterjedő nemzetközi jogi eszközök figyelembevételével kell értékelni ([4]). A projekteknek biztosítaniuk kell továbbá a jóhiszemű szerepvállalást, valamint a helyi közösségekkel, többek között az őslakos népekkel folytatott, átfogó és érdemi konzultációkat. Annak érdekében, hogy a projektgazdák egyértelműen és hatékonyan teljesíteni tudják ezt a kritériumot, a vonatkozó uniós jogszabályoknak, a nemzetközi normáknak, iránymutatásoknak és alapelveknek való megfelelést, illetve az e rendelet alapján elismert ***környezetvédelmi*** tanúsítási rendszerben való részvételt elegendőnek kell tekinteni. ***A Bizottságnak továbbá szoros párbeszédet kell kialakítania a tagállamokkal, a harmadik országokkal, az ipar képviselőivel, a szabványügyi testületekkel és egyéb érdekelt felekkel a kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelésére, feldolgozására és újrafeldolgozására vonatkozó európai szabványok kidolgozásáról szóló megbeszéléseken. Az olyan fenntartható és környezetkímélő bányászati projektek, amelyek innovatív eljárásokat tartalmaznak, és az ásvány- és kohászati feldolgozást a kitermelési helyek közelében végzik, közös európai érdeket szolgáló fontos projekteknek tekinthetők. E projekteknek jelentősen hozzá kell járulniuk a gazdasági növekedéshez, a munkahelyteremtéshez, a zöld és digitális átálláshoz, és növelniük kell az uniós ipar és gazdaság versenyképességét. Ezenfelül az uniós értékekhez és célkitűzésekhez való igazodás érdekében e projekteknek töretlen elkötelezettséget kell mutatniuk az átláthatóság, az oktatás és a közösségi szerepvállalás, a fosszilis tüzelőanyagok használatának a megújuló energiaforrások integrálásán keresztül való elkerülése, a hulladékcsökkentés és a fenntartható vízhasználati gyakorlatok alkalmazása iránt. A stratégiai fontosságú nyersanyagokat a legtöbb esetben egy hordozó ásvány melléktermékeként termelik ki. Annak érdekében, hogy az Unió elérje e rendelet célkitűzéseit, a stratégiai fontosságú nyersanyagok melléktermék jellege nem befolyásolhatja az ehhez hasonló kitermelési projektek stratégiai jellegét. A kitermelési célú projektek ezért akkor is stratégiai jelentőségűnek tekinthetők, ha a stratégiai fontosságú ásványt fő termékként, és akkor is, ha melléktermékként termelik ki.***

(12) A stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek bármely projektgazdája számára lehetővé kell tenni, hogy projektje stratégiai projektként való elismerését kérelmezze a Bizottságtól. A kérelemnek a kritériumokkal kapcsolatos ***releváns dokumentumokat*** és ***bizonyítékokat*** kell tartalmaznia. A projekt társadalmi, környezeti és gazdasági életképességének, megvalósíthatóságának, valamint a becslések megbízhatóságának megfelelőbb értékelése érdekében a projektgazda köteles projektjének az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását is rendelkezésre bocsátani, és az objektív validálás lehetővé tétele érdekében ezt az osztályozást megfelelő bizonyítékokkal alá kell támasztania. A kérelemhez csatolni kell a projekt ütemtervét is annak megbecsüléséhez, hogy a projekt mikor tudna hozzájárulni a belföldi kapacitásra vagy a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékekhez. Mivel a bányászati projektek társadalmi elfogadottsága alapvető fontosságú azok eredményes végrehajtása szempontjából, a projektgazdának a társadalmi elfogadottság elősegítését célzó intézkedéseket tartalmazó tervet is rendelkezésre kell bocsátania. ***Ez a harmadik országokban megvalósuló projektekre is érvényes.*** Különös figyelmet

([4]) European Commission, Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs, EU principles for sustainable raw materials (Az Európai Bizottság Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatósága, Az Európai Unió fenntartható nyersanyagokra vonatkozó elvei), az Európai Unió Kiadóhivatala, 2021, https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875.

kell fordítani a szociális partnerekre, a civil társadalomra és más felügyeleti szereplőkre. A projektgazdának üzleti tervet is rendelkezésre kell bocsátania, amely tájékoztatást nyújt a projekt pénzügyi életképességéről, áttekintést nyújt a már biztosított finanszírozásról***, többek között a tulajdonosi struktúráról annak biztosítása érdekében, hogy a projektfinanszírozás ne legyen ellentétes a hasonlóan gondolkodó partnerekkel való együttműködés erősítésének céljával, különösen a harmadik országbeli partnerek által finanszírozott projektek tekintetében. Emellett információkat kell szolgáltatni*** a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodásokról, valamint becsléseket ***kell közölni*** a lehetséges munkahelyteremtésről és a projekt képzett munkaerő iránti igényeiről, többek között a továbbképzési és az átképzési igényekről***, valamint be kell számolni a nők részvételének növelését és az általános munkakörülmények javítását célzó kezdeményezésekről***.

(13) A kérelmek eredményes és hatékony intézésének biztosítása érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy az értéklánc egyes alulreprezentált szakaszaihoz vagy a stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz kapcsolódó projektekre irányuló kérelmek feldolgozását részesítse előnyben annak érdekében, hogy biztosítani tudja az Unió kiegyensúlyozott előrehaladását az e rendeletben foglalt valamennyi uniós kapacitási referenciaérték elérése tekintetében. ***A Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy prioritásként kezelje azokat a stratégiai projekteket, amelyek hozzájárulnak a nyersanyagok körforgásos jellegéhez, vagy amelyeket a kkv-k nyújtanak be, feltéve, hogy az értéklánc különböző szakaszai között megteremtik a projektek közötti egyensúlyt. A Bizottságnak proaktívan partnerországokat kell keresnie a stratégiai együttműködés előmozdítása érdekében.***

(14) Mivel a projekt eredményes végrehajtásának biztosításához szükség van azon tagállam együttműködésére, amelynek területén a projekt végrehajtására sor kerül, e tagállamnak jogosultnak kell lennie arra, hogy kifogást emeljen, és ezáltal megakadályozza, hogy egy projekt az akarata ellenére stratégiai projekt státuszt kapjon. Amennyiben ez megtörténik, az érintett tagállamnak az alkalmazandó kritériumokra hivatkozva kell megindokolnia az elutasítást. Hasonlóképpen, az Unió nem adhat stratégiai projekt státuszt olyan projekteknek, amelyeket valamely harmadik ország a kormánya akarata ellenére hajt végre, és ezért tartózkodnia kell a státusz megadásától, amennyiben valamely harmadik ország kormánya kifogást emel.

(15) A stratégiai projektként való elismeréssel való visszaélés megakadályozása érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy hatályon kívül helyezze a projektek stratégiai projektként való elismerésére vonatkozó eredeti határozatát, amennyiben azok már nem felelnek meg a feltételeknek, vagy ha az elismerés helytelen információkat tartalmazó kérelmen alapult. Ezt megelőzően a Bizottságnak konzultálnia kell a testülettel, és meg kell hallgatnia a projektgazdát. ***A projektgazdáknak teljes mértékben felelniük kell a szándékos megtévesztésért, és ezzel kapcsolatban adott esetben bírósági eljárás alá is vonhatók.***

(16) A stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátásbiztonságának garantálásában betöltött fontos szerepük fényében a stratégiai projektek közérdekűnek ***vagy közbiztonságot érintő projektnek*** tekintendők. A stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátásbiztonságának garantálása döntő jelentőséggel bír a zöld és digitális átállás sikere, valamint a védelmi és az ***űr- és repüléstechnikai*** ágazat rezilienciája szempontjából. A tagállamok – a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unión belüli ellátásbiztonságához való hozzájárulás érdekében – a nemzeti engedélyezési eljárások során támogatást nyújthatnak a stratégiai projektek uniós joggal összhangban történő megvalósításának felgyorsításához.

(17) A nemzeti engedélyezési eljárások biztosítják, hogy a nyersanyagprojektek biztonságosak és védettek legyenek, és megfeleljenek a környezetvédelmi, társadalmi és biztonsági követelményeknek. Az uniós környezetvédelmi jogszabályok közös feltételeket határoznak meg a nemzeti engedélyezési eljárások folyamatára és tartalmára vonatkozóan, ezáltal biztosítva a környezetvédelem magas szintjét, és lehetővé téve az uniós potenciál fenntartható kiaknázását a nyersanyagok értéklánca mentén. A stratégiai projekt státusz megadása ezért nem sértheti az érintett projektekre alkalmazandó engedélyezési feltételeket, beleértve a 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi

irányelvben ([5]), a 92/43/EGK tanácsi irányelvben ([6]), a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([7]), a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([8]), a 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([9]), a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([10]) és a 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([11]) meghatározott feltételeket.

(18) Ugyanakkor a nemzeti engedélyezési eljárások kiszámíthatatlansága, összetettsége és – időnként – túlzott elhúzódása veszélyezteti a stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek eredményes kidolgozásához szükséges beruházási biztonságot. Ezért e projektek eredményes végrehajtásának biztosítása és felgyorsítása érdekében a tagállamoknak észszerűsített és kiszámítható engedélyezési eljárást kell alkalmazniuk a stratégiai projektekre. E célból a stratégiai projekteknek nemzeti szinten elsőbbségi státuszt kell adni, ezáltal gyors adminisztratív ügyintézést és sürgősségi eljárást biztosítva azok számára valamennyi kapcsolódó bírósági és vitarendezési eljárásban. Ez a rendelet nem akadályozhatja meg az illetékes hatóságokat a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncán belüli, stratégiai projekteknek nem minősülő egyéb projektek engedélyezésének észszerűsítésében.

(19) Az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokat érintő ellátásbiztonságának biztosításában betöltött szerepükre, továbbá az Unió nyitott stratégiai autonómiájához, valamint a zöld és digitális átálláshoz való hozzájárulásukra tekintettel a stratégiai projekteket a felelős engedélyező hatóságnak közérdekűnek ***és közbiztonságot érintő projektnek*** kell tekintenie. A környezetre káros hatást gyakorló stratégiai projektek, amennyiben azok a 2000/60/EK irányelv, a 92/43/EGK tanácsi irányelv és a 2009/147/EK irányelv ([12]) hatálya alá tartoznak, akkor engedélyezhetők, ha a felelős engedélyező hatóság az általa végzett eseti értékelés alapján arra a következtetésre jut, hogy a projekt által szolgált közérdek felülírja ezeket a hatásokat, feltéve, hogy az említett irányelvekben meghatározott valamennyi vonatkozó feltétel teljesül. Adott esetben az eseti értékelésnek ***megfelelően*** figyelembe kell vennie a kitermelési helyek geológiai sajátosságait, ami korlátozza a helyszínre vonatkozó döntéseket ***a kitermelési helyszínnel kapcsolatos alternatív megoldások hiánya miatt***.

(20) Az engedélyezési eljárás egyszerűsítése, valamint hatékonyságának és átláthatóságának növelése érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek projektgazdái számára lehetővé kell tenni, hogy egyetlen nemzeti hatósággal tartsanak kapcsolatot, amely a teljes engedélyezési eljárás megkönnyítéséért, koordinálásáért ***és optimalizálásáért*** felel, és amely a stratégiai projektek esetében az alkalmazandó határidőn belül átfogó határozatot hoz. E célból a tagállamoknak egyetlen illetékes nemzeti hatóságot kell kijelölniük. ***Ki kell jelölni egy ügyintézőt, aki könnyű kapcsolattartási pontot biztosít. A kijelölt ügyintéző az egyablakos ügyintézés különböző nemzeti struktúráira tekintettel egy másik hatósághoz is tartozhat.*** Amennyiben valamely tagállam belső szerveződésére tekintettel szükséges, lehetővé kell tenni, hogy az illetékes nemzeti hatóság feladatait azonos feltételek mellett át lehessen ruházni egy másik hatóságra. ***A kijelölt illetékes hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy más illetékes minisztériumok véleményét és részvételét kérje, anélkül, hogy ezzel befolyásolná az eljárás gyorsaságát.*** Az illetékes nemzeti hatóság feladatainak eredményes végrehajtása érdekében a tagállamoknak elegendő személyzetet és erőforrást kell biztosítaniuk az illetékes nemzeti hatóságuk vagy a nevében eljáró bármely hatóság számára.

(21) A stratégiai projektek engedélyezési státuszával kapcsolatos egyértelműség biztosítása és az esetleges visszaélésszerű pereskedés eredményességének korlátozása érdekében a tagállamoknak – a hatékony bírósági felülvizsgálat veszélyeztetése nélkül – biztosítaniuk kell a stratégiai projektek engedélyezési eljárásával kapcsolatos viták időben

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

([6]) A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és helyreállítása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.).

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács 2006/21/EK irányelve (2006. március 15.) az ásványinyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról – A Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság nyilatkozata (HL L 102., 2006.4.11., 15. o.).

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

történő rendezését. E célból az illetékes nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők és a projektgazdák egyszerű vitarendezési eljáráshoz férjenek hozzá, és hogy a stratégiai projektek elbírálása az azokkal kapcsolatos valamennyi bírósági és vitarendezési eljárás során sürgősséggel történjen. ***Emellett e rendeletnek elő kell segítenie a viták rendezésével kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét, például a nyitott kérdések megoldását célzó, semleges választottbírákkal működő ad hoc munkacsoportokat.***

(22) Annak érdekében, hogy a polgárok és a vállalkozások szükségtelen további adminisztratív terhek nélkül, közvetlenül élvezhessék a belső piac előnyeit, az egységes digitális kaput létrehozó (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([13]) általános szabályokat állapít meg a belső piac működése szempontjából releváns információk, eljárások és segítségnyújtó szolgáltatások online nyújtására vonatkozóan. Az e rendelet hatálya alá tartozó tájékoztatási követelményeknek és eljárásoknak meg kell felelniük az (EU) 2018/1724 rendelet követelményeinek. Biztosítani kell különösen azt, hogy a stratégiai projektek projektgazdái az (EU) 2018/1724 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összhangban teljes mértékben online hozzáférhessenek az engedélyezés folyamatához kapcsolódó bármely eljáráshoz, és online lefolytathassák azokat.

(23) Annak érdekében, hogy a projektgazdák és más beruházók számára biztosítsák a stratégiai projektek továbbfejlesztéséhez szükséges biztonságot és egyértelműséget, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárás ne haladja meg az előzetesen meghatározott határidőt. A kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg az egy évet. A kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében azonban az engedélyezési eljárás időtartama – figyelembe véve a lehetséges hatások összetettségét és mértékét – nem haladhatja meg a két évet. E határidők eredményes teljesítése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a felelős hatóságok elegendő erőforrással és személyzettel rendelkezzenek. A Bizottság a Technikai Támogatási Eszközből támogatja a tagállamokat azok kérése alapján a reformok megtervezésében, kidolgozásában és végrehajtásában, beleértve a nemzeti engedélyezéssel kapcsolatos közigazgatási kapacitás megerősítését is.

(24) Az uniós jog által – többek között a víz, az élőhelyek és a madarak vonatkozásában – előírt környezetvédelmi vizsgálatok és engedélyek a nyersanyagprojektek engedélyezési eljárásának szerves részét képezik, és alapvető biztosítékot jelentenek a negatív környezeti hatások megelőzésére vagy minimalizálására. Annak biztosítása érdekében azonban, hogy a stratégiai projektekre vonatkozó engedélyezési eljárások kiszámíthatók legyenek és azokra időben sor kerüljön***, valamint ne lépjék túl az engedélyezési eljárás adott szakaszára előzetesen meghatározott időkeretet***, ki kell használni a szükséges vizsgálatok és engedélyek észszerűsítésére adódó lehetőségeket, ugyanakkor nem szabad csökkenteni a környezetvédelem szintjét. E tekintetben biztosítani kell, hogy a szükséges vizsgálatok a szükségtelen átfedések elkerülése érdekében össze legyenek kapcsolva, továbbá biztosítani kell, hogy a projektgazdák és a felelős hatóságok a felesleges nyomon követés elkerülése érdekében az összekapcsolt értékelés végrehajtása előtt kifejezetten megállapodjanak annak hatóköréről***, ezen értékelések minőségének sérelme nélkül***.

(25) A földhasználatot érintő konfliktusok akadályokat gördíthetnek a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek bevezetése elé***, különösen a fejlődő országokban, ahol a kényszerkilakoltatás a bányászati műveletek közös jellemzője***. A közjavak és -érdekek kiegyensúlyozásában segítséget nyújthatnak azok a megfelelően kialakított***, az illetékes hatóságok nemzeti, regionális és helyi szintű szoros és indokolt együttműködésén alapuló*** – többek között területrendezési és övezetbe sorolási – tervek, amelyek figyelembe veszik a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek végrehajtásának lehetőségeit, és amelyek lehetséges környezeti hatásai értékelés tárgyát képezik, csökkentve a konfliktusok kockázatát és felgyorsítva a nyersanyagprojektek fenntartható bevezetését az Unión belül ***és a harmadik országokban***. A felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságoknak ezért a megfelelő tervek kidolgozásakor nyersanyagprojektekre vonatkozó rendelkezések beillesztését kell mérlegelniük.

(26) Az Unión belül gyakori, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek nehezen jutnak finanszírozáshoz. A kritikus fontosságú nyersanyagok piacait gyakran jelentős áringadozás, hosszú átfutási idők, nagyfokú koncentráció és az átláthatóság hiánya jellemzi. Ezenfelül az ágazat finanszírozásához magas szintű szakértői ismeretekre ***és olyan pénzügyi eszközökre*** van szükség, ***amelyek célja a beruházások kockázatainak mérséklése, mint például a nyersanyagalapok, az adókedvezmények, a pénzügyi garanciák, a támogatások vagy egyéb kockázatcsökkentő pénzügyi intézkedések, amelyek*** gyakran ***hiányoznak*** a pénzügyi intézmények körében. E tényezők kezelése, illetve a stratégiai fontosságú nyersanyagok stabil és megbízható ellátásának biztosításához való hozzájárulás érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak ***le kell küzdeniük a szakpolitikai akadályokat,*** segíteniük kell a finanszírozáshoz jutást és az adminisztratív támogatáshoz való hozzáférést. ***A tagállamoknak a pénzügyi***

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).

támogatásról szóló döntés meghozatalakor figyelembe kell venniük az érintett projektgazdák által tett környezetvédelmi, szociális és munkaügyi kötelezettségvállalásokat. Ahhoz, hogy a projektek versenyképesek, innovatívak és reziliensek legyenek, valamint hogy képesek legyenek növelni a termelési, feldolgozási, újrafeldolgozási és helyettesítési kapacitásokat, a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó ágazatnak hozzá kell férnie mind az állami, mind a magánfinanszírozáshoz. A sürgős cselekvés és az e rendeletben meghatározott referenciaértékek elérése érdekében ugyanilyen fontos annak biztosítása, hogy más horizontális szakpolitikai intézkedések, például a fenntartható finanszírozásra irányuló kezdeményezések összhangban maradjanak az Unió azon erőfeszítéseivel, amelyek célja, hogy elősegítsék a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós ágazata számára a finanszírozáshoz és a beruházásokhoz való megfelelő hozzáférést.

(27) Erős európai értéklánc csak megfelelő pénzügyi eszközökkel építhető ki. A Bizottság együtt fog működni az InvestEU végrehajtó partnereivel annak érdekében, hogy az (EU) 2021/523 rendeletben ([14]) és az e rendeletben meghatározott közös célkitűzésekkel összhangban megtalálja a beruházási támogatás fokozásának módjait. Az InvestEU tanácsadó központ hozzájárulhat életképes tervezett projektek kialakításához.

(27a) Ennek a rendeletnek fokoznia kell a szinergiákat az Unió és a tagállamok által jelenleg támogatott, a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos kutatási és innovációs (K+I) programokkal és intézkedésekkel, valamint az ellátási lánc egy részének fejlesztésével kapcsolatos intézkedésekkel, különös tekintettel az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([15]) (Horizont Európa) létrehozott Horizont Európa keretprogramra és az (EU) 2021/764 tanácsi határozatra ([16]).

(28) A jelenleg gyakran széttagolt köz- és magánberuházások korlátainak leküzdése, az integráció és a beruházások megtérülésének elősegítése érdekében a Bizottságnak, a tagállamoknak és a fejlesztési bankoknak jobban össze kell hangolniuk a meglévő, uniós és nemzeti szintű finanszírozási programokat, és szinergiákat kell kialakítaniuk azok között, valamint jobb koordinációt és együttműködést kell biztosítaniuk az iparral és a magánszektorbeli kulcsfontosságú érdekelt felekkel. E célból a tagállamok és a Bizottság szakértőit, valamint az érintett közszektorbeli pénzügyi intézményeket tömörítő, külön alcsoportot kell létrehozni a testületen belül. Ezen alcsoportnak meg kell vitatnia a stratégiai projektek egyedi finanszírozási igényeit és meglévő finanszírozási lehetőségeit annak érdekében, hogy a meglévő finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés optimális módjával kapcsolatos javaslatot tegyen a projektgazdáknak. A harmadik országokban – ***többek között a feltörekvő piacokon és a fejlődő országokban*** – megvalósuló stratégiai projektek finanszírozására vonatkozó ajánlások megvitatásakor és megfogalmazásakor ***a Bizottságnak és*** a testületnek ***a potenciális partnerországokkal együttműködésben prioritásként*** kell ***kezelnie a stratégiai projekteket*** a „Global Gateway" ***stratégia*** ([17]) ***keretében, és egyeztetnie kell a nemzeti és nemzetközi fejlesztésfinanszírozási intézményekkel***.

(28a) Folyamatos uniós és nemzeti szintű erőfeszítésekre van szükség a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos K+I előmozdítása és támogatása érdekében, mivel az alapkutatás kulcsfontosságú lesz az új anyagok és helyettesítő anyagok felfedezéséhez.

(28b) Konkrét pénzügyi és támogatási eszközökre, valamint célzott K+I alapokra van szükség a hatékonyság, a helyettesítés, az újrafeldolgozási folyamatok és a zárt anyagciklusok javítása érdekében uniós és nemzeti szinten a kutatási és innovációs programok és egyéb eszközök révén az innováció fellendítése érdekében, különös tekintettel a hulladékfeldolgozásra, a fejlett anyagokra és a helyettesítésre, valamint az új és innovatív technológiák kifejlesztésére a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntartható bányászata terén az Unióban.

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

([16]) A Tanács (EU) 2021/764 határozata (2021. május 10.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról és a 2013/743/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 167. I, 2021.5.12., 1. o.).

([17]) Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – A „Global Gateway" (JOIN(2021)0030).

(29) A vállalatok, a pénzügyi befektetők és a beruházáshasznosítók magánbefektetése alapvető fontosságú. Amennyiben a magánbefektetés önmagában nem elegendő, a projekteknek a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncán belüli eredményes bevezetéséhez köztámogatásra lehet szükség, például garanciák, kölcsönök vagy sajáttőke- és kvázisajáttőke-befektetések formájában. Ez a köztámogatás állami támogatás is lehet. Az ilyen támogatásnak ösztönző hatásúnak, szükségesnek, megfelelőnek és arányosnak kell lennie. Az állami támogatásokra vonatkozó, a közelmúltban a kettős átállásra irányuló célkitűzésekkel összhangban alaposan felülvizsgált, hatályos iránymutatás – bizonyos feltételek mellett – számos lehetőséget biztosít a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén megvalósuló beruházások***, valamint az európai zöld megállapodás további célkitűzései*** számára. ***A Bizottságnak tovább kell vizsgálnia egy célzott uniós szintű alap létrehozásának lehetőségét, például a Stratégiai Fontosságú Nyersanyagok Európai Alapja formájában, beleértve a rulírozó eszközök fontolóra vételét, illetve pénzügyi támogatás elkülönítésének lehetőségét a többéves pénzügyi keretben rendelkezésre álló források prioritásainak átrendezésével. Ebben az összefüggésben fel kell használni a kritikus fontosságú nyersanyagok projektjeivel kapcsolatban már meglévő ismereteket, beruházási platformokat és csatornának.***

(30) A köztámogatás a feltárt konkrét piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek arányos mértékben történő kezelésére használatos; az intézkedések nem lehetnek párhuzamosak, nem szoríthatják ki a magánfinanszírozást, ***nem akadályozhatják a különböző tagállamok vállalatai közötti együttműködést,*** illetve nem torzíthatják a belső piaci versenyt. A tevékenységeknek ***célzottnak és hatékonynak kell lenniük, és*** egyértelmű értéktöbbletet kell biztosítaniuk az Unió számára.

(31) Számos stratégiai fontosságú nyersanyag árvolatilitása, amelyet súlyosbít az, hogy a határidős piacokon korlátozott eszközökkel fedezhetők, akadályt teremt mind a projektgazdák számára a stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek finanszírozásának biztosításához, mind pedig a legfontosabb bemeneti anyagok stabil és kiszámítható árának biztosítására törekvő downstream fogyasztók számára. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jövőbeli áraival kapcsolatos bizonytalanság csökkentése érdekében rendelkezni kell egy olyan rendszer létrehozásáról, amely a stratégiai projektek beruházáshasznosítói és a projektgazdák számára is lehetővé teszi vételi vagy eladási ajánlataik jelzését, valamint a kapcsolatfelvételt, ha az érintett ajánlatok esetlegesen összeegyeztethetők. ***Egy ilyen rendszer elengedhetetlen ahhoz, hogy előmozdítsák a kkv-k részvételét a stratégiai nyersanyagok értékláncaiban. Támogatás kell nyújtani annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az üzleti konzorciumok számára a stratégiai partnerség vagy szabadkereskedelmi megállapodás hatálya alá még nem tartozó piacokhoz való hozzáférést.***

(31a) Az Európai Beruházási Banknak a testülettel, a Bizottsággal és a tagállamokkal egyetértésben meg kell vizsgálnia egy olyan uniós exporthitel-keret létrehozásának lehetőségét, amely lehetővé teszi az uniós vállalatok számára, hogy olyan projektekbe fektessenek be, amelyek hozzájárulnak az e rendeletben meghatározott célok eléréséhez.

(32) Az Unió nyersanyag-lelőhelyeire vonatkozó, meglévő ismeretek kialakítására és feltérképezésére olyan időszakban került sor, amikor a stratégiai technológiák fejlesztéséhez szükséges kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásának biztosítása nem volt prioritás. A kritikus fontosságú nyersanyagok lelőhelyeire vonatkozó információk megszerzése és aktualizálása érdekében a tagállamoknak a kritikus fontosságú nyersanyagok ***és esetlegesen kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hordozó fémek*** általános feltárására vonatkozó nemzeti programokat kell kidolgozniuk, amelyeknek olyan intézkedéseket kell tartalmazniuk, mint az ásványok feltérképezése, geokémiai kampányok, földtudományi felmérések, valamint a meglévő földtudományi adatkészletek újrafeldolgozása. Az ásványlelőhelyek azonosításának, valamint a kitermelésükhöz szükséges műszaki és gazdasági életképesség értékelésének jelentős pénzügyi ***kockázata*** van. E kockázat csökkentése és a kitermelési projektek kidolgozásának elősegítése érdekében a tagállamoknak nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük a nemzeti feltárási programjuk során szerzett információkat, adott esetben a 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([18]) létrehozott térinformációs infrastruktúra keretének felhasználásával.

(32a) A kitermelési, feldolgozási és újrafeldolgozási célok lehetővé tétele érdekében a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a geológus hallgatók és diplomások uniós hiányának kezelésére irányuló intézkedéseket.

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

(33) A Föld-megfigyelésből származó űripari ***adatokat*** és ***-szolgáltatásokat és a GNSS-rendszereket, különösen az EU űrprogramjából – a Kopernikuszból, a Galileóból és az EGNOS-ból – származó rendszereket a lehető legnagyobb mértékben kell használni, hogy támogassák*** a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntartható értékláncaira irányuló erőfeszítéseket azáltal, hogy folyamatos információáramlást biztosítanak, amely hasznos lehet olyan tevékenységekhez, mint a bányászati területek monitorozása és igazgatása, a környezeti és társadalmi-gazdasági hatásvizsgálat vagy az ásványkincsek feltárása. Mivel ***az űrtechnológián alapuló adatok és szolgáltatások*** távoli és megközelíthetetlen területekről is ***képesek*** adatokat szolgáltatni, a tagállamoknak nemzeti feltárási programjaik kidolgozása és végrehajtása során a lehetséges mértékben figyelembe kell venniük azt.

(34) Bár az ellátásbiztonság fokozása érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós értékláncát meg kell erősíteni, a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncai továbbra is globálisak maradnak, és ki lesznek téve külső tényezőknek. A Covid19-válságtól az Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agressziói***g, valamint a kínai „Egy övezet, egy út kezdeményezés" harmadik országokra gyakorolt hatásáig*** terjedő közelmúltbeli, illetve folyamatban lévő események rávilágítottak arra, hogy az Unió egyes ellátási láncai sérülékenyek a zavarokkal szemben***, valamint hogy sürgősen azonosítani kell azokat az eszközöket, amelyekkel mérsékelhető a különösen a stratégiai fontosságú nyersanyagok iránti kereslet***. Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok és az európai iparágak előre tudják jelezni az ellátási zavarokat és fel tudjanak készülni azok következményeinek kezelésére, a nyomonkövetési kapacitás növelését***, az információk cseréjét is beleértve***, a stratégiai készletek összehangolását és – ***amennyiben szükséges*** – a vállalatok felkészültségének javítását célzó intézkedéseket kell kidolgozni.

(35) A kockázattudatosság és a kockázatok előrejelzése tekintetében a tagállamok eltérő kapacitással rendelkeznek, és nem minden tagállam alakított ki olyan célzott struktúrákat, amelyek nyomon követik a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncait és tájékoztathatják a vállalatokat az ellátási zavarok lehetséges kockázatairól. Hasonlóképpen, bár egyes vállalatok invesztálnak ellátási láncaik nyomon követésébe, más vállalatoknak nincs kapacitása erre. Ezért a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncainak globális dimenziójára és összetettségére tekintettel a Bizottságnak célzott nyomonkövetési eredménytáblát kell kidolgoznia, amely értékeli a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait, és biztosítja az összegyűjtött információk rendelkezésre állását a hatóságok és a magánszektorbeli szereplők számára, ezáltal növelve a tagállamok közötti szinergiákat. Annak biztosítása érdekében, hogy az uniós értékláncok kellően felkészültek legyenek az esetleges ellátási zavarokra, a Bizottságnak stressztesteket kell végeznie, amelyek során értékeli a stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátási láncainak sebezhetőségét és ellátási kockázatoknak való kitettségét. A tagállamoknak oly módon kell hozzájárulniuk ehhez, hogy lehetőség szerint ilyen stressztesteket végeznek a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátására és az azokkal kapcsolatos tájékoztatásra szakosodott nemzeti ügynökségeik közreműködésével. A testületnek biztosítania kell a stressztesztek Bizottság és tagállamok általi végrehajtásának koordinációját. Abban az esetben, ha egyetlen tagállamnak sincs kapacitása arra, hogy egy adott stratégiai fontosságú nyersanyagra vonatkozóan elvégezze a szükséges stressztesztet, a Bizottságnak magának kell elvégeznie azt. A Bizottságnak a hatóságok és a magánszektorbeli szereplők által ellátásikockázat-csökkentési céllal ***rövid és középtávon*** alkalmazható lehetséges stratégiákat is javasolnia kell; ilyen például ***a stratégiai fontosságú nyersanyagok iránti szükséglet csökkentését célzó további szakpolitikai intézkedések végrehajtása,*** a stratégiai készletezés vagy az ellátásuk további diverzifikálása. A nyomon követésre és a stressztesztekre vonatkozó intézkedések végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése céljából a Bizottságnak egyeztetnie kell a testület megfelelő állandó alcsoportjával, a tagállamoknak pedig azonosítaniuk kell és nyomon kell követniük az értéklánc működése szempontjából ***fontos nagyvállalatokat***. Abban az esetben, ha az állandó alcsoport egyetlen tagjának sincs kapacitása arra, hogy egy adott stratégiai fontosságú nyersanyagra vonatkozóan elvégezze a szükséges stressztesztet, a Bizottságnak magának kell elvégeznie azt.

(36) A stratégiai készletek az ellátási zavarok enyhítésének fontos eszközei, különösen a nyersanyagok esetében. Bár a javasolt egységes piaci szükséghelyzeti eszköz lehetővé teszi az ilyen készletek lehetséges kialakítását az egységes piaci éberségi üzemmód aktiválása esetén, a tagállamok és a vállalkozások nem kötelesek stratégiai készleteiket az ellátási zavar bekövetkezése előtt felhalmozni vagy koordinálni. Az Európai Unióban ráadásul nem létezik olyan koordinációs mechanizmus, amely lehetővé tenné a lehetséges átfedések és szinergiák közös értékelésének és elemzésének kidolgozását. Ezért első lépésként, illetve a vonatkozó információk jelenlegi hiányára tekintettel, a tagállamoknak információt kell szolgáltatniuk a Bizottság számára stratégiai készleteikről, függetlenül attól, hogy azokat hatóságok vagy a tagállamok nevében eljáró gazdasági szereplők kezelik-e. Az információknak ki kell terjedniük az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében rendelkezésre álló készletek szintjére, a készletek várható szintjére, valamint az e készletekre alkalmazandó szabályokra és eljárásokra. Minden információkérésnek arányosnak kell lennie, figyelembe kell vennie az adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges költséget és erőfeszítést, valamint a nemzetbiztonságra gyakorolt hatását, és megfelelő határidőket kell megállapítania a kért

információk szolgáltatására. Az elemzés kiegészíthető a gazdasági szereplők készleteire vonatkozó információkkal, bár ez nem minősül rájuk vonatkozó információkérésnek. A Bizottságnak biztonságos módon kell kezelnie az adatokat, és kizárólag összesített információkat tehet közzé. Második lépésként ***a testületnek jeleznie kell***, hogy – az érintett stratégiai fontosságú nyersanyagok teljes éves uniós felhasználását figyelembe véve – mi tekintendő az uniós készletek biztonságos szintjének. A stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében a meglévő készleteknek és az Unión belüli stratégiai készletek általános szintjének az összehasonlítása alapján a testületnek – a Bizottsággal egyetértésben eljárva – képesnek kell lennie arra, hogy nem kötelező erejű véleményeket adjon ki a tagállamoknak arról, hogy miként fokozhatják a konvergenciát, és miként ösztönözhetők stratégiai készleteik felhalmozására***, elkerülve azonban a piac torzulását***, ***ami a feltörekvő piacok és a fejlődő országok kárára is történhet***. Ennek során a testületnek mérlegelnie kell, hogy fenn kell-e tartani a stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó magánszektorbeli szereplők stratégiai készleteinek kialakítására szánt ösztönzőket.

(37) A további koordináció biztosítása érdekében a Bizottságnak biztosítania kell a szükséges konzultációt a tagállamok olyan nemzetközi fórumokon való részvétele előtt, ahol az említett stratégiai készletek megvitatására sor kerülhet, különösen a testület erre a célra létrehozott állandó alcsoportján keresztül. Hasonlóképpen, e javaslat és más horizontális vagy témaspecifikus eszközök egymást kiegészítő jellegének növelése érdekében a Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy az összegyűjtött és összesített információk éberségi mechanizmushoz vagy válságirányítási mechanizmushoz – például a javasolt egységes piaci szükséghelyzeti eszköz tanácsadó csoportjához, a csipekről szóló jogszabályra irányuló javaslat szerinti, félvezetőkkel foglalkozó európai testülethez, a HERA-tanácshoz vagy az egészségügyi válságtanácshoz – kerüljenek.

(38) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unióban stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó stratégiai technológiákat gyártó nagyvállalatok kellően felkészültek legyenek az ellátási zavarok kezelésére, ***biztosítaniuk kell a megfelelő belső kockázatkezelést***. Ez biztosítani fogja, hogy figyelembe vegyék a stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait és megfelelő kockázatcsökkentési stratégiákat dolgozzanak ki annak érdekében, hogy ellátási zavarok esetén felkészültebbek legyenek. Hasonlóképpen, az e körbe tartozó nagyvállalatoknak rendszeresen stressztesztet kell végezniük stratégiai fontosságú nyersanyagokat biztosító ellátási láncaikon annak biztosítása érdekében, hogy minden olyan különböző forgatókönyvet figyelembe vegyenek, amely zavar esetén befolyásolhatja az ellátásukat. Ezen intézkedések következtében a potenciális ellátási kockázatok költségei további megfontolás tárgyát fogják képezni.

(39) A stratégiai fontosságú nyersanyagok számos piaca nem teljesen átlátható, és a kínálati oldalra koncentrálódik, ami erősíti az eladók tárgyalási pozícióját és növeli a vevőknek felszámított árakat***, kihívás elé állítva a piacot***. ***Annak érdekében, hogy hozzájáruljon a nyersanyagok elérhetőségének biztosításához*** az Unióban letelepedett ***vállalkozások számára,*** a Bizottságnak létre kell hoznia egy olyan rendszert, amely képes összesíteni az érdekelt vevők keresletét. E rendszer kialakítása során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a hasonló törekvések – különösen az (EU) 2022/2576 tanácsi rendelet ([19]) szerint ***a gázválságra adott válaszként korábban*** létrehozott közös gázbeszerzésre vonatkozó törekvések – keretében szerzett tapasztalatokat. A tagállami hatóságok számára is lehetővé kell tenni, hogy stratégiai készleteik felhalmozása érdekében részt vegyenek ebben a rendszerben. Az e mechanizmus ***részeként elfogadott*** összes intézkedésnek összeegyeztethetőnek kell lennie az uniós versenyjoggal ***és a nemzeti joggal***.

(39a) Egy reziliens és versenyképes nyersanyagágazat nagy gazdasági és stratégiai jelentőséggel bír az Unió számára. Tekintettel e rendelet célkitűzéseire, nevezetesen azokra, amelyek a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésére, feldolgozására és újrafeldolgozására vonatkozó uniós kapacitások erősítésére irányulnak, fontos egy tisztességes és kiszámítható piaci környezet biztosítása a vállalkozások számára a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca egészében. Ezért minden olyan rendszernek, amelynek célja a kereslet összesítése a keresleti oldalon működő uniós vállalkozások piaci helyzetének erősítése érdekében, gondosan mérlegelnie kell a kínálati oldal uniós vállalkozásaira gyakorolt piaci hatásokat is.

([19]) A Tanács (EU) 2022/2576 rendelete (2022. december 19.) a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról (HL L 335., 2022.12.29., 1. o.).

(40) Az e rendeletben foglalt, a nyomon követésre és a stratégiai készletekre vonatkozó rendelkezések nem vonják maguk után a nemzeti törvények és rendeletek harmonizációját, és nem váltják fel a meglévő mechanizmusokat. A nyomon követésre és a kockázati felkészültségre irányuló ösztönzőknek összhangban kell lenniük az európai jogi eszközökkel. Ezért az egységes piaci szükséghelyzeti eszközre vonatkozó, az egységes piac működését érintő válságok előrejelzését, enyhítését és az azokra való reagálást célzó javaslathoz vagy az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről szóló (EU) 2022/2372 tanácsi rendelethez ([20]) hasonló jogi eszközök válság vagy fenyegetés esetén továbbra is alkalmazhatók a kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagokra, amennyiben ezek az anyagok ilyen jogi eszközök hatálya alá tartoznak. Az e rendelet és a válságkezelési eszközök egymást kiegészítő jellegét és koherenciáját ***a Bizottságnak az e válságkezelési eszközök által létrehozott tanácsadó és irányító szervek közötti figyelmes*** információcsere útján kell ***biztosítania***.

(41) A kritikus fontosságú nyersanyagok többsége fém, amelyek elvileg végtelen sokszor újrafeldolgozhatók, bár néha romlik a minőségük. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a zöld átállás összefüggésében át lehessen térni egy valóban körforgásos gazdaságra. Az új technológiák szempontjából kritikus fontosságú nyersanyagok iránti kereslet gyors növekedésének kezdeti szakaszát követően, amennyiben továbbra is az elsődleges kitermelés és feldolgozás lesz a legmeghatározóbb forrás, az újrafeldolgozásnak ***és az újrafelhasználásnak*** egyre fontosabbá kell válnia, és csökkentenie kell az elsődleges kitermelés iránti igényt és annak járulékos hatásait. Napjainkban azonban a kritikus fontosságú nyersanyagok többségének alacsony az újrafeldolgozási ***és újrafelhasználási*** aránya***, többek között azért, mert a termékek tervezési fázisában nem eléggé veszik figyelembe az újrafeldolgozási szempontokat,*** és az újrafeldolgozási rendszerek és technológiák gyakran nem igazodnak e nyersanyagok sajátosságaihoz. Ezért szükség van olyan intézkedésekre, amelyek kezelik a körforgásos jellegben rejlő potenciált hátráltató különböző tényezőket. ***Függetlenül a 2030-ban felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyiségétől, az Uniónak a nyersanyagok teljes körforgásosságát kell megcéloznia.***

(41a) Európának fokoznia kell nyitott stratégiai szuverenitását, és növelnie kell rezilienciáját az egészségügyi vagy más válságok során jelentkező esetleges ellátási zavarokra való felkészülés érdekében. A körforgásos jelleg és az erőforrás-hatékonyság erősítése a kritikus fontosságú nyersanyagok fokozott újrafeldolgozása és hasznosítása révén hozzájárul majd ennek a célnak az eléréséhez.

(42) A tagállamok továbbra is fontos hatáskörökkel rendelkeznek a körforgásos jelleg területén, például a hulladékgyűjtési és -kezelési rendszerek területén. Ezeket fel kell használni a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező hulladékáramok begyűjtési és újrafeldolgozási arányának növeléséhez, például díjkedvezményekhez, pénzjutalmakhoz vagy betétdíjas rendszerekhez hasonló pénzügyi ösztönzők igénybevételével***, megőrizve a belső piac integritását***. A tagállami hatóságoknak – a kritikus fontosságú nyersanyagok és az azokat tartalmazó termékek vásárlóiként – szintén változást kell előidézniük, a nemzeti kutatási és innovációs programoknak pedig jelentős erőforrásokat kell biztosítaniuk a kritikus fontosságú nyersanyagok körforgásos jellegével és az anyaghatékonysággal***, valamint a helyettesítési stratégiákkal*** kapcsolatos ismeretek és technológiák fejlettségi szintjének javításához. Végezetül a tagállamoknak – az információk rendelkezésre állásának javításával, valamint a jogi, gazdasági és műszaki akadályok felszámolásával – elő kell mozdítaniuk a kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerését. A tagállamok által tanulmányozandó egyik lehetséges megoldást a gazdasági szereplők és a tagállamok közötti kockázatmegosztási mechanizmusok jelentik a bezárt hulladékkezelő létesítményekből történő visszanyerés előmozdításához. ***A Bizottságnak nyomon kell követnie a tagállamok intézkedéseit, értékelnie és terjesztenie kell a bevált gyakorlatokat, és adott esetben a tagállamok számára ajánlásokat kell tennie további intézkedésekre.***

(42a) Az elektronikus hulladék a kritikus fontosságú nyersanyagok olyan koncentrációját tartalmazza, amely nagyságrendileg magasabb, mint a világ legjobb minőségű érceiben. Ez jelentős gazdasági lehetőséget kínál a másodnyersanyag-visszanyerésre, amely nagy fejlődési potenciállal rendelkezik.

([20]) A Tanács (EU) 2022/2372 rendelete (2022. október 24.) az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről (HL L 314., 2022.12.6., 64. o.).

(43) Az Unió számos régiójának vannak nyersanyag-kitermelésből fennmaradt készletei, és így jelentős mennyiségű, ásványinyersanyag-kitermelésből származó, bezárt létesítményekben tárolt hulladékai, amelyek esetében – a csak a közelmúltban megnövekedett gazdasági jelentőségük miatt – általában nem készül elemzés arról, hogy rejtenek-e lehetőségeket a kritikus fontosságú nyersanyagok szempontjából. A kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményekből történő visszanyerése révén ***elkerülhetők és mérsékelhetők az új ásványinyersanyag-kitermelő tevékenységek negatív társadalmi és környezeti hatásai, valamint*** gazdasági érték és munkahelyek teremthetők a gyakran az ipar leépítésével és hanyatlással érintett történelmi bányászati régiókban***, noha ezek a régiók jelentős szerepet játszhatnának az Unió rezilienciájának javításában és a nyersanyagokhoz való hozzáférés negatív környezeti és társadalmi hatásainak csökkentésében***. A – különösen a bezárt hulladékkezelő létesítményekben található – kritikus fontosságú nyersanyagok tartalmára irányuló figyelem és tájékoztatás hiánya az egyik legnagyobb akadálya az ásványinyersanyag-kitermelésből származó és a kritikus fontosságú nyersanyagok szempontjából lehetőséget rejtő hulladékok fokozottabban felhasználásának.

(44) A kritikus fontosságú nyersanyagok ásványinyersanyag-kitermelést végző hulladékkezelő létesítményekből történő visszanyerésének az érintett hulladékkezelő létesítmények hasznosításának részét kell képeznie. A 2006/21/EK irányelv a környezet és az emberi egészség védelme tekintetében szigorú követelményeket állapít meg az ásványinyersanyag-kitermelő ipar hulladékgazdálkodására vonatkozóan. Bár ezeket a szigorú követelményeket fenn kell tartani, helyénvaló további intézkedéseket megállapítani a kritikus fontosságú nyersanyagok ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerésének maximalizálása érdekében.

(45) Az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, meglévő és új létesítmények üzemeltetőinek előzetes gazdasági értékelő tanulmányt kell készíteniük a kritikus fontosságú nyersanyagoknak a kitermelési helyen ***és a lerakóhelyeiken*** előforduló, ásványinyersanyag-kitermelésből származó és keletkező hulladékból történő visszanyeréséről. A 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([21]) meghatározott hulladékhierarchiával összhangban prioritásként kell kezelni a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hulladék keletkezésének oly módon történő megelőzését, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokat a kitermelt mennyiség hulladékká válása előtt kell kitermelni. E tanulmány kidolgozása során a gazdasági szereplőknek össze kell gyűjteniük a szükséges információkat, beleértve az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékban lévő kritikus fontosságú nyersanyagok koncentrációját és mennyiségét, és el kell végezniük a kritikus fontosságú nyersanyagok ***műszakilag megvalósítható és*** gazdaságilag életképes hasznosítását lehetővé tevő folyamatok, műveletek vagy üzleti megállapodások többféle alternatívájának értékelését. Ez a kötelezettség a 2006/21/EK irányelvben és az azt átültető nemzeti jogszabályokban meghatározott kötelezettségeket egészíti ki, és közvetlenül alkalmazandó. A végrehajtás során a gazdasági szereplőknek és az illetékes hatóságoknak az adminisztratív terhek minimalizálására kell törekedniük, és a lehetséges mértékben integrálniuk kell az eljárásokat.

(46) Az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, bezárt létesítmények kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében kiaknázható potenciáljára vonatkozó információk jelenlegi hiányának kezelése érdekében a tagállamoknak létre kell hozniuk egy olyan adatbázist, amely – az uniós versenyszabályokkal összhangban – tartalmazza a hasznosítás előmozdítása szempontjából releváns összes információt, különösen az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményben található kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségét és koncentrációját. Az információkat felhasználóbarát és digitális formában nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, lehetővé téve a részletesebb, technikai jellegű információkhoz való hozzáférést. Az információkhoz való felhasználóbarát hozzáférés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak például kapcsolattartó pontot kell biztosítaniuk ahhoz, hogy részletesebb információcserét tegyenek lehetővé a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítására irányuló projektek lehetséges fejlesztőivel. Az adatbázist úgy kell kialakítani, hogy a lehetséges projektgazdák könnyen azonosíthassák azokat a létesítményeket, amelyek a gazdaságilag életképes hasznosítás szempontjából ***rövid, közép- és hosszú távon*** potenciállal rendelkeznek. A korlátozott mennyiségű erőforrás összpontosítása érdekében a tagállamok szakaszos megközelítést ***alkalmazhatnának*** az információgyűjtés során, és csak a legígéretesebb létesítmények esetében ***kellene*** végrehajtaniuk a több erőfeszítést igénylő információgyűjtési lépéseket. Az információgyűjtési tevékenységeknek arra kell irányulniuk, hogy pontos és reprezentatív információkat szolgáltassanak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményekről, és a lehető legjobban jelezzék a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítási potenciálját.

(47) Állandó mágneseket számos termékbe beépítenek, ezek közül a szélerőművek és az elektromos járművek jelentik a legfontosabb és a leggyorsabban növekvő alkalmazásokat, de más termékekben – többek között mágneses rezonanciás képalkotó eszközökben, ipari robotokban, könnyű szállítóeszközökben, hűtőgenerátorokban, hőszivattyúkban, villanymotorokban, ipari elektromos szivattyúkban, automata mosógépekben, szárítógépekben, mikrohullámú készülékekben, porszívókban és mosogatógépekben is – jelentős mennyiségű, hasznosításra érdemes

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

állandó mágnes található. Az állandó mágnesek többsége – különösen a legjobban teljesítő típusok – tartalmaznak kritikus fontosságú nyersanyagokat, például neodímiumot, prazeodímiumot, diszpróziumot és terbiumot, bórt, szamáriumot, nikkelt vagy kobaltot. Ezek újrafeldolgozhatók, de napjainkban csak kis léptékben vagy kutatási projektek keretében kerül sor az újrafeldolgozásukra az Unióban. Az állandó mágneseknek ezért a körforgásos jelleg növelése szempontjából elsőbbséget élvező termékeknek kell lenniük.

(48) A mágnesek ***körforgásos jellege fokozásának*** előfeltétele, hogy az újrafeldolgozók***, a felújítók és a javítók*** hozzáférjenek a termékben lévő mágnesek mennyiségére, típusára és kémiai összetételére, helyére, illetve az alkalmazott bevonatra, ragasztókra és adalékanyagokra vonatkozó szükséges információkhoz, valamint az állandó mágneseknek a termékből való eltávolításának módjára vonatkozó információkhoz. Ezenfelül a mágnesek újrafeldolgozására vonatkozó döntés-előkészítő tanulmány biztosítása érdekében az uniós piacon forgalomba hozott termékekbe beépített állandó mágneseknek idővel egyre több újrafeldolgozott anyagot kell tartalmazniuk. Bár eleinte biztosítani kell az újrafeldolgozott tartalom átláthatóságát, a megfelelő szint és a várható hatások célzott értékelését követően meg kell határozni a minimális újrafeldolgozott tartalmat.

(49) Az uniós piacon értékesített kritikus fontosságú nyersanyagokat gyakran tanúsítják termelési és ellátási láncuk fenntarthatósága tekintetében. A tanúsítás a különböző alkalmazási körű és szigorúságú állami és magántanúsítási rendszerek széles köre keretében szerezhető meg, ami megtévesztő lehet az ilyen tanúsítás alapján az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok relatív fenntarthatóságára vonatkozó állítások jellegét és valóságtartalmát illetően. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az átfogónak és megbízhatónak tekintendő tanúsítási rendszerek elismeréséről, amelyek közös alapot biztosítanak a hatóságok és a piaci szereplők számára a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságának értékeléséhez. Csak olyan tanúsítási rendszerek ismerhetők el, amelyek a fenntarthatósági szempontok széles körére – többek között a ***levegővel, a talajjal, a vízzel és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos*** környezetvédelemre, az emberi jogokra, ezen belül a munkavállalói jogokra, valamint ***az irányítási megfontolásokra, ezen belül*** az üzleti tevékenység átláthatóságára ***és a helyi közösségek magas szintű fenntarthatósági normákat garantáló részvételére*** – kiterjednek, és amelyek a megfelelés független harmadik fél általi ellenőrzésére és nyomon követésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak. A hatékony eljárások biztosítása érdekében a stratégiai projektként való elismerést kérelmező projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy projektjük fenntartható módon történő végrehajtásának igazolásához egy elismert rendszerben való részvételre hagyatkozhassanak.

(50) A kritikus fontosságú nyersanyagok előállítása az értéklánc különböző szakaszaiban ***éghajlati és*** környezeti hatásokat vált ki***, különösen a vízre és a biodiverzitásra vonatkozóan***. Az ilyen károk korlátozása és a fenntarthatóbb kritikus fontosságú nyersanyagok előállításának ösztönzése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására szolgáló – ellenőrzési folyamatot is tartalmazó – rendszert dolgozzon ki annak biztosítása érdekében, hogy az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagokon nyilvánosan feltüntessék a környezeti lábnyomra vonatkozó információkat. A rendszernek az életciklus-értékelés területén tudományosan megalapozott értékelési módszerek és a vonatkozó nemzetközi szabványok figyelembevételén kell alapulnia. Az anyag környezeti lábnyomának bejelentésére vonatkozó követelmény kizárólag akkor alkalmazandó, ha célzott értékelés alapján megállapítást nyert, hogy az anyag hozzájárulna az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseihez ***és arányos lenne a gazdasági költségekkel*** azáltal, hogy elősegíti az alacsonyabb környezeti lábnyomú kritikus fontosságú nyersanyagok beszerzését, és nem érintené aránytalanul a kereskedelmi forgalmat. A megfelelő számítási módszerek elfogadását követően a Bizottságnak a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó teljesítményosztályokat kell kidolgoznia, ezáltal lehetővé téve, hogy a potenciális vevők könnyen összehasonlíthassák a rendelkezésre álló anyagok relatív környezeti lábnyomát, a piac pedig fenntarthatóbb anyagok felé mozduljon el. A kritikus fontosságú nyersanyagok értékesítőinek biztosítaniuk kell, hogy a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozat hozzáférhető legyen vevőik számára. Az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok relatív lábnyomának átláthatósága más uniós és nemzeti szintű szakpolitikákat – például ösztönzőket vagy zöld közbeszerzési kritériumokat – is lehetővé tehet, elősegítve az alacsonyabb környezeti hatásokkal járó kritikus fontosságú nyersanyagok előállítását. ***Egyes vélemények szerint a Földön a mélytengerek biodiverzitása a legnagyobb, és rendkívül fontos ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak, ideértve a szén-dioxid hosszú távú megkötését is. A mélytengeri bányászat nagy valószínűséggel tartósan csökkenti a biológiai sokféleséget és károsítja az ökoszisztémát. Az elővigyázatosság elvével összhangban nem szabad mélytengeri bányászatot folytatni***

mindaddig, amíg annak a tengeri környezetre és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásairól nem végeztek kellő mélységű kutatást, és amíg nincs tudományos konszenzus arról, hogy a mélytengeri bányászatot lehet úgy irányítani, hogy ne csökkenjen a tengeri biológiai sokféleség és ne károsodjon az ökoszisztéma.

(51) A környezeti lábnyom meghatározására szolgáló módszerek a számítási szabályok kidolgozásának mérvadó alapját képezik. E módszerek tudományosan megalapozott értékelési módszerekre hagyatkoznak, amelyek figyelembe veszik ***az egyéb uniós jogszabályok által meghatározott hasonló kötelezettségeket és*** a nemzetközi szintű fejleményeket, és kiterjednek a környezeti hatásokra, többek között az éghajlatváltozásra, valamint a vízzel, a levegővel, a talajjal, az erőforrásokkal, a földhasználattal és a toxicitással kapcsolatos hatásokra.

(52) Biztosítani kell, hogy a felelős gazdasági szereplők a forgalomba hozatal előtt értékeljék, hogy termékeik vagy anyagaik megfelelnek-e az állandó mágnesek körforgásos jellegének javítását célzó követelményeknek és a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozattal kapcsolatos követelményeknek, és hogy ezeket a követelményeket az illetékes nemzeti hatóságok eredményesen végrehajtják-e. Az (EU) 2019/1020 rendelet és az (EU) 2023/xxx rendelet *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást]* célja e kihívás kezelése, ezért ezeket a rendeleteket az említett követelményekre is alkalmazni kell. A meglévő keretek optimális alkalmazásának további biztosítása érdekében gondoskodni kell arról, hogy az (EU) 2018/858 rendelet vagy a 168/2013/EU rendelet szerinti típusjóváhagyás hatálya alá tartozó termékek esetében a megfelelés érvényesítése a meglévő típusjóváhagyási rendszeren keresztül történjen.

(53) A Bizottságnak az 1025/2012/EU rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében foglaltak értelmében fel kell kérnie egy vagy több európai szabványügyi szervezetet az e rendelet célkitűzéseit támogató európai szabványok kidolgozására.

(54) Az Unió nyersanyagokra szakosodott stratégiai partnerségeket létesített harmadik országokkal a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó 2020. évi cselekvési terv végrehajtása érdekében. Az ellátás diverzifikálása érdekében ezeket az erőfeszítéseket ***fokozni*** kell***, és ezeknek stratégiai projektek létrehozásához kell vezetniük***. A jövőbeli partnerségek létesítésére vonatkozó következetes keret kialakítása és biztosítása***, valamint az Unió energia- és klímadiplomáciájával összhangban egy európai nyersanyag-diplomácia kialakítása*** érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak – a testületben folytatott együttműködésük részeként – ***elemezniük kell,*** meg kell vitatniuk és biztosítaniuk kell a koordinációt többek között a következők tekintetében: a meglévő partnerségek elérik-e a kitűzött célokat, a harmadik országok új partnerségek létrehozása szempontjából történő rangsorolása, az ilyen partnerségek tartalma, valamint a tagállamok érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködésének következetessége és a lehetséges szinergiáik***, továbbá a finanszírozáshoz való megfelelő hozzáférés rendelkezésre állása***. Az Uniónak a „Global Gateway" stratégiával***, az „Európa együtt" megközelítéssel, a közös kereskedelempolitikával és fejlesztési és külpolitikájával*** kölcsönösen előnyös ***és fenntartható*** partnerségekre kell törekednie ***a harmadik országokkal, köztük*** a feltörekvő piacokkal és a fejlődő gazdaságokkal, amelyek hozzájárulnak nyersanyagellátási láncának diverzifikálásához, valamint hozzáadott értéket képviselnek az ezen országokon belüli termelésben. ***További erőfeszítéseket kell tenni a belső piacon részt vevő, hasonlóan gondolkodó nemzetközi partnerekkel, a tagjelölt országokkal vagy az olyan, hasonló gondolkodású harmadik országokkal való együttműködés érdekében is, amelyekre nem vonatkozik sem stratégiai partnerség, sem szabadkereskedelmi megállapodás. Ezeknek a kölcsönös érdekeknek magukban kell foglalniuk a környezetvédelmi normák, a szociális jogok és az emberi jogok előmozdítását és védelmét a nemzetközi és nemzeti jogszabályokkal összhangban, a többoldalú együttműködési szabályok teljes tiszteletben tartása mellett.***

(54a) Az Unió azon stratégiai prioritásának, hogy diverzifikálja kritikus fontosságú nyersanyagellátását, az „Európa együtt" megközelítés keretében, valamint energia- és éghajlat-politikai külpolitikájával összhangban az Unió külső fellépésének és diplomáciájának prioritásává kell válnia. Az Unió nyersanyagokkal kapcsolatos külpolitikájának arra kell törekednie, hogy elmagyarázza az erőforrás-hatékonysággal, a fenntarthatósággal, a körforgásossággal és a helyettesítéssel kapcsolatos uniós megközelítést, valamint hogy együttműködjön, és szükség esetén nemzetközi fórumokat hozzon létre a globális nyersanyagpiacok jobb koordinációja és átláthatósága, valamint a közös beszerzési platformok számára.

(55) A stratégiai projektek kidolgozásával és finanszírozásával, valamint azok feltárási programjaival, nyomonkövetési kapacitásaival, illetve stratégiai készleteivel kapcsolatos feladatok végrehajtásának támogatása, valamint a Bizottság számára biztosított megfelelő tanácsadás érdekében létre kell hozni a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testületet. A testületnek a tagállamokból és a ***Bizottság egy képviselőjéből*** kell állnia, ugyanakkor képesnek kell lennie arra, hogy biztosítsa ***a civil társadalom és*** más felek – ***például a tudományos élet, a civil társadalmi szervezetek, más uniós intézmények és uniós ügynökségek*** – megfigyelőként való részvételét. Az egyes feladatok végrehajtásához szükséges szakértelem kialakítása érdekében a testületnek létre kell hoznia a finanszírozással, a feltárással, a nyomon követéssel és a stratégiai készletekkel***, valamint a fenntarthatósággal*** foglalkozó állandó alcsoportokat, amelyeknek hálózatként kell eljárniuk azáltal, hogy összefogják a különböző érintett nemzeti hatóságokat, és szükség esetén konzultálnak az iparral, a tudományos szférával, a civil társadalommal és bármely más megfelelő érdekelt féllel. A testület tanácsadásának és véleményeinek nem kötelező erejűnek kell lenniük, és a tanácsadás, illetve a vélemények hiánya nem akadályozhatja a Bizottságot az e rendelet szerinti feladatainak ellátásában.

(56) A célkitűzések – többek között a kapacitásra és a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékek – teljesítése terén tett előrelépés hiánya további intézkedések elfogadásának szükségességét jelezheti. A Bizottságnak ezért nyomon kell követnie az e célkitűzések teljesítése terén elért előrehaladást.

(57) A tagállamok ***és a vállalatok, különösen a kkv-k*** adminisztratív terheinek minimálisra csökkentése érdekében egyszerűsíteni kell a különböző adatszolgáltatási kötelezettségeket, és a Bizottságnak ki kell dolgoznia egy olyan sablont, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy rendszeresen közzétett, bizalmas vagy korlátozott terjesztésű egységes dokumentumban teljesítsék a projektekre, a feltárásra ***és*** a nyomon követésre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségeiket.

(58) Az illetékes hatóságok uniós és nemzeti szintű megbízható és konstruktív együttműködésének biztosítása érdekében az e rendelet alkalmazásában részt vevő valamennyi félnek tiszteletben kell tartania a feladatai ellátása során megszerzett információk és adatok bizalmas jellegét. A Bizottság és az illetékes nemzeti hatóságok, azok tisztviselői, köztisztviselői és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek, valamint a tagállamok egyéb hatóságainak tisztviselői és köztisztviselői nem közölhetik az e rendelet alapján általuk megszerzett vagy velük megosztott olyan információkat, amelyekre üzleti titoktartási kötelezettség vonatkozik. Ennek a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testületre is alkalmazandónak kell lennie. Az adatokat biztonságos környezetben kell kezelni és tárolni.

(59) Az EUMSZ 290. cikke szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ([22]) megállapított elveknek megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kézhez kap minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó bizottsági szakértői csoportok ülésein.

(60) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következők tekintetében: a) a stratégiai projektek elismerése iránti kérelmekhez, a stratégiai projektekkel kapcsolatos eredményjelentésekhez, a nemzeti feltárási programokhoz, valamint a feltáráshoz, a nyomon követéshez, a stratégiai készletekhez és a körforgásos jelleghez kapcsolódó tagállami adatszolgáltatáshoz használandó sablonok meghatározása; b) annak meghatározása, hogy mely termékek, alkotóelemek és hulladékáramok tekintendők a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkezőnek; valamint c) a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságával kapcsolatos rendszerek elismerésére vonatkozó kritériumok és azok alkalmazásának meghatározása. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([23]) megfelelően kell gyakorolni.

(61) Az e rendelet alapján előírt kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében – különös tekintettel arra, hogy azok megfelelnek a környezettudatos tervezésre vonatkozó követelményeknek – szankciókat kell kivetni azokra a vállalatokra, amelyek nem tesznek eleget kötelezettségeiknek, többek között a kockázati felkészültségre, a projektekre vonatkozó adatszolgáltatásra és az újrafeldolgozhatóságra vonatkozó tájékoztatás tekintetében. Ezért szükséges, hogy a tagállamok nemzeti jogukban hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítsanak meg e rendelet be nem tartása esetére.

([22]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

([23]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(62) A Bizottságnak el kell végeznie e rendelet értékelését. A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 22. pontja értelmében az értékelésnek a hatékonyság, eredményesség, relevancia, koherencia és hozzáadott érték öt kritériumán kell alapulnia, és alapot kell nyújtania a lehetséges további intézkedések hatásvizsgálatához. A Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak e rendelet végrehajtásáról, valamint a célkitűzései – többek között a kapacitásra és a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékek – teljesítése terén elért előrehaladásról. A jelentésnek a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának átláthatóságával kapcsolatos intézkedések végrehajtása alapján értékelnie kell azt is, hogy helyénvaló-e a környezeti lábnyomhoz kapcsolódó maximális küszöbértékeket megállapítani.

(63) Amennyiben az e rendeletben előirányzott intézkedések bármelyike állami támogatásnak minősül, az ilyen intézkedésekre vonatkozó rendelkezések nem sértik a Szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazását.

(64) Mivel e rendelet célkitűzéseit – különösen a belső piac működésének a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásához való uniós hozzáférés biztosítását célzó keret létrehozásával történő javítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, hanem azok a léptékük és a hatásaik miatt kizárólag uniós szinten valósítható meg, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és célkitűzések

(1) E rendelet általános célkitűzése a belső piac működésének a kritikus fontosságú nyersanyagok ***nemzetközileg versenyképes,*** biztonságos***, reziliens*** és fenntartható ellátásához való ***uniós*** hozzáférés biztosítását célzó keret létrehozásával történő javítása***, többek között azáltal, hogy az egész értékláncban előmozdítja a fenntarthatóságot, a hatékonyságot és a körforgásos jelleget***.

(2) Az (1) bekezdésben említett általános célkitűzés elérése érdekében e rendelet célja:

a) a stratégiai fontosságú nyersanyagok értéklánca különböző szakaszainak megerősítése annak biztosítása érdekében, hogy 2030-ra az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelt uniós kapacitások jelentősen növekedjenek, és ezáltal az uniós kapacitás összességében megközelítse vagy elérje a következő referenciaértékeket:

i. az uniós kitermelési kapacitás képes legyen az Unió által éves szinten felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok legalább 10 %-ának előállításához szükséges érceket, ásványokat vagy koncentrátumokat kitermelni, amennyiben az Unió tartalékai ezt lehetővé teszik;

ii. az uniós feldolgozási kapacitás – valamennyi közbenső feldolgozási szakasz esetében – képes legyen a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának legalább ***50 %-át*** előállítani; ***az Unió új feldolgozó kapacitásának legfeljebb 20 %-át ki lehetne alakítani stratégiai partnerségek keretében a feltörekvő piacokon és a fejlődő országokban;***

iii. az uniós újrafeldolgozási kapacitás – valamennyi közbenső feldolgozási szakasz esetében – képes legyen ***a 2020–2022-es viszonyítási alaphoz képest minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag tekintetében az újrafeldolgozási kapacitás mennyiségének*** legalább ***+10 %-át*** előállítani***, hogy összegyűjtsék, kiválogassák és feldolgozzák az Unió hulladékában lévő minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag legalább 45 %-át, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot***;

b) a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós behozatalának diverzifikálása annak biztosítása érdekében, hogy 2030-ra az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós éves felhasználása a feldolgozás bármely releváns szakaszában több harmadik országból származó behozatalra támaszkodhasson, amelyek közül egyik sem haladja meg az Unió éves felhasználásának 65 %-át***, ugyanakkor prioritásként kell kezelni az uniós értékeket nem osztó, az emberi jogokat, a demokráciát és a jogállamiságot tiszteletben nem tartó, nem megbízható partnerektől való függőség csökkentését***;

c) az Unió azon képességének javítása, hogy nyomon kövesse és csökkentse a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos ellátási kockázatot ***mind rövid, mind hosszú távon, teljes mértékben figyelembe véve a nemzetközi versenyképességet***;

d) az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok és kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékek szabad mozgásának biztosítása a környezet magas szintű védelmének ***és a fenntarthatóságnak a*** biztosítása mellett, körforgásos jellegük***, tartósságuk, javíthatóságuk*** és ***a belső piaci költséghatékony elérhetőségük*** javítása révén;

da) a helyettesítő nyersanyagok fejlesztésének és alkalmazásának előmozdítása a nyersanyagok helyettesítésére szolgáló termelési módszerek, valamint az alternatív innovatív anyagok kutatása és fejlesztése révén, az Unió környezeti lábnyomának csökkentése érdekében;

db) a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti uniós keresletnövekedés mérséklése, többek között az egész értékláncban a hatékonyság növelése és az anyaghelyettesítés elterjesztése, azzal a céllal, hogy a (4b) bekezdés eredményeként kevesebb kritikus fontosságú nyersanyagot használjanak fel, mint amennyit az előre jelzett referencia-forgatókönyv előirányoz;

dc) a másodlagos nyersanyagok arányának növelése a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós fogyasztásán belül.

(3) Amennyiben a 42. cikkben említett jelentés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az Unió valószínűleg nem fogja elérni a (2) bekezdésben meghatározott célkitűzéseket, a célkitűzések elérésének biztosítása érdekében értékeli az intézkedésekre irányuló javaslatok tételének, illetve a hatáskörei uniós szintű gyakorlásának megvalósíthatóságát és arányosságát.

(4) A Bizottság a környezettudatos tervezésre vonatkozó követelmények kidolgozása során ***minden vonatkozó uniós jogszabályban, többek között*** az (EU) XX/XXXX rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletet] 5. cikke (4) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerinti, ezekhez kapcsolódó uniós prioritásként figyelembe veszi a (2) bekezdés a) pontjának iii. alpontjában megállapított célkitűzéseket és referenciaértékeket a következő termékjellemzők javítása érdekében: tartósság, újrafelhasználhatóság, javíthatóság, erőforrás-felhasználás vagy erőforrás-hatékonyság, az újragyártás és újrafeldolgozás lehetősége, újrafeldolgozott tartalom és az anyagok hasznosításának lehetősége.

(4a) Az e rendelet eredményeként mind az Unióban, mind a harmadik országokban létrehozott és megerősített értékláncokat 2030 után tovább kell erősíteni. A Bizottság figyelembe veszi ezt a 46. cikkben említett felülvizsgálat lefolytatásakor.

(4b) A Bizottság a 36. cikkel összhangban [3 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]-ig elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján 2050-ig előrejelzést készít a kritikus fontosságú nyersanyagok 2050-ig várható éves fogyasztásáról, köztes mérföldköveket állapítva meg, és azt legalább 4 évente frissíti. Ezek az előrejelzések technológiaintenzív, alulról felfelé építkező költségoptimalizálási input-output modellezésen alapulnak, különböző forgatókönyvek, köztük az alacsony és magas keresletre vonatkozó forgatókönyvek, valamint egy referencia-forgatókönyv figyelembevételével kiterjesztve a Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) által előállított meglévő adatokat és jelentéseket. Ezeket az előrejelzéseket az egyes tagállamok szintjének megfelelő vagy annál részletesebb alábontásban részletezik, valamennyi gazdasági ágazatra kiterjedően. Ennek magában kell foglalnia az uniós piacon forgalomba hozott köztes vagy végtermékekbe beépített kritikus fontosságú nyersanyagokat, és összhangban kell lennie az Unió energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseivel, valamint a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályban foglalt törekvésekkel.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „nyersanyag”: feldolgozott vagy feldolgozatlan állapotban lévő, közbenső vagy késztermékek előállításához bemeneti anyagként felhasznált anyag, a túlnyomórészt élelmiszerként, takarmányként vagy tüzelőanyagként használt anyagok kivételével;

2. „kritikus fontosságú nyersanyagok”: a 4. cikkben meghatározott nyersanyagok;

3. „stratégiai fontosságú nyersanyagok”: a 3. cikkben meghatározott nyersanyagok;

4. „nyersanyag-értéklánc”: a nyersanyagok feltárásában, kitermelésében, feldolgozásában és újrafeldolgozásában érintett valamennyi tevékenység és folyamat;

5. „feltárás”: minden olyan tevékenység, amelynek célja az ásványlelőhelyek tulajdonságainak azonosítása és megállapítása;

6. „kitermelés”: érceknek, ásványoknak és növényi termékeknek az eredeti forrásból – többek között föld alatti ásványlelőhelyről, víz alatti ásványlelőhelyről, tengervízből és fákból – ***fő termékként vagy melléktermékként*** történő elsődleges ***vagy másodlagos*** kitermelése;

7. „uniós kitermelési kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagokat tartalmazó ércek, ásványok, növényi termékek és koncentrátumok kitermelési műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene, beleértve a jellemzően az Unióban található kitermelési helyen vagy annak közelében végzett feldolgozási műveleteket is;

8. „tartalékok”: minden olyan ásványlelőhely, amelyek kitermelése ***egy adott piaci környezetben*** gazdaságilag életképes;

9. „feldolgozás”: minden olyan fizikai, kémiai és biológiai folyamat, amely az ércekből, ásványokból, növényi termékekből vagy hulladékból tiszta fémekké, ötvözetekké vagy más, gazdaságilag felhasználható formákká történő átalakítás során felmerül;

10. „uniós feldolgozási kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelési műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene, kivéve azokat a műveleteket, amelyek jellemzően az Unióban található kitermelési helyen vagy annak közelében zajlanak;

11. „újrafeldolgozás”: ***a felhasználás előtti és utáni hulladék*** olyan hasznosítási ***művelete***, amelynek során a hulladékanyagokat termékekké vagy anyagokká alakítják, akár azok eredeti használati céljára, akár más célokra;

12. „uniós újrafeldolgozási kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagok újrafeldolgozási műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene, beleértve a hulladék – ***ideértve a fekete masszát is*** – Unión belüli válogatását és előkezelését, valamint másodlagos nyersanyaggá történő feldolgozását is;

13. „stratégiai fontosságú nyersanyagok éves felhasználása”: az Unióban letelepedett vállalkozások által feldolgozott formában felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok összesített mennyisége, kivéve az uniós piacon forgalomba hozott közbenső vagy késztermékekben felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagokat;

14. „ellátási kockázat”: a II. melléklettel összhangban kiszámított ellátási kockázat;

15. „nyersanyagprojekt”: a nyersanyagok kitermelésével, feldolgozásával vagy újrafeldolgozásával foglalkozó bármely tervezett létesítmény vagy valamely meglévő létesítmény tervezett jelentős bővítése vagy rendeltetésének módosítása;

16. „beruházáshasznosító”: olyan vállalkozás, amely a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodást kötött egy projektgazdával;

17. „a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás (off-take megállapodás)”: valamely vállalkozás és egy projektgazda között létrejött olyan szerződéses megállapodás, amely a vállalkozás részéről arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalást tartalmaz, hogy egy adott nyersanyagprojekt által előállított nyersanyagok egy részét egy bizonyos időszakban szerzi be, vagy a projektgazda részéről arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalást tartalmaz, hogy a vállalkozás számára lehetőséget biztosít erre;

18. „projektgazda”: nyersanyagprojektet kidolgozó bármely vállalkozás vagy vállalkozások konzorciuma;

19. „engedélyezési eljárás”: az 5. cikkben említett stratégiai projektek megtervezéséhez, kivitelezéséhez és működtetéséhez szükséges összes releváns közigazgatási engedélyre kiterjedő eljárás, beleértve az építési, a vegyipari és a hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint a környezetvédelmi vizsgálatokat és engedélyeket, amennyiben ezek szükségesek, és amely magában foglalja az összes közigazgatási kérelmet és eljárást, a kérelem érvényességének elismerésétől az eljárás kimeneteléről szóló, a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság által hozott átfogó határozatról szóló értesítésig;

20. „átfogó határozat”: a tagállami hatóságok – kivéve a bíróságokat vagy törvényszékeket – által hozott határozat vagy határozatcsomag, amely meghatározza, hogy a projektgazda jogosult-e nyersanyagprojekt végrehajtására, a közigazgatási fellebbezési eljárás keretében hozott bármely határozat sérelme nélkül;

21. „általános feltárás”: nemzeti vagy regionális szintű feltárás, a célzott feltárás kivételével;

22. „célzott feltárás”: egy-egy ásványlelőhely részletes vizsgálata;

23. „mélységi érclelőhelyek”: a földkéregben a hagyományos módon hasznosított érclelőhelyeknél mélyebben található ásványlelőhelyek;

24. „prediktív térkép”: egy adott nyersanyag ásványlelőhelyeit valószínűsíthetően magukban foglaló területeket feltüntető térkép;

25. „ellátási zavar”: valamely nyersanyag rendelkezésre állásának váratlan jelentős visszaesése vagy valamely nyersanyag árának jelentős***, a szokásos piaci árvolatilitást meghaladó*** emelkedése;

26. „nyersanyag-ellátási lánc”: a nyersanyag-értéklánc valamennyi tevékenysége és folyamata addig a pontig bezárólag, ahol a nyersanyagot közbenső vagy késztermékek előállításához bemeneti anyagként használják fel;

27. „kockázatcsökkentési stratégiák”: a gazdasági szereplő által az ellátási láncában bekövetkező ellátási zavar valószínűségének korlátozása vagy a gazdasági tevékenységének ilyen zavara által okozott károk enyhítése céljából kidolgozott irányelvek;

28. „kulcsfontosságú piaci szereplők”: a kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelésében, feldolgozásában vagy újrafeldolgozásában részt vevő gyártók, a kritikus fontosságú nyersanyagokra szakosodott kereskedők és forgalmazók, valamint a kritikus fontosságú nyersanyagokat jelentős mennyiségben felhasználó downstream vállalatok;

29. „stratégiai készlet”: egy adott nyersanyagnak az a mennyisége, amelyet köz- vagy magánszektorbeli szereplő tárol ellátási zavar esetén történő rendelkezésre bocsátás céljából;

30. „nagyvállalat”: bármely olyan vállalat, amely átlagosan több mint ***500*** munkavállalót foglalkoztatott, ***nettó világpiaci árbevétele pedig meghaladta a 150 millió EUR-t*** a legutóbbi olyan pénzügyi évben, amelyre vonatkozóan éves beszámoló készült;

31. „stratégiai technológiák”: a zöld és digitális átálláshoz, valamint a védelmi és ***űr- és repüléstechnikai*** alkalmazásokhoz szükséges technológiák;

32. „igazgatótanács”: a vállalat ügyvezetésének felügyeletéért felelős igazgatási vagy felügyeleti szerv, ha pedig nincs ilyen szerv, az ezzel egyenértékű feladatokat ellátó személy vagy személyek;

33. „gyűjtés”: a hulladék összeszedése – beleértve előzetes válogatását és előzetes tárolását is – hulladékkezelő létesítménybe történő elszállítása céljából;

34. „kezelés”: hasznosítási és ártalmatlanítási műveletek, amelyek magukban foglalják a hasznosítást és az ártalmatlanítást megelőző előkészítést is;

35. „hasznosítás”: bármely művelet, amelynek fő eredménye az, hogy a hulladék hasznos célt szolgál annak révén, hogy olyan más anyagok helyébe lép, amelyeket egyébként valamely konkrét funkció betöltésére használtak volna, vagy amelynek eredményeként a hulladékot oly módon készítik elő, hogy az ezt a funkciót akár az üzemben, akár a szélesebb körű gazdaságban betölthesse;

36. „ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék”: a 2006/21/EK irányelv értelmében vett ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék;

37. „ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítmény”: a 2006/21/EK irányelv szerinti hulladékkezelő létesítmény;

38. „előzetes gazdasági értékelés”: a kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerését célzó nyersanyagprojekt potenciális gazdasági életképességének korai szakaszban végzett konceptuális értékelése;

39. „mágneses rezonanciás képalkotó eszköz”: olyan nem invazív orvostechnikai eszköz, amely mágneses mezőket használ anatómiai képek készítéséhez, vagy bármely más olyan eszköz, amely mágneses mezőket használ tárgyak belsejét ábrázoló képek készítéséhez;

40. „szélenergia-generátor”: szárazföldi vagy tengeri szélerőmű azon része, amely a forgólapát mechanikai energiáját villamos energiává alakítja át;

41. „ipari robot”: automatikusan vezérelt, újraprogramozható, többfunkciós manipulátor, amely három vagy több tengely mentén programozható, lehet rögzített vagy mozgó, és amelyet ipari automatizálási alkalmazásokban való felhasználásra szántak;

42. „gépjármű”: bármely, az (EU) 2018/858 rendelet szerinti M vagy N kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező jármű;

43. „könnyű szállítóeszköz”: bármely olyan kerekes jármű, amely önmagában a villanymotorral vagy motor és emberi erő kombinációjával hajtható, beleértve az elektromos robogókat, az elektromos kerékpárokat és a 168/2013/EU rendelet szerinti L kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező járműveket;

44. „hűtőgenerátor”: a hűtőrendszer azon része, amely hőmérséklet-különbséget generál, lehetővé téve a helyiségből vagy folyamatból elektromos gőzkompressziós ciklus alkalmazásával történő hőelvonást;

45. „hőszivattyú”: a fűtőrendszer azon része, amely hőmérséklet-különbséget generál, lehetővé téve a helyiség vagy folyamat elektromos gőzkompressziós ciklus alkalmazásával történő hőellátását;

46. „villanymotor”: olyan berendezés, amely a bemeneti elektromos teljesítményt mechanikai kimenő teljesítménnyé alakítja át, és amelynek névleges teljesítménye legalább 0,12 kW;

47. „automata mosógép”: olyan mosógép, amely a töltetét a program teljes ideje alatt felhasználói beavatkozás nélkül kezeli;

48. „szárítógép”: olyan készülék, amelyben a textiltermékek szárítása felmelegített levegővel átjárt forgódobban történő centrifugálással történik;

49. „mikrohullámú készülék”: bármely olyan készülék, amelyet élelmiszerek elektromágneses energia felhasználásával történő felmelegítésére szánnak;

50. „porszívó”: a készülékben létrehozott alacsony nyomás által keltett légáram segítségével tisztítandó felületről szennyeződéseket eltávolító készülék;

51. „mosogatógép”: edények és evőeszközök tisztítását és öblítését végző gép;

52. „állandó mágnes”: olyan mágnes, amely a külső mágneses mezőből való eltávolítását követően megőrzi mágnesességét;

53. „adathordozó”: egy eszközzel leolvasható lineáris vonalkód-szimbólum, kétdimenziós szimbólum vagy egyéb automatikus azonosítóadat-rögzítő adathordozó;

54. „egyedi termékazonosító”: termékek azonosítására szolgáló egyedi karaktersor;

55. „mágnesbevonat”: a mágnesek korrózió elleni védelmére általánosan használt anyagréteg;

56. „eltávolítás”: kézzel, géppel végzett kezelés, vegyi kezelés, hőkezelés vagy kohászati kezelés, amelynek eredményeként a célzott alkotóelemek vagy anyagok külön kimeneti anyagáramként vagy kimeneti anyagáram részeként azonosíthatók;

57. „újrafeldolgozó”: bármely olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely engedélyezett létesítményben újrafeldolgozást végez;

58. „forgalmazás”: az uniós piacon valamely termék kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára, akár ellenérték fejében, akár díjmentesen;

59. „kritikus fontosságú nyersanyagtípus”: a feldolgozási szakasza, a kémiai összetétele, a földrajzi eredete vagy az alkalmazott előállítási módszerek szerint differenciált, forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyag;

60. „forgalomba hozatal”: a termék első alkalommal történő forgalmazása az uniós piacon;

61. „megfelelőségértékelés”: a 27., 28. vagy 34. cikkben meghatározott követelmények teljesülését igazoló folyamat;

62. „stratégiai partnerség”: az Unió és valamely harmadik ország közötti, a nyersanyag-értéklánccal kapcsolatos együttműködés fokozására irányuló kötelezettségvállalás, amelynek létrehozására kölcsönös érdeket képviselő konkrét fellépéseket meghatározó, nem kötelező erejű eszköz keretében kerül sor. ***A stratégiai partnerségek elősegítik a mindkét partner számára előnyös eredményeket, beleértve a tudásmegosztást is.***

2. fejezet

Kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagok

3. cikk

A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzéke

(1) Az I. melléklet 1. szakaszában felsorolt nyersanyagok***, beleértve azokat az anyagokat is, amelyek más kitermelési vagy újrafeldolgozási folyamatok melléktermékei,*** stratégiai fontosságú nyersanyagnak minősülnek.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 36. cikknek megfelelően az I. melléklet 1. szakaszát módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének aktualizálása érdekében***, beleértve azt is, hogy nyersanyagokat vegyen fel a jegyzékbe, ha az e rendelet alapján végzett nyomon követés és stressztesztelés eredményeként ellátási kockázatokat észlel. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének ilyen eseti jellegű aktualizálása nem befolyásolja az e cikk (3) bekezdésében említett aktualizálásokat.***

A stratégiai fontosságú nyersanyagok aktualizált jegyzéke az értékelt nyersanyagok közül azokat a nyersanyagokat tartalmazza, amelyek a stratégiai fontosság, az előre jelzett keresletnövekedés és ***elérhetőség, valamint*** a termelés növelésének nehézsége szempontjából a legmeghatározóbbak közé tartoznak***, mindenekelőtt pedig támogatják az e rendeletnek az 1. cikk (1) és (2) bekezdésében említett általános célkitűzéseket***. A stratégiai fontosságot, a kereslet várható növekedését és ***elérhetőségét, valamint*** a termelés növelésének nehézségét az I. melléklet 2. szakaszával összhangban kell meghatározni.

(3) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő ***két*** év]-ig és azt követően ***kétévente*** felülvizsgálja, és – szükség esetén – aktualizálja a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékét. ***A Bizottság egyértelműen megindokolja ezeket az aktualizálásokat. A testület kérésére a Bizottság az e rendelettel összhangban végzett nyomon követés és stressztesztelés alapján a jegyzéket a tervezett felülvizsgálatokon kívül is bármikor felülvizsgálhatja vagy adott esetben aktualizálhatja.***

(3a) A Bizottság a jegyzékbe felveendő stratégiai fontosságú nyersanyagok értékelésére az I. melléklet 2. szakaszában meghatározott átlátható és egyértelműen meghatározott módszertant alkalmazza, többek között műszaki adatlapok felhasználásával, a kritikus fontosságú nyersanyagok 4. cikkben említett jegyzéke esetén alkalmazott módszertanhoz hasonlóan.

3a. cikk

Stratégiai fontosságú másodlagos nyersanyagok

(1) A Bizottság [e rendelet elfogadásától számított hat hónapon belül]-ig benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a stratégiai fontosságú másodlagos nyersanyagok jegyzékét, amelyben a vas- és acélmaradék is szerepel.

(2) Az első bekezdésben említett jegyzék összeállítása során a Bizottság különös figyelmet fordít arra, hogy egy-egy másodlagos nyersanyag mennyire releváns a zöld és digitális átállás, valamint a védelmi és űripari alkalmazások szempontjából, figyelembe véve a következőket:

a) hozzájárulás a stratégiai technológiákhoz egyébként szükséges további nyersanyag-felhasználás fenntartásához;

b) a másodlagos nyersanyagok felhasználásával megelőzött üvegházhatásúgáz-kibocsátás mennyisége más anyagokhoz képest, amennyiben a felhasználás releváns stratégiai technológiák gyártása céljából történik; és

c) a másodlagos nyersanyag iránti globális kereslet előre jelzett növekedése.

***(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 36. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a stratégiai fontosságú másodlagos nyersanyagok jegyzékének aktualizálása révén történő módosítása céljából. A stratégiai fontosságú másodlagos nyersanyagok aktualizált jegyzéke magában foglalja a dekarbonizációban és a zöld átállásban betöltött fontos stratégiai szerepet, a globális szinten előre jelzett nagymértékű keresletnövekedést, az Unión belüli** *begyűjtés és visszanyerés fokozásának nehézségét és a kritikus fontosságú nyersanyagok visszanyerésének Unión belüli jelentős potenciálját.*

(4) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő két év]-ig és azt követően kétévente felülvizsgálja, és – szükség esetén – aktualizálja a stratégiai fontosságú *másodlagos nyersanyagok jegyzékét. [Mód. 3]*

4. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzéke

(1) A II. melléklet 1. szakaszában felsorolt nyersanyagok kritikus fontosságú nyersanyagnak minősülnek.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 36. cikknek megfelelően a II. melléklet 1. szakaszát módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének aktualizálása érdekében.

A kritikus fontosságú nyersanyagok aktualizált jegyzékének tartalmaznia kell az I. melléklet 1. szakaszában felsorolt stratégiai fontosságú nyersanyagokat, valamint minden olyan egyéb nyersanyagot, amely a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat tekintetében is eléri vagy meghaladja a (3) bekezdésben említett küszöbértékeket. A gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat kiszámítása a II. melléklet 2. szakaszával összhangban történik. ***A Bizottság fontolóra veszi, hogy egy további mutatót vezet be a kritikusság fontosság értékelésébe, amely tükrözi mind az anyagok szűkösségét, mind az előállításuk energiaintenzitását.***

(3) A küszöbérték az ellátási kockázat esetében 1, a gazdasági jelentőség esetében pedig 2,8.

(4) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő ***két*** év]-ig és azt követően ***kétévente*** felülvizsgálja, és – szükség esetén – aktualizálja a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét. ***A Bizottság egyértelműen megindokolja ezeket az aktualizálásokat.***

3. fejezet

Az uniós nyersanyag-értéklánc megerősítése

1. SZAKASZ

STRATÉGIAI PROJEKTEK

5. cikk

A stratégiai projektek elismerésének kritériumai

(1) A projektgazda kérelmét követően és a 6. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően a Bizottság stratégiai projektként ismeri el az alábbi kritériumoknak megfelelő nyersanyagprojekteket:

a) a projekt érdemben hozzájárulna az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának biztonságához ***a következő két kritérium egyikének teljesítésével:***

i. az értéklánc bármely szakaszában jelentős mértékben hozzájárul az I. melléklet I. szakaszában meghatározott stratégiai fontosságú nyersanyagok bármelyikének ellátásához;

ii. hozzájárul a stratégiai technológiák ellátásához azáltal, hogy az I. melléklet I. szakaszában felsorolt stratégiai fontosságú nyersanyagok bármelyikét helyettesíti az említett stratégiai technológiák értékláncain belül, miközben intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy a helyettesített anyaggal azonos vagy alacsonyabb környezeti és anyagi lábnyomot érjen el.

b) a projekt műszakilag megvalósítható vagy észszerű időn belül műszakilag megvalósíthatóvá fog válni, és a projekt várható termelési volumene kellő megbízhatósággal megbecsülhető;

c) a projekt végrehajtása fenntartható módon történne, különös tekintettel a ***társadalmi-környezeti és éghajlati*** hatások nyomon követésére, megelőzésére és minimalizálására, ***beleértve a vizet, a levegőt és a talajt is, de nem csak ezeket,*** a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok alkalmazására, többek között az emberi és munkavállalói jogok***, valamint az őslakos népek jogainak*** tiszteletben tartására, a minőségi munkahelyek teremtésének lehetőségeire, valamint a helyi közösségekkel és az érintett szociális partnerekkel való érdemi együttműködésre, továbbá a közigazgatás megfelelő működésére gyakorolt káros hatások – többek között a korrupció és a vesztegetés – megelőzését és minimálisra csökkentését célzó, megfelelő megfelelési politikák mellett végzett átlátható üzleti gyakorlatok alkalmazására ***a III. mellékletben foglaltak szerint***; **[Mód. 18]**

d) az Unión belüli projektek esetében a projekt létrehozása, működtetése vagy kivitelezése az érintett tagállamon kívül – a downstream ágazatok számára is – határokon átnyúló előnyökkel járna;

e) a feltörekvő piacoknak vagy fejlődő ***országoknak*** minősülő harmadik országokban megvalósuló projektek esetében a projekt ***csak megbízható projektpartnereket vonna be, a Bizottság által elismert, nyersanyagokra vonatkozó fenntarthatósági tanúsítási rendszer keretében működne,*** kölcsönösen előnyös lenne az Unió és az érintett harmadik ország számára, mivel hozzáadott értéket teremtene az adott országban***, hozzájárulva a gazdaságának fejlődéséhez és a megfelelő downstream ágazatok létrehozásához, beleértve helyi feldolgozóipar fejlesztését is***.

ea) Az olyan stratégiai projekt státusz iránti kérelmeket, amelyek kizárólag a 92/43/EGK tanácsi irányelv ([24]) és a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([25]) alapján védett területeken található feldolgozási vagy újrafeldolgozási tevékenységekkel kapcsolatosak, a Bizottság nem veszi figyelembe a stratégiai projekt státusz szempontjából, kivéve, ha az kellően indokolt.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott elismerési kritériumok teljesülését a Bizottság a III. mellékletben foglalt tényezőkkel és bizonyítékokkal összhangban értékeli.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 36. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a III. melléklet azzal a céllal történő módosítása érdekében, hogy az (1) bekezdésben meghatározott elismerési kritériumok teljesítésének értékelésekor figyelembe veendő tényezőket és bizonyítékokat hozzáigazítsa a műszaki és tudományos fejlődéshez, vagy figyelembe vegye a III. melléklet 4. pontjában felsorolt uniós jogszabályokban vagy nemzetközi jogi eszközökben bekövetkezett változásokat, vagy az (1) bekezdés c) pontjában említett kritérium teljesülése szempontjából releváns további uniós jogszabályok vagy nemzetközi jogi eszközök elfogadását. ***A III. melléklet második bekezdésével összhangban a projektgazda az (1) bekezdés c) pontjában említett kritériumnak való megfelelést egy rendszerben történő tanúsítással, illetve azzal a kötelezettségvállalással igazolhatja, hogy a projekt végrehajtásának időpontjában teljesítik ezeket a rendszereket. A Bizottság a 36. cikk (4) bekezdésében meghatározott kifogásolási időszak kezdetén tájékoztatja a stratégiai projektekre vonatkozó engedély megszerzésének folyamatában lévő projektgazdákat, valamint a rendszertulajdonost a 36. cikkel összhangban elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusról. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését követően a Bizottság tájékoztatja erről a projektgazdákat és a rendszertulajdonosokat is.***

(3) Valamely projekt stratégiai projektként való elismerése nem érinti az adott projektre vagy projektgazdára a nemzetközi, az uniós vagy a nemzeti jog – ***ezen belül a harmadik országok nemzeti joga*** – szerint alkalmazandó követelményeket.

([24]) A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács 2000. október 23-i 2000/60/EK irányelve a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

(3a) Adott esetben a Bizottság mérlegeli az olyan kiegészítő infrastrukturális stratégiai projektek megvalósíthatóságát, amelyek képesek megkönnyíteni és javítani a stratégiai nyersanyagprojektekhez kapcsolódó közlekedést és kommunikációt, valamint általában véve hozzájárulnak a jobb regionális és helyi fejlődéshez, a stratégiai projekt nagyobb társadalmi elfogadottságához és a társadalmi befogadáshoz, figyelembe véve ugyanakkor a környezetvédelmi kérdéseket is.

6. cikk

Kérelmezés és elismerés

(1) A nyersanyagprojekt stratégiai projektként való elismerése iránti kérelmet a ***projektgazda bármikor benyújthatja*** a Bizottsághoz. A kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

a) az 5. cikk (1) bekezdésében megállapított kritériumok teljesülésével kapcsolatos releváns ***és tényszerű*** bizonyítékok;

b) a projektnek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozása, megfelelő bizonyítékokkal alátámasztva;

c) a projekt végrehajtásának ütemterve, beleértve a projekthez szükséges engedélyek áttekintését és a megfelelő engedélyezési eljárás állását;

d) ***az érintett közösségek érdemi bevonását és aktív részvételét biztosító*** intézkedéseket tartalmazó terv, amely adott esetben tartalmazza a helyi ***és regionális hatóságokkal*** – köztük a szociális partnerekkel ***és a helyi közösségekkel*** – való rendszeres kommunikációt szolgáló csatornák létrehozását, figyelemfelkeltő és tájékoztató kampányok megvalósítását, valamint mérséklési és kompenzációs mechanizmusok létrehozását***, valamint annak biztosítását, hogy a nem önkéntes áttelepítés kizárólag végső megoldásként kerüljön alkalmazásra***;

e) a projektben részt vevő vállalkozásoknak a 139/2004/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (2) és (3) bekezdése szerint meghatározott irányítására vonatkozó információk;

f) a projekt pénzügyi életképességét értékelő üzleti terv;

g) a projekt minőségi munkahelyek teremtésére biztosított lehetőségei, valamint a projekt képzett munkaerővel kapcsolatos igényeinek ***részletes*** becslése ***készséghiány-elemzéssel, továbbá többéves munkaterv a továbbképzési és átképzési erőfeszítésekről az esetleges hiányosságok kezelése, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében;***

ga) a kitermeléssel járó projektek esetében a kitermelés befejezése után a terület környezeti állapotának javítására irányuló terv, amelynek célja a korábbi környezeti állapot helyreállítása, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot, valamint a munkavállalók képzését és újbóli foglalkoztatását elősegítő intézkedéseket;

gb) ha projekt áttelepítéssel jár együtt, egy azt részletező terv, hogy a birtokjogosultakat milyen módon fogják azonosítani és figyelembe venni az értékelési folyamatban, továbbá az eszközök elvesztése esetén alkalmazott kompenzációs eljárások mi alapján tekinthetők tisztességesnek és időszerűnek;

gc) a 92/43/EGK vagy a 2000/60/EK irányelv alapján védett területeken végzett kitermeléssel járó projektek esetében a projekt és a közérdek közötti kézzelfogható kapcsolatot igazoló leírás;

gd) kitermeléssel járó projektek esetében olyan terv, amely intézkedéseket tartalmaz annak biztosítására, hogy a hozzáadott érték egy része a kitermelési projekt tágabb régiójában jöjjön létre;

ge) a harmadik országokban megvalósuló projektek esetében a projektgazda által benyújtott bizonyíték arról, hogy az Unióban vagy a partnerországban székhellyel rendelkező tulajdonosok a projektgazda legalább 40 %-os tulajdoni hányadával rendelkeznek.

(2) A Bizottság ***[Kiadóhivatal: kérjük, illessze be a dátumot: e rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónap]-ig*** a projektgazdák által az (1) bekezdésben említett kérelmekhez használandó ***egységes*** sablont ***létrehozó*** végrehajtási jogi aktusokat ***fogad*** el. A sablonban feltüntethető az (1) bekezdésben említett információk közlésének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. ***Az egységes sablon csak a kérelem elbírálásához szükséges információkat tartalmazza. Az egységes sablon kitöltéséhez szükséges információk körének észszerűnek kell lennie.***

(3) ***A Bizottság a kézhezvételtől számított 14 napon belül értékeli a kérelem teljességét, és tájékoztatja a projektgazdát, hogy az hiánytalan-e, valamint tájékoztatja az értékelés menetrendjéről is.*** Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a kérelemben megadott információk hiányosak, lehetőséget biztosít a kérelmezőnek arra, hogy időben benyújtsa a kérelem kiegészítéséhez szükséges további információkat.

(4) ***Ha a Bizottság a (3) bekezdéssel összhangban tájékoztatta a projektgazdát, hogy a kérelemben megadott információk hiánytalanok, továbbítja a kérelem összes dokumentumát*** a 34. cikkben említett, kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai ***testületnek*** (a továbbiakban: testület)***. A kérelem dokumentumainak kézhezvételét követő 30 napon belül a testület*** méltányos és átlátható eljárás alapján megvitatja a kérelem teljességét, és véleményt ad ki arról, hogy a javasolt projekt megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak.

(4a) A Bizottság továbbítja a kérelmet ahhoz a tagállamhoz, amelynek a területét a javasolt projekt érinti.

(4b) A Bizottság a kérelem elbírálásakor figyelembe veszi az emberi jogok vagy a környezetvédelem megsértésével kapcsolatos, a kérelmet megelőző 5 évben elkövetett, bizonyított jogsértéseket, valamint a meghozott enyhítő intézkedéseket.

(5) ***Bármely*** tagállam, amelynek területét a javasolt projekt érinti, kifogást ***emelhet*** a javasolt projekt stratégiai státuszának megadása ellen. A testület ***felkérheti az érintett tagállamot, hogy mutassa be*** a tagállam által a kifogása alátámasztására felhozott megalapozott indokokat***, hogy a testület megvitathassa azokat***.

Harmadik országbeli stratégiai projektek esetében a Bizottság megosztja a beérkezett kérelmet azzal a harmadik országgal, amelynek a területét a javasolt projekt érinti. A Bizottság ***az alkalmazandó nemzetközi és nemzeti jognak és az adott harmadik ország jogának megfelelően*** az érintett harmadik ország kifejezett jóváhagyásának megszerzése előtt nem hagyja jóvá a kérelmet.

(5a) Azon harmadik országbeli stratégiai projektek esetében, amelyekkel az Unió stratégiai partnerségi megállapodást kötött, a Bizottság konzultációkat folytat az adott ország hatóságaival a projekt gyors végrehajtásának biztosítása érdekében.

(6) A Bizottság – a testület (4) bekezdésben említett véleményének figyelembevételével – ***a kérelem teljességének a (3) bekezdés szerinti elismerésétől számított*** 60 napon belül határozatot hoz a projekt stratégiai projektként való elismeréséről, és erről értesíti a kérelmezőt.

A Bizottság határozatát meg kell indokolni, adott esetben többek között azt is, ha az eltér a testület véleményétől. A Bizottság megosztja indokait ***az érintett tagállam illetékes hatóságaival,*** a testülettel***, az Európai Parlamenttel*** és a projektgazdával.

(7) A Bizottság a következők érdekében rangsorolhatja az értéklánc egyes szakaszaiban aktív projektekre irányuló kérelmek feldolgozását:

a) a stratégiai projektek kiegyensúlyozott képviseletének biztosítása valamennyi stratégiai fontosságú nyersanyag tekintetében és az értéklánc valamennyi szakaszában;

b) annak biztosítása, hogy az 1. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott összes kritérium tekintetében előrelépés történjen;

ba) annak biztosítása, hogy a referenciaértékekkel és az a) pontban foglalt kiegyensúlyozott képviselettel összhangban elsőbbséget kapjanak az anyaghasznosítás, a nyersanyag-kitermelésből származó hulladék és az integrált újrafeldolgozás területén megvalósuló projektek, valamint a kkv-k által benyújtott kérelmek.

A Bizottság az e bekezdés első albekezdése szerinti kérelmek feldolgozását prioritásként kezeli, feltéve, hogy a Bizottság minden kérelem tekintetében betartotta a (6) bekezdésben foglalt határidőket.

(8) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy egy stratégiai projekt már nem felel meg az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, vagy ha az elismerés ***csalárd*** információkat tartalmazó kérelmen alapult, a testület és a felelős projektgazda véleményét figyelembe véve hatályon kívül helyezheti az adott projektnek stratégiai projekt státuszt megadó határozatot. ***Mielőtt a Bizottság határozatot hozna e státusz hatályon kívül helyezéséről, a Bizottság a projektgazda rendelkezésére bocsátja a hatályon kívül helyezésről szóló határozat indoklását, a projektgazda lehetőséget kap arra, hogy válaszoljon a Bizottság álláspontjára, a Bizottság pedig figyelembe veszi a projektgazda válaszát.***

Minden olyan stratégiai projekt, amely kizárólag a stratégiai nyersanyagok 3. cikkben említett jegyzékének frissítése miatt már nem minősül stratégiai projektnek, az e bekezdés első albekezdésében említett hatályon kívül helyező határozatot követő két évig továbbra is stratégiai projektnek minősül.

(9) Azok a projektek, amelyeket már nem ismernek el stratégiai projektként, elveszítik az e rendelet szerinti státuszhoz kapcsolódó összes jogot.

7. cikk

A stratégiai projektek végrehajtása

(1) ***Az e rendelet 1. cikkében meghatározott célokkal összhangban*** úgy kell tekinteni, hogy a stratégiai projektek hozzájárulnak a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unión belüli ellátásbiztonságához.

(2) A 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében és 16. cikke (1) bekezdésének c) pontjában, a 2000/60/EK irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében és a 2009/147/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett környezeti hatások tekintetében az Unióban a stratégiai projektek közérdekűnek vagy a közegészséget és a közbiztonságot szolgálónak minősülnek, és az említett irányelvekben meghatározott valamennyi feltétel teljesülése esetén kiemelten fontos közérdekkel rendelkezőnek tekinthetők.

(3) Az a tagállam, amelynek területét egy stratégiai projekt érinti, ***a helyi és regionális önkormányzatokkal együtt*** intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy hozzájáruljon a projekt időben történő és eredményes végrehajtásához.

(4) A testület rendszeres időközönként megvitatja a stratégiai projektek végrehajtását, valamint szükség esetén a projektgazda vagy a stratégiai projektben érintett tagállam által e stratégiai projektek végrehajtását ***és sikeres megvalósítását*** elősegítő intézkedések végrehajtását.

(5) A projektgazda a stratégiai projektként való elismerés időpontját követően kétévente legalább a következőkre vonatkozó információkat tartalmazó jelentést nyújt be a ***Bizottságnak***:

a) a projekt végrehajtásának előrehaladása, különös tekintettel az engedélyezési eljárásra;

b) adott esetben a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett ütemtervhez képest bekövetkezett a késedelmek okai, valamint a késedelmek megszüntetésére vonatkozó terv;

c) a projekt finanszírozásának előrehaladása, beleértve a pénzügyi köztámogatásra vonatkozó információkat is.

A Bizottság a (4) bekezdésben említett megbeszélés megkönnyítése érdekében a jelentés egy példányát benyújtja a testületnek.

(6) A testület bármikor további, a stratégiai projekt végrehajtása szempontjából releváns információkat kérhet a projektgazdáktól.

(7) A projektgazda értesíti a Bizottságot a következőkről:

a) ***olyan*** változások***, amelyek akadályozzák, hogy a projekt megfeleljen az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak***;

b) a projektben részt vevő vállalkozások irányításában – a 6. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett információkhoz képest – tartósan bekövetkezett változások.

(8) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a projektgazdák által az (5) bekezdésben említett jelentésekhez használandó sablont létrehozó végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el. A sablonban feltüntethető az (5) bekezdésben említett információk közlésének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Az említett végrehajtási jogi aktusok egységes sablont írnak elő, amely a jelentéshez szükséges valamennyi információra kiterjed. Az egységes sablon kitöltéséhez szükséges információk körének észszerűnek kell lennie.

(9) A projektgazda létrehozza és rendszeresen frissíti ***a vállalat honlapját vagy*** a stratégiai projektre ***vonatkozóan a helyi lakosság számára releváns és a nyilvánosság általi elfogadottságot elősegítő*** információkat tartalmazó honlapot, amelyen fel kell tüntetnie a stratégiai projekthez kapcsolódó környezeti, társadalmi és gazdasági hatásokra és előnyökre vonatkozó információkat. A honlapnak a nyilvánosság számára szabadon hozzáférhetőnek kell lennie, és a helyi lakosság számára könnyen érthető nyelven vagy nyelveken kell rendelkezésre állnia.

2. SZAKASZ

ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS

8. cikk

Egyablakos rendszer

(1) A tagállamok [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő 3 hónap]-ig kijelölnek egy illetékes nemzeti hatóságot, amely a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárásának megkönnyítéséért, koordinálásáért ***és észszerűsítéséért*** felel, és tájékoztatást nyújt a 17. cikkben említett tényezőkről. ***Az eljárás gyorsaságának befolyásolása nélkül a kijelölt illetékes hatóság igényt tarthat más illetékes hatóságok véleményére és részvételére.***

(2) Az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóság az egyedüli kapcsolattartó pont a projektgazda számára az adott kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos projektre vonatkozó átfogó határozat meghozatalához vezető engedélyezési eljárás során, és ez a hatóság koordinálja valamennyi vonatkozó dokumentum és információ benyújtását. ***Gondoskodik arról, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokat érintő projektek engedélyezési eljárásaival kapcsolatos összes ügyet időben kezeljék.***

Az egyablakos rendszer ügyintézőt jelöl ki azokhoz a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektekhez, amelyek stratégiai projekt státuszt kaptak. Az ügyintéző könnyen elérhető kapcsolattartó pontként segít a projektgazdának megérteni a belső adminisztratív ügyeket. Az ügyintéző az egyablakos ügyintézés különböző nemzeti struktúráira tekintettel egy másik hatósághoz is tartozhat.

(3) Az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóság felelősségi körei vagy az ahhoz kapcsolódó feladatok a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek mindegyike esetében átruházhatók egy másik hatóságra, illetve azokat másik hatóság is elvégezheti, feltéve, hogy:

a) az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóság értesíti a projektgazdát a felhatalmazásról;

b) a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek mindegyikéért egyetlen hatóság felel;

c) a vonatkozó dokumentumok és információk benyújtását egyetlen hatóság koordinálja;

ca) az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóság biztosítja, hogy a feladatok átruházása ne okozzon késedelmet.

(4) A projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy az engedélyezési eljárás szempontjából releváns valamennyi dokumentumot benyújthassák elektronikus formában.

(5) Az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóságnak figyelembe kell vennie az adott kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos projektre vonatkozóan azt megelőzően készített érvényes tanulmányokat és kiadott engedélyeket, hogy a projekt e cikkel összhangban engedélyezési eljárás alá került volna, és amennyiben az uniós jog másként nem rendelkezik, nem írhat elő párhuzamos tanulmányokat vagy engedélyeket.

(6) Az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy a kérelmezők könnyen hozzáférjenek az engedélyezési eljárással és a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyeinek kibocsátásával kapcsolatos viták rendezésére vonatkozó információkhoz és egyszerű eljárásokhoz, adott esetben alternatív vitarendezési mechanizmusokhoz is.

(7) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóság ***vagy az a hatóság, amelyre a (3) bekezdés alapján feladatokat ruháztak,*** elegendő létszámú szakképzett személyzettel és – többek között a tovább- és átképzéshez – szükséges pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrással rendelkezzen az e rendelet szerinti feladatainak eredményes ellátásához.

Ha a tagállamok kezdetben – a technikai erőforrások tekintetében – nem rendelkeznek az e bekezdésben meghatározott követelmények teljesítéséhez szükséges erőforrásokkal, a Bizottság olyan erőforrásokkal támogatja őket, amelyek segítik a tagállamot e követelmények teljesítésében.

(8) A testület:

a) rendszeresen megvitatja e szakasz végrehajtását, és megosztja a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárásának felgyorsítását, valamint a projektek ***kapcsán a társadalmi részvétel és a nyilvános konzultáció*** javítását célzó bevált gyakorlatokat;

b) adott esetben javaslatot tesz a Bizottságnak az e szakasz végrehajtására vonatkozó iránymutatásokra, amelyeket az (1) bekezdésben említett illetékes nemzeti hatóságoknak figyelembe kell venniük.

9. cikk

A stratégiai projektek kiemelt státusza

(1) Az Unión belüli stratégiai projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárások hatékony adminisztratív feldolgozásának biztosítása céljából a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság***, beleértve a 8. cikk (1) és (3) bekezdésében említett nemzeti hatóságokat is,*** gondoskodik arról, hogy ezen eljárások intézésére***, ideértve a projektgazda és bármely hatóság közötti kapcsolatfelvételt a kérelem hivatalos benyújtása és teljesítése előtt,*** az uniós és a nemzeti jognak megfelelően a lehető leggyorsabban sor kerüljön.

(2) Az uniós jogban előírt kötelezettségek sérelme nélkül az Unión belüli stratégiai projekteknek a lehető legnagyobb nemzeti jelentőségű státuszt kell biztosítani, amennyiben a nemzeti jogban létezik ilyen státusz, és azokat az engedélyezési eljárások során ennek megfelelően kell kezelni***, beleértve az építési, vegyi és hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint a környezeti vizsgálatokat és engedélyeket, amennyiben ezek szükségesek***.

(3) Az engedélyezési eljárással és a stratégiai projektekre vonatkozó engedélyek kiadásával kapcsolatban a nemzeti bíróságok, törvényszékek és testületek előtti uniós vitarendezési eljárások, jogviták, fellebbezések és bírósági jogorvoslatok – ideértve a közvetítést vagy a választottbírósági eljárást is – sürgősként kezelendőek, ha és amennyiben a nemzeti jog ilyen sürgősségi eljárásokról rendelkezik, és feltéve, hogy az egyének ***és*** a helyi közösségek általában alkalmazandó védelemhez való jogának ***szigorú*** tiszteletben tartása érvényesül. A stratégiai projektek projektgazdái adott esetben részt vesznek ilyen sürgősségi eljárásban.

10. cikk

Az engedélyezési eljárás időtartama

(1) Az Unión belüli stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg:

a) a kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében a 24 hónapot***, kivéve a kizárólag az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékkal kapcsolatos stratégiai projekteket, amelyek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a 18 hónapot***;

b) a kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében a 12 hónapot.

(2) Az Unión belül megvalósuló azon stratégiai projektek esetében, amelyek a stratégiai projekt státusz megadása előtt bekerültek az engedélyezési eljárásba***, valamint a már engedélyezett stratégiai projektek bővítései esetében*** az engedélyezési eljárás fennmaradó lépéseinek időtartama – az (1) bekezdéstől eltérve – a projekt stratégiai státuszának megszerzését követően nem haladhatja meg:

a) a kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében a 21 hónapot***, kivéve a kizárólag az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékkal kapcsolatos stratégiai projekteket, amelyek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a 15 hónapot***;

b) a kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében a 9 hónapot.

(3) Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy léptéke úgy kívánja, a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság az (1) bekezdés a) pontjában és a (2) bekezdés a) pontjában említett határidőket – azok lejárata előtt – eseti alapon legfeljebb három hónappal, az (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdés b) pontjában említett határidőket pedig – azok lejárata előtt – eseti alapon legfeljebb egy hónappal meghosszabbíthatja. Ebben az esetben a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól és az átfogó határozat várható időpontjáról.

(4) A ***bányászattal nem*** járó stratégiai projektek esetében – amennyiben ***az e rendelet*** 8. ***cikkének*** (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság az ***e cikk*** (1) és (2) bekezdésben említett, alkalmazandó határidőn belül nem hoz átfogó határozatot – a vonatkozó engedély iránti kérelmet jóváhagyottnak kell tekinteni, kivéve azokat az eseteket, amikor az adott projekthez a 92/43/EGK tanácsi irányelv vagy a 2000/60/EK, a 2008/98/EK, a 2009/147/EK, a 2010/75/EU, a 2011/92/EU vagy a 2012/18/EU irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálatra van szükség***. A 2011/92/EU irányelv 4. cikkének (6) bekezdésétől eltérve, annak meghatározásáról***, hogy szükség van-e ilyen környezeti hatásvizsgálatra, ***valamint*** a vonatkozó ***vizsgálatokról 30 napon belül határozni kell, és ezekről tájékoztatni kell a projektgazdát***. **[Mód. 4]**

(5) A stratégiai projektre vonatkozó engedély iránti kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság jóváhagyja a kérelmet, vagy amennyiben a projektgazda nem küldte meg a kérelem feldolgozásához szükséges összes információt, felkéri a projektgazdát, hogy a kérelem benyújtásától számított ***30*** napon belül nyújtsa be a hiánytalan kérelmet***, a pótolt információk részletezésével***.

Az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amelyen a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság elismeri a kérelem érvényességét.

(6) Legkésőbb az engedélykérelem érvényességének elismerését követő egy hónapon belül a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben kidolgozza az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét. Az ütemtervet a projektgazda teszi közzé a 7. cikk ***(9)*** bekezdésében említett internetes oldalon

(7) Az e cikkben meghatározott határidők nem érintik az uniós és a nemzetközi jogból fakadó kötelezettségeket, és nincsenek a közigazgatási fellebbezési eljárások és a bírósági jogorvoslati lehetőségek sérelmére.

Az e cikkben az engedélyezési eljárások bármelyike esetében meghatározott határidők nem érintik a tagállamok által meghatározott rövidebb határidőket.

11. cikk

Környezetvédelmi vizsgálatok és engedélyek

(1) Amennyiben egy stratégiai projektre vonatkozóan a 2011/92/EU irányelv 5–9. cikkével összhangban környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, az érintett projektgazda ***legkésőbb a stratégiai projektként való elismerésről szóló értesítést követő 30 napon belül*** kikéri a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság véleményét az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentésben feltüntetendő információk köréről és részletességéről.

A 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság gondoskodik arról, hogy az első albekezdésben említett vélemény kiadására a lehető leghamarabb, de a projektgazda kérelmének benyújtásától számított legfeljebb ***20*** napon belül sor kerüljön. ***Az illetékes nemzeti hatóságnak törekednie kell az eljárás egyszerűsítésére és arra, hogy a projektgazdát végigvezesse a folyamaton.***

A Bizottság e bekezdés alapján közös iránymutatásokat tesz közzé az illetékes nemzeti hatóságok számára.

(2) Azon stratégiai projektek esetében, amelyeknél a környezeti hatások vizsgálatának elvégzésére vonatkozó kötelezettség a 92/43/EGK tanácsi irányelvből, a 2000/60/EK, a 2008/98/EK, a 2009/147/EK, 2010/75/EU, a 2011/92/EU vagy a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből egyidejűleg fakad, a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság gondoskodik az említett uniós jogszabályok ***valamennyi követelményének*** megfelelő, összehangolt vagy közös eljárás alkalmazásáról***, a projektgazda által választott eljárás szerint***.

Az első albekezdésben említett összehangolt eljárás keretében a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság összehangolja ***és egyszerűsíti*** az adott projekt környezeti hatásának a vonatkozó uniós jogszabályokban előírt különböző egyedi vizsgálatait.

Az első albekezdésben említett közös eljárás keretében a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság előírja egy-egy konkrét projekt környezeti hatásának a vonatkozó uniós jogszabályokban előírt egységes vizsgálatát.

(3) A 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság gondoskodik arról, hogy az érintett hatóságok a 2011/92/EU irányelv 5., 6. és 7. cikke szerint összegyűjtött valamennyi szükséges információ beérkezésétől és az említett irányelv 6. és 7. cikkében említett konzultációk befejezésétől számított ***80 napon*** belül kiadják az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának iv. alpontjában említett, a stratégiai projekt környezeti hatásvizsgálatáról szóló, indokolt döntést.

(3a) Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy mérete úgy kívánja, a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság az e cikk (3) bekezdésében említett határidőket azok lejárta előtt, eseti alapon legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja. Ebben az esetben a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól és az indokolt határozat várható időpontjáról.

(4) A 2011/92/EU irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentéssel kapcsolatban az érintett közönséggel folytatott konzultáció határideje a stratégiai projektek esetében nem haladhatja meg a ***80*** napot***, de nem lehet rövidebb 40 napnál***.

(4a) Stratégiai projektek esetében, amennyiben a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóság az e cikk (3) bekezdésében említett alkalmazandó határidőn belül nem jut indokolással ellátott következtetésre, a projektgazda panaszt nyújthat be az illetékes bírósághoz, ami pénzbírság vagy ideiglenes intézkedés kiszabásához vezethet.

(5) E cikk (1) bekezdése nem alkalmazandó azon stratégiai projektek engedélyezési eljárására, amelyek a stratégiai projekt státusz megadása előtt bekerültek az engedélyezési eljárásba.

E cikk (2)–(4) bekezdése csak annyiban alkalmazandó a stratégiai projekt státusz megadása előtt az engedélyezési eljárásba bekerült stratégiai projektek engedélyezési eljárására, amennyiben az említett bekezdésekben említett lépések még nem zárultak le.

12. cikk

Tervezés

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a tervek – többek között az övezetbe sorolási, területrendezési és földhasználati tervek – elkészítéséért felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságok ***egymással szorosan együttműködve*** adott esetben a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kidolgozásával kapcsolatos rendelkezéseket illesszenek azokba. Elsőbbséget élveznek a mesterséges és épített felületek, az ipari területek, a barnamezős területek, ***a működő vagy felhagyott bányák,*** valamint adott esetben ***a tagállam geológiai felmérése által ellenőrzött ásványtelepek***.

(2) Amennyiben a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kidolgozásával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazó terveket a 2001/42/EK irányelv és a 92/43/EGK irányelv 6. cikke szerinti értékelésnek vetik alá, az értékeléseket össze kell vonni. Adott esetben az említett összevont értékelésnek ki kell térnie az esetlegesen érintett víztestekre kifejtett hatásra is, és igazolnia kell, hogy a terv a 2000/60/EK irányelv 4. cikkében említett állapot vagy potenciál romlását okozná-e, vagy esetlegesen akadályozná-e a víztest jó állapotának vagy jó potenciáljának elérését. Amennyiben az érintett tagállamoknak a 2014/89/EU irányelv 4. cikkében foglaltak szerint értékelniük kell az aktuális és jövőbeli tevékenységek tengeri környezetre gyakorolt hatásait, beleértve a szárazföld-tenger kölcsönhatásokat is, az összetett értékelésnek ezekre a hatásokra is ki kell terjednie***, miközben fenntartja ugyanazokat a minőségi normákat***. ***Amennyiben a 2000/60/EK irányelv 4. cikke vagy a 2014/89/EU irányelv 4. cikke alapján e cikk szerinti értékelésre van szükség, azt úgy kell elvégezni, hogy az ne vezessen a 10. cikk (1) és (2) bekezdésében és a 11. cikk (3) bekezdésében említett határidők meghosszabbításához.***

13. cikk

Az ENSZ–EGB-egyezmények alkalmazhatósága

(1) Az e rendeletben meghatározott rendelkezések nem érintik a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) által 1998. június 25-én Aarhusban aláírt ***egyezményből***, valamint az országhatáron átterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 25-én Espooban aláírt ENSZ-EGB-egyezményből eredő kötelezettségeket.

(2) Az e szakasz alapján elfogadott valamennyi határozatot ***könnyen érthető módon megfogalmazva,*** nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni***, és az egy projektre vonatkozó valamennyi határozatot ugyanazon a weboldalon rendelkezésre kell bocsátani***.

3. SZAKASZ

TÁMOGATÓ FELTÉTELEK

14. cikk

A végrehajtás felgyorsítása

(1) A Bizottság és a tagállamok***, valamint a helyi és regionális önkormányzatok*** a stratégiai projektekre irányuló magánberuházások felgyorsítását és ***elősegítését*** célzó tevékenységeket végeznek. ***Az Unión belül a következetes ellátás biztosítása érdekében a tagállamok*** az EUMSZ 107. és 108. cikkének ***megfelelően fontolóra veszik*** a finanszírozáshoz jutási nehézségekkel szembesülő stratégiai projektek***, valamint az értéklánc meghatározott szakaszaiban tevékenykedő induló vállalkozások*** támogatásának biztosítását és koordinálását ***annak érdekében, hogy támogassák a fejlődést és előmozdítsák az innovatív ökoszisztémát és a technológiák legszélesebb spektrumát ezen a területen***. ***A Bizottság és a tagállamok tartózkodnak a magánberuházásokat kiszorító tevékenységektől.***

(2) A ***Bizottság és*** a tagállamok***, beleértve a helyi és regionális önkormányzatokat is, adott esetben*** adminisztratív támogatást ***nyújtanak*** stratégiai projektekhez azok gyors és eredményes végrehajtásának elősegítése érdekében, többek között:

a) az alkalmazandó adminisztratív és adatszolgáltatási kötelezettségeknek való megfelelés biztosítását célzó segítségnyújtással;

b) a projektgazdák részére a ***projektben való megfelelő idejű nyilvános részvétel és a projekttel kapcsolatos nyilvános konzultáció*** további növelését célzó segítségnyújtással***, többek között a testület által megosztott ajánlások és bevált gyakorlatok követésével;***

ba) a projektgazdák tájékoztatásával az előre jelezhető és eseti adminisztratív késedelmekről az engedélyezési eljárás és az annak alapjául szolgáló indoklás tekintetében, biztosítva eközben a rendszeres, megfelelő idejű és egyértelmű kommunikációt;

bb) a(z) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályra vonatkozó hivatkozást]-ban/-ben említett nettó zéró ipari akadémiák eredményein alapuló nyersanyagokra jellemző magvető finanszírozási programok.

(2a) A Bizottság véleményt intéz a tagállamokhoz a nemzeti végrehajtás és az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott célkitűzések összehangolásáról.

15. cikk

A finanszírozás koordinálása

(1) A 35. cikk (6) bekezdésének a) pontjában említett állandó alcsoport a stratégiai projekt projektgazdájának kérésére megvitatja, hogy projektjének finanszírozása miként zárható le, illetve tanácsot ad ezzel kapcsolatban, ***valamint ajánlásokat tesz a jövőbeli forrásokra és finanszírozási eszközökre vonatkozóan,*** melynek során figyelembe veszi a már biztosított finanszírozást és legalább a következő tényezőket:

a) további magánfinanszírozási források***, valamint az Európai Beruházási Bank Csoport vagy más nemzetközi pénzügyi intézmények – köztük az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank – forrásaiból származó támogatás, különös tekintettel az Unión kívüli stratégiai projektekre vonatkozó Global Gateway kezdeményezésre***;

b) meglévő tagállami eszközök és programok, ideértve ***az exporthitel-ügynökségek,*** a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények eszközeit és programjait;

c) a vonatkozó uniós finanszírozás és finanszírozási programok.

(1a) [18 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]-ig és azt követően minden évben a Bizottság a 35. cikk (6) bekezdésének a) pontjában említett állandó alcsoport segítségével jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. A jelentés ismerteti a finanszírozáshoz való hozzáférés akadályait, és ajánlásokat tesz a stratégiai projektek finanszírozáshoz jutásának megkönnyítésére, beleértve az Európai Beruházási Bankot és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankot is.

16. cikk

A beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodások elősegítése

(1) A Bizottság létrehoz egy rendszert azzal a céllal, hogy a versenyszabályokkal összhangban elősegítse a stratégiai projektekhez kapcsolódó, a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodások megkötését.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendszernek lehetővé kell tennie a potenciális beruházáshasznosítók számára, hogy ajánlatokat tegyenek, amelyekben fel kell tüntetniük a következőket:

a) az általuk beszerezni tervezett stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyisége és minősége;

b) a tervezett ár vagy ártartomány;

c) a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás tervezett időtartama.

(3) Az (1) bekezdésben említett rendszernek lehetővé kell tennie a stratégiai projektek projektgazdái számára, hogy ajánlatokat tegyenek, amelyekben fel kell tüntetniük a következőket:

a) azon stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyisége és minősége, amelyekre a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodásokat kívánnak kötni;

b) az a tervezett ár vagy ártartomány, amelyen hajlandóak azokat értékesíteni;

c) a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás tervezett időtartama.

(4) A (2) és (3) bekezdés alapján beérkezett vételi és eladási ajánlatok alapján a Bizottság kapcsolatot létesít a stratégiai projektek projektgazdái és a projektjük szempontjából releváns potenciális beruházáshasznosítók között.

(4a) A rendszer a projektgazdák számára akkor is hozzáférhető, ha a stratégiai projektre a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság még nem adott engedélyt, de az engedély kérelmezési folyamata már előrehaladott fázisban van.

17. cikk

Az adminisztratív információk online hozzáférhetősége

(1) A tagállamok online, központosított és könnyen hozzáférhető módon rendelkezésre bocsátják a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek szempontjából releváns adminisztratív folyamatokkal kapcsolatos alábbi információkat:

a) az engedélyezési eljárás ***és az ahhoz kapcsolódó, az engedély megszerzéséhez szükséges adminisztratív eljárások***;

b) finanszírozási és befektetési szolgáltatások;

c) uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségek;

d) vállalkozástámogatási szolgáltatások, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adójogszabályok és a munkajog területén.

(1a) A Bizottság központosított és könnyen hozzáférhető módon online tájékoztatást nyújt a stratégiai projektek státuszának megszerzésével kapcsolatos adminisztratív eljárásokról.

4. SZAKASZ

FELTÁRÁS

18. cikk

Nemzeti feltárási programok

(1) Minden tagállam kidolgoz a kritikus fontosságú nyersanyagok általános feltárására vonatkozó nemzeti programot. Minden tagállam [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 1 év]-ig kidolgozza az első ilyen programot. A nemzeti programokat ***a háromévente történő közzététel céljából más feltárási kampányokból származó adatokkal együtt*** felül kell vizsgálni és ***digitálisan*** naprakésszé kell tenni.

(2) Az (1) bekezdésben említett nemzeti feltárási programoknak tartalmazniuk kell az Unió kritikus fontosságú nyersanyagainak lelőhelyeire, többek között a mélységi érclelőhelyekre vonatkozó, rendelkezésre álló információk gyarapítását célzó intézkedéseket. E programoknak adott esetben a következő intézkedéseket kell tartalmazniuk:

a) az ásványok megfelelő léptékű feltérképezése ***az esetlegesen meglévő dúsítási maradékokra is kiterjedően***;

b) többek között a talajok, az üledékek, a kőzetek kémiai összetételének meghatározása céljából folytatott geokémiai kampányok;

c) földtudományi felmérések, például geofizikai felmérések;

d) az általános feltárás, többek között prediktív térképek kidolgozása keretében gyűjtött adatok feldolgozása;

e) a földtudományi felmérések meglévő adatainak újrafeldolgozása a kritikus fontosságú nyersanyagokat ***és adott esetben kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hordozófémeket*** tartalmazó, azonosítatlan ásványlelőhelyek ellenőrzése céljából.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal az (1) bekezdésben említett nemzeti ***programjaik tervezetét***. ***A Bizottság a racionalizált uniós megközelítés biztosítása érdekében véleményt adhat ki a feltárási programjaik hatókörére és formátumára vonatkozóan. A Bizottság a nemzeti feltárási programjaik létrehozásában és végrehajtásában is segítheti a tagállamokat technikai, digitális és technológiai erőforrások formájában.***

A tagállamok közlik a Bizottsággal az (1) bekezdésben említett véglegesített nemzeti programokat. A Bizottság ezt követően továbbítja a programokat a Testületnek, hogy azokat a 35. cikk (6) bekezdésének e) pontjában említett alcsoportban megvitathassák.

(4) A tagállamok a 43. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak a nemzeti programjaikban szereplő intézkedések végrehajtásának előrehaladásáról.

(5) A tagállamok a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó ásványlelőhelyeikre vonatkozó, az (1) bekezdésben említett nemzeti programokban meghatározott intézkedések keretében összegyűjtött ***aktualizált*** információkat ***a tudományos körök, az illetékes nemzeti hatóságok, az uniós vagy nemzeti, regionális és helyi ügynökségek, nemzeti földtani intézetek vagy felmérések indokolt kérésére*** nyilvánosan hozzáférhetővé teszik. Ezen információknak adott esetben tartalmazniuk kell az azonosított lelőhelyeknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az első albekezdésben említett információk rendelkezésre bocsátására szolgáló sablont létrehozó végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el. A sablonban feltüntethető az első albekezdésben említett információk közlésének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (2) bekezdésében említett tanács-adó-bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(6) A 35. cikk (6) bekezdésének b) pontjában említett állandó alcsoport – az általános feltárás területén meglévő együttműködés figyelembevételével – megvitatja az (1) bekezdésben említett nemzeti programokat és azok végrehajtását, beleértve legalább a következőket:

a) az együttműködési lehetőségek, többek között a határokon átnyúló ásványlelőhelyek és a közös geológiai képződmények feltárása területén;

b) a (2) bekezdésben felsorolt intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok;

c) az (1) bekezdésben említett nemzeti programok eredményeinek ***integrálása a 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ([26]) említett térinformációs infrastruktúrába, és e térinformációs infrastruktúra elérhetővé tétele minden illetékes nemzeti hatóság számára az adatmegosztás növelése érdekében***.

(6a) A tagállamok támogatják a kritikus fontosságú nyersanyagok mélységi és komplex lelőhelyeire vonatkozó feltárási technológiák technológiai érettségét legalább azáltal, hogy a nemzeti kutatási és innovációs programokba ilyen célú támogatási intézkedéseket foglalnak bele, miközben minimalizálják e technológiák környezeti hatását.

([26]) Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

4. fejezet

A kockázatok nyomon követése és csökkentése

19. cikk

Nyomon követés és stressztesztek végzése

(1) A Bizottság nyomon követi a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos ellátási kockázatot. A nyomon követésnek ki kell terjednie legalább a következő paraméterek alakulására:

a) kereskedelmi forgalom;

b) kereslet és kínálat;

c) a kínálati oldal koncentrációja;

d) uniós és globális termelés és termelési kapacitások az értéklánc különböző szakaszaiban;

da) áringadozás;

db) az engedélyezés terén kialakuló szűk keresztmetszetek;

dc) uniós és globális kapacitás a stratégiai fontosságú nyersanyagok újrafeldolgozására;

dd) geopolitikai fejlemények, emberi jogi válságok és az Unió előtt álló biztonsági kihívások.

(2) A 35. cikk (6) bekezdésének c) pontjában említett állandó alcsoportban részt vevő nemzeti hatóságok a következők révén támogatják a Bizottságot az (1) bekezdésben említett nyomon követésben:

a) megosztják egymással az (1) bekezdésben felsorolt paraméterek alakulásával kapcsolatban rendelkezésükre álló információkat, beleértve a 20. cikkben említett információkat is;

b) a Bizottsággal és a többi részt vevő hatósággal együttműködve információkat gyűjtenek az (1) bekezdésben felsorolt paraméterek alakulásáról, beleértve a 20. cikkben említett információkat is***, az alkalmazandó versenyjogi és trösztellenes jogszabályok sérelme nélkül***;

c) az (1) bekezdésben felsorolt paraméterek alakulásának fényében elemzik a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait.

(3) A Bizottság a 35. cikk (6) bekezdésének c) pontjában említett állandó alcsoportban részt vevő nemzeti hatóságokkal együttműködve gondoskodik arról, hogy minden egyes ***kritikus*** fontosságú nyersanyag ellátási láncán legalább ***kétévente*** stressztesztet végezzenek***, vagy ha az (1) bekezdésben említett monitoring eredményeként ellátási kockázatot észlelnek***. E célból a 35. cikk (6) bekezdésének c) pontjában említett állandó alcsoport összehangolja és felosztja a különböző ***kritikus*** fontosságú nyersanyagokra vonatkozó stressztesztek a különböző részt vevő hatóságok általi végrehajtását.

Az első albekezdésben említett stressztesztek az érintett ***kritikus*** fontosságú nyersanyag uniós ellátási láncának ellátási zavarokkal szembeni sebezhetőségének értékeléséből állnak, melynek során felbecsülik az esetlegesen ilyen zavarokat okozó különböző forgatókönyvek hatását és a zavarok lehetséges hatásait, figyelembe véve legalább a következő tényezőket:

a) hol történik az érintett nyersanyag kitermelése, feldolgozása vagy újrafeldolgozása;

b) az értéklánc mentén működő gazdasági szereplők kapacitása, valamint a piac szerkezete;

c) az ellátást esetlegesen befolyásoló tényezők, ideértve többek között, de nem kizárólag a geopolitikai helyzetet, ***a kereskedelmi vitákat, beleértve a gazdasági kényszerítést,*** a logisztikát, az energiaellátást, a munkaerőt vagy a természeti katasztrófákat;

d) ***az*** ellátási források rendelkezésre állása***, valamint gyors diverzifikálásuknak, a nyersanyagok pótlásának vagy keresletük csökkentésének képessége a hatékonyság növelését keresztül***;

e) az érintett nyersanyag felhasználói az értéklánc mentén, valamint a keresletből való részesedésük, különös figyelmet fordítva a zöld és digitális átállás, valamint a védelmi és ***űr- és repüléstechnikai*** alkalmazások szempontjából releváns technológiák gyártására.

(4) A Bizottság ***a tudományos körök, az illetékes nemzeti hatóságok, az uniós vagy nemzeti, regionális és helyi ügynökségek, nemzeti földtani intézetek vagy felmérések indokolt kérésére*** hozzáférhetővé az alábbiakat tartalmazó ***információkat***:

a) az (1) bekezdésben említett paraméterek alakulására vonatkozóan rendelkezésre álló információk;

b) a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatának az a) pontban említett információk ismeretében történő kiszámítása;

c) a (3) bekezdésben említett stressztesztek eredményei;

d) adott esetben az ellátási kockázat csökkentését célzó, megfelelő kockázatcsökkentési stratégiákra irányuló javaslat.

Ha alapos okkal feltételezhető, hogy az e bekezdés első albekezdésében említett információknak az első albekezdésben említett szereplők bármelyike számára történő hozzáférhetővé tétele geopolitikai hátrányokhoz vezetne, a Bizottság eseti alapon megtagadhatja az információk hozzáférhetővé tételét bármelyik szereplő számára.

(5) Amennyiben az (1), (2) és (3) bekezdés értelmében összegyűjtött információk alapján a Bizottság megítélése szerint egyértelmű jel utal az ellátás zavarának kockázatára, figyelmezteti a tagállamokat, a testületet, ***az Európai Parlamentet,*** valamint a releváns kritikus vagy stratégiai fontosságú nyersanyagokra kiterjedő uniós válsághelyzeti éberségi vagy válságkezelési mechanizmusokat irányító szerveit.

(5a) A stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó stratégiai technológiákat gyártó nagyvállalatoknak megfelelő kockázatkezelési és kockázatcsökkentő intézkedéseket kell hozniuk a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncára vonatkozóan, és ezeket rendszeresen, illetve szükség esetén eseti jelleggel meg kell osztaniuk igazgatótanácsukkal.

20. cikk

A nyomon követésre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségek

(1) A tagállamok a 43. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatják a Bizottságot a területükön megvalósuló minden olyan új vagy meglévő nyersanyagprojektről, amely a 19. cikk (1) bekezdésének d) pontja szempontjából releváns, beleértve az új projekteknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását is.

Az e bekezdés első albekezdésével összhangban információt szolgáltató tagállam kizárólag az engedély megadása iránti kérelemben benyújtott adatokból szerezheti be ezeket az információkat. Az e bekezdés első albekezdése alapján szolgáltatott bármely információt a 44. cikknek megfelelően kell kezelni.

(2) A tagállamok meghatározzák a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén ***működő nagyvállalatokat***, és:

a) a 19. cikkben említett nyomonkövetési feladatokhoz szükséges információk összegyűjtése céljából rendszeres és arányos felmérések végzésével nyomon követik azok tevékenységeit. ***Az e bekezdés alapján azonosított nagyvállalatoknak csak olyan információkat kell benyújtaniuk, amelyeket a már meglévő felügyeleti gyakorlatok vagy stressztesztek részeként gyűjtöttek, amennyiben ezek az információk már rendelkezésre állnak. A nagyvállalatoknak nem kell olyan adatokat benyújtaniuk, amelyek üzleti kockázatot hordoznak. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket az információkat a 44. cikkel összhangban kezeljék.***

b) a 43. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak e felmérések eredményeiről;

c) haladéktalanul értesítik a Bizottságot azokról a jelentős eseményekről, amelyek akadályozhatják ***az azonosított nagyvállalatok*** tevékenységeinek rendes működését.

(3) A tagállamok az e cikk (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján gyűjtött adatokat a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban, statisztikák összeállítása céljából továbbítják a nemzeti statisztikai hivataloknak és az Eurostatnak. A tagállamok kijelölik a nemzeti statisztikai hivatalok és az Eurostat részére történő adattovábbításért felelős nemzeti szervet.

(3a) A tagállamok a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklláncának érintett szereplőivel folytatott konzultációt követően kidolgoznak egy egységes sablont, amelyet a nagyvállalatoknak kell kitölteniük a (2) bekezdés a) pontjában említett felmérések megválaszolásához. Az egységes sablonban feltüntethető az (2) bekezdés a) pontjában említett információk megfogalmazásának módja. Az egységes sablon kitöltéséhez szükséges információk körének észszerűnek kell lennie.

21. cikk

A stratégiai készletekre vonatkozó jelentéstétel

(1) A tagállamok a 43. cikkben említett jelentés részeként információkat nyújtanak be a Bizottságnak stratégiai fontosságú nyersanyagokból képzett stratégiai készleteik állapotáról.

(2) Az (1) bekezdésben említett információknak ki kell terjedniük a tagállamok nevében történő stratégiai készletfelhalmozással ***vagy készletkezeléssel*** a tagállamok által megbízott összes hatóság, köztulajdonban lévő vállalat vagy gazdasági szereplő birtokában lévő készletekre, és tartalmazniuk kell legalább a következők leírását:

a) az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok tekintetében rendelkezésre álló készletek mennyisége tonnában mért, és az érintett anyagok éves nemzeti felhasználásának százalékos arányában kifejezett mennyisége, valamint a készletezett anyagok kémiai formája és tisztasága;

b) az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében rendelkezésre álló készletek szintjének alakulása az előző öt évben;

c) a stratégiai készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályok vagy eljárások.

(3) A jelentés a kritikus fontosságú és az egyéb nyersanyagok stratégiai készleteire vonatkozó információkat is tartalmazhat.

22. cikk

A stratégiai készletek *nyomon követése*

(1) Kiadóhivatal: kérjük, töltsék ki: e rendelet hatálybalépésének napját követő 2 év]-ig és azt követően kétévente a Bizottság a 21. cikk (1) bekezdése értelmében kapott információk alapján megosztja a testülettel ***és az Európai Parlamenttel*** a következőket:

a) minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag esetében az uniós készletek általános ***szintjére vonatkozó információ***;

b) a stratégiai készletek határokon átnyúló potenciális hozzáférhetőségére vonatkozó információk, a készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályok és eljárások fényében.

(2) A testület ***35. cikk (6) bekezdésének d) pontjában említett állandó alcsoportja meghatározza*** a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós készleteinek biztonságos szintjét***. A biztonságos szint az a szint:***

a) amelyet ellátási zavar esetén az előző naptári év behozatali mennyisége alapján kiszámított átlagos napi nettó behozatal napi összegének fedezéséhez szükséges összegként kell kifejezni;

▌

c) amelynek arányosnak kell lennie az adott stratégiai fontosságú nyersanyaghoz kapcsolódó ellátási kockázattal és gazdasági jelentőséggel.

(3) ***Indokolt esetben*** a Bizottság a testület véleményének figyelembevételével a tagállamoknak címzett véleményeket ***ad*** ki a következők érdekében:

a) növekedjen a stratégiai készletek szintje, figyelembe véve az (1) bekezdés b) pontjában említett összehasonlítást, a meglévő készletek tagállamok közötti relatív megoszlását, valamint a stratégiai fontosságú nyersanyagoknak a tagállamok területén működő gazdasági szereplők általi felhasználását;

b) módosítsa vagy összehangolja a stratégiai készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályokat vagy eljárásokat a határokon átnyúló potenciális hozzáférhetőség javítása érdekében, különösen abban az esetben, ha ez a stratégiai technológiák gyártásához szükséges.

(4) A (3) bekezdésben említett vélemények kidolgozása során ***a Bizottság és*** a testület különös hangsúlyt fektet arra, hogy a stratégiai fontosságú nyersanyagokra hagyatkozó magánszektorbeli szereplők számára fennmaradjanak arra irányuló ösztönzők, hogy saját készleteket képezzenek, vagy egyéb intézkedéseket hozzanak az ellátási kockázatoknak való kitettségük kezelésére.

(5) A tagállamok a 43. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak arról, hogy végrehajtották-e a (3) bekezdésben említett véleményeket, és ha igen, milyen módon.

(6) Legalább két tagállamnak a stratégiai fontosságú nyersanyagok stratégiai készleteivel foglalkozó nemzetközi vagy többoldalú fórumokon való részvételét megelőzően a Bizottság gondoskodik vagy az érintett tagállamok és a Bizottság közötti, vagy a testület külön ülése keretében történő előzetes koordinációról.

(7) A rendelkezésre álló uniós készletekről gyűjtött adatokat a Bizottság a releváns stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó válsághelyzeti éberségi vagy válságkezelési mechanizmusokért felelős uniós irányító szervek rendelkezésére bocsátja.

24. cikk

Közös beszerzés

(1) A Bizottság létrehoz és működtet egy olyan rendszert, amely az Unióban letelepedett, stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó érdekelt vállalkozások és a stratégiai készletekért felelős tagállami hatóságok keresletét összesíti, és az összesített keresletnek megfelelő ajánlatot kér a beszállítóktól. Ennek a feldolgozatlan és a feldolgozott stratégiai fontosságú nyersanyagokra egyaránt ki kell terjednie.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendszer létrehozása és működtetése során a Bizottság ***a 21. és 22. cikk értelmében összegyűjtött információk alapján – a különböző stratégiai fontosságú nyersanyagok relatív ellátási kockázatának és az ezen anyagokhoz kapcsolódó stratégiai készletek felhalmozási lehetőségeinek figyelembevételével – kiválasztja, hogy mely stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében és melyik feldolgozási lépésben használható a rendszer.***

A Bizottság emellett a kkv-k rendszerben való részvételi lehetőségeinek sérelme nélkül meghatározhatja a rendszerben való részvételhez kért anyagok minimális mennyiségét, figyelembe véve ***a kkv-k összesített igényeit,*** az érdeklődő résztvevők várható számát, valamint azt, hogy kezelhető mennyiségű résztvevőt kell biztosítani.

(3) Az (1) bekezdésben említett rendszerben való részvételnek nyitottnak és átláthatónak kell lennie az Unióban letelepedett valamennyi érdekelt vállalkozás és a tagállami hatóságok számára. A tagállamok a 2014/24/EU vagy a 2014/25/EU közbeszerzési irányelv hatálya alá tartozó nemzeti szervezetek részvétele csak olyan esetekben lehetséges, ha a részvételük összeegyeztethető ezekkel az irányelvekkel.

(4) Az (1) bekezdésben említett rendszerben részt vevő uniós vállalkozások és tagállami hatóságok átlátható módon közösen tárgyalhatnak a beszerzésről, többek között a beszerzési megállapodás árairól vagy egyéb feltételeiről, vagy közös beszerzéshez folyamodhatnak annak érdekében, hogy jobb feltételeket érjenek el beszállítóiknál, illetve megelőzzék a hiányokat. A részt vevő uniós vállalkozásoknak és tagállami hatóságoknak meg kell felelniük az uniós jognak, azon belül az uniós versenyjognak.

(5) A szervezeteket ki kell zárni a beszállítóként való részvételből a keresletösszevonás és a közös beszerzés során, illetve a szolgáltatóként való részvételből, ha azok:

a) az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések tárgyát képezik;

b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések által érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy az említettek nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(6) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 176. cikkétől eltérve, a Bizottság az (1) bekezdés szerinti rendszer létrehozása és működtetése érdekében az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti közbeszerzési eljárás keretében szerződést köthet egy, az Unióban letelepedett, szolgáltatóként eljáró szervezettel a szervezet által nyújtott szükséges szolgáltatásokról. A kiválasztott szolgáltató esetében nem állhat fenn összeférhetetlenség.

(7) A Bizottság a szolgáltatási szerződésben meghatározza a szolgáltató által ellátandó feladatokat, beleértve a kereslet felosztását, a kínálat esetében a hozzáférési jogok elosztását, valamennyi résztvevő nyilvántartásba vételét és ellenőrzését, a tevékenységek közzétételét és jelentését, valamint a rendszer létrehozásához és működtetéséhez szükséges egyéb feladatokat. A szolgáltatási szerződésnek ki kell térnie a szolgáltató működésének gyakorlati vonatkozásaira is, többek között az IT-eszköz használatára, a biztonsági intézkedésekre, a pénznem(ek)re, a fizetési rendszerre és a kötelezettségekre.

(8) A szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés a Bizottság számára fenntartja a szerződés nyomon követésének és ellenőrzésének jogát. E célból a Bizottság teljes körű hozzáféréssel rendelkezik a szerződéssel kapcsolatban a szolgáltató birtokában lévő információkhoz. Valamennyi szervert és információt fizikailag az Unió területén kell elhelyezni és tárolni.

(9) A kiválasztott szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés meghatározza a szolgáltató által beszerzett információk tulajdonjogát, és rendelkezik arról, hogy az említett információkat a szolgáltatási szerződés megszűnésekor vagy lejártakor a Bizottság részére át lehessen adni.

5. fejezet

Fenntarthatóság

1. SZAKASZ

KÖRFORGÁSOS JELLEG

25. cikk

A körforgásos jellegre vonatkozó nemzeti intézkedések

(1) Minden tagállam [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő ***24 hónap***]-ig az alábbiakat célzó***, megfelelő intézkedéseket tartalmazó*** nemzeti programokat fogad el és hajt végre***, amelyek határokon átnyúló fellépéseket és Európai Gazdasági Térségen belüli együttműködéseket foglalhatnak magukban***:

-a) a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti kereslet növekedésének mérséklése az 1. cikk (2) bekezdésének db) pontjában meghatározott referenciaérték elérése érdekében;

a) a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási***, újrafelhasználási és javíthatósági*** potenciállal rendelkező hulladék***, fémhulladék és elhasználódott termékek*** fokozottabb gyűjtése***, válogatása és feldolgozása a 2008/98/EK irányelv 4. cikkével összhangban*** annak érdekében, hogy a lehető ***leghosszabb legyen a termékek élettartama, és a lehető*** legtöbb és legjobb minőségű újrafeldolgozható anyag álljon rendelkezésre a kritikus fontosságú nyersanyagok újrafeldolgozásával foglalkozó létesítményekbe bekerülő bemeneti anyagként***, összhangban az uniós joggal, nevezetesen a környezetre és a közegészségügyre vonatkozó jogszabályokkal***;

b) ***a hulladékkeletkezés megelőzésének fokozása,*** a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező termékek és alkotóelemek újrafelhasználásának***, javításának, felújításának, újragyártásának és rendeltetésmódosításának*** fokozása;

c) ***az elsődleges kritikus fontosságú nyersanyagok helyett vagy mellett felhasználható*** másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok – ***többek között a fémhulladékból és az elhasználódott termékekből származó anyagok*** – fokozottabb felhasználása ***és a termékek felújításának előmozdítása***, adott esetben többek között azáltal, hogy a közbeszerzéssel kapcsolatos odaítélési kritériumokban figyelembe veszik az újrafeldolgozott tartalmat***, vagy az ilyen anyagok használatára vonatkozó pénzügyi ösztönzőket vesznek fontolóra***;

ca) a kritikus fontosságú nyersanyagok hatékony felhasználásának fokozása a teljes értékláncban;

d) a kritikus fontosságú nyersanyagok esetében az újrafeldolgozási technológiák technológiai érettségének fokozása, valamint az anyaghatékonyságnak és a kritikus fontosságú nyersanyagok helyettesítésének előmozdítása az alkalmazásokban, ***figyelembe véve a teljesítményt és a funkcionalitást,*** legalább azáltal, hogy a nemzeti kutatási és innovációs programokba e célból támogató intézkedéseket foglalnak;

e) ***a készségek előmozdítása, valamint továbbképzési és átképzési intézkedések révén*** annak biztosítása, hogy munkavállalóik rendelkezzenek a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca körforgásos jellegének támogatásához szükséges készségekkel;

ea) a kritikus fontosságú nyersanyagok termékekből való kinyerése lehetőségeinek bővítése a termékek kialakításában végrehajtott módosítások vagy a termékek újrafeldolgozhatóságának javítása révén, legalább ilyen irányú támogatási fellépések beépítésével a nemzeti K+F programok keretében;

eb) a kapacitásépítési és technológiatranszfer-programok megszilárdításának előmozdítása a nemzeti programokban annak érdekében, hogy a termelő országokban előmozdítsák a kritikus fontosságú ásványi anyagok felelős újrafeldolgozását;

ec) az optimális anyaghasznosítás biztosítása érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagokat, például az elektronikai hulladékokat tartalmazó hulladékáramok újrafeldolgozási folyamataira vonatkozó minőségi szabványok bevezetésének támogatása.

Az első albekezdésben említett nemzeti programokat rendszeresen frissíteni kell, különösen annak értékelésével, hogy az e bekezdéssel összhangban hozott intézkedések megfelelőek-e.

A tagállamok az ezen intézkedésekkel kapcsolatos lényeges információkat és legjobb gyakorlatokat megosztják a 34. cikk alapján létrehozott, kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testülettel. Amennyiben megvalósítható, az újrafeldolgozási technológiák technológiai érettségének növelésével, az anyaghatékonysággal és a kritikus fontosságú nyersanyagok helyettesítésével kapcsolatos intézkedéseket más tagállamokkal együttműködésben kell meghozni.

(2) Az (1) bekezdésben említett programok különösen azokra a termékekre és hulladékokra terjednek ki, amelyek az uniós jogszabályok értelmében nem tartoznak a gyűjtésre, kezelésre, újrafeldolgozásra vagy újrafelhasználásra vonatkozó konkrét követelmények hatálya alá. Az egyéb termékek és hulladékok esetében az intézkedéseket a hatályos uniós jogszabályokkal összhangban kell végrehajtani.

Ami az (1) bekezdés a) és b) pontját illeti, az abban a bekezdésben említett programokba – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül ***és kellően indokolt esetben*** – belefoglalható a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező termékek újrafelhasználására és az ilyen termékekből származó hulladék gyűjtésére irányuló ***gazdasági eszközök***, például kedvezmények, pénzjutalmak vagy betétdíjas rendszerek bevezetése.

(3) Minden tagállam [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napját követő ***30 hónap***]-ig intézkedéseket fogad el és hajt végre a kritikus fontosságú nyersanyagok ásványinyersanyag-kitermelésből – különösen a 26. cikkel összhangban létrehozott adatbázisban gazdaságosan hasznosítható kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazóként azonosított, bezárt hulladékkezelő létesítményekből – származó hulladékból történő visszanyerésének előmozdítása érdekében.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben említett nemzeti intézkedéseket úgy kell kialakítani, hogy az EUMSZ-szel összhangban elkerülhetők legyenek a ***nemzetközi és az Unión belüli*** kereskedelmet gátló akadályok és a versenytorzulások ***az uniós piacon***.

(5) Az újrafeldolgozott elektromos és elektronikus berendezések hulladékainak mennyiségére vonatkozó – az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv 16. cikkének (6) bekezdése szerinti – adatoknak a Bizottság részére történő bejelentésekor a tagállamok külön-külön azonosítják és jelentik ***az elektromos és elektronikus berendezésekben forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok megalapozott becsléseit***, az ilyen hulladék berendezésekből eltávolított kritikus fontosságú nyersanyagok releváns mennyiségeit tartalmazó alkotóelemek mennyiségét, valamint az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaiból visszanyert kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségét. A Bizottság a szóban forgó adatszolgáltatás formátumát és részleteit meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Az első adatszolgáltatási időszak az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadását követő első teljes naptári évre terjed ki.

(5a) Az e cikk (5) bekezdésében említett jelentések alapján a Bizottság felülvizsgálja a 2012/19/EU irányelvet, hogy értékelje az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaiból származó kritikus fontosságú nyersanyagok gyűjtésére és hasznosítására vonatkozó célkitűzések bevezetésének megvalósíthatóságát.

(6) A tagállamok a 43. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak az (1) bekezdésben említett nemzeti programok elfogadásáról, valamint az ***(1)***–***(3)*** bekezdés alapján hozott intézkedések végrehajtásának előrehaladásáról ***és hatásairól, továbbá az 1. cikkben meghatározott referenciaértékek teljesítéséhez való hozzájárulásukról***.

(7) A Bizottság ***[az e rendelet hatálybalépésének napját követő 1 év]-ig a 36. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló*** jogi aktusokat fogad el ***e rendelet kiegészítése céljából***, ***amelyekben meghatározza*** azon termékek, alkotóelemek és hulladékáramok jegyzékét, amelyek az (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében legalább a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében ***releváns*** hasznosítási potenciállal rendelkezőnek minősülnek.

E jegyzék összeállításakor a Bizottság figyelembe veszi a következőket:

a) az említett termékekből, alkotóelemekből és hulladékáramokból ***potenciálisan*** visszanyerhető kritikus fontosságú nyersanyagok teljes mennyisége;

b) az említett termékek, alkotóelemek és hulladékáramok milyen mértékben tartoznak az uniós jogszabályok hatálya alá;

c) szabályozási hiányosságok;

d) a gyűjtésüket és a hulladékkezelést érintő sajátos kihívások;

e) a rájuk vonatkozó, meglévő gyűjtési és hulladékkezelési rendszerek.

▌

(7a) A Bizottság az érintett érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően külön hulladékkódokat dolgoz ki a lítium-ion akkumulátorokra és a köztes hulladékáramokra („fekete massza”).

26. cikk

Kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerése

(1) A 2006/21/EK irányelv 5. cikkével összhangban hulladékgazdálkodási tervek benyújtására kötelezett üzemeltetők a 2006/21/EK irányelv 3. cikkében meghatározott illetékes hatóság részére előzetes ***környezeti és*** gazdasági értékelő tanulmányt nyújtanak be a kritikus fontosságú nyersanyagok következőkből történő lehetséges visszanyeréséről:

a) a létesítményben tárolt, ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék; ▌

aa) az üzemeltető által a 2006/21/EK irányelv hatálybalépése óta ártalmatlanított, ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék; valamint

b) az ásványinyersanyag-kitermelésből származó, annak során keletkezett hulladék, vagy ha hatékonyabbnak tűnik, a kitermelt mennyiség annak hulladékká válása előtt.

(1a) Az üzemeltetők mentesülnek az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól, ha bizonyítják az illetékes hatóságoknak, hogy az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék nem tartalmaz műszakilag hasznosítható kritikus fontosságú nyersanyagokat.

(2) Az (1) bekezdésben említett tanulmánynak tartalmaznia kell legalább az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékban és a kitermelt mennyiségben található kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségének és koncentrációjának becslését, valamint azok műszaki és gazdasági hasznosíthatóságának értékelését***, továbbá a visszanyerésük környezeti következményeit***. ***Az üzemeltetők megadják a mennyiségek és koncentrációk becslésére használt módszereket.***

(3) A meglévő hulladékkezelő létesítmények üzemeltetői [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő ***2*** év]-ig benyújtják az (1) bekezdésben említett tanulmányt a 2006/21/EK irányelv 3. cikkében említett illetékes hatóságnak. Az új hulladékkezelő létesítmények üzemeltetői a hulladékgazdálkodási tervüknek a 2006/21/EK irányelv 5. cikkével összhangban történő benyújtásakor nyújtják be ezt a tanulmányt az illetékes hatóságnak.

(4) A tagállamok adatbázist hoznak létre a területükön található valamennyi bezárt hulladékkezelő létesítményről, beleértve a felhagyott hulladékkezelő létesítményeket is. Ennek az adatbázisnak a következőkre vonatkozó információkat kell tartalmaznia:

a) a hulladékkezelő létesítmény elhelyezkedése, területi kiterjedése és hulladékmennyisége;

b) a hulladékkezelő létesítmény üzemeltetője vagy korábbi üzemeltetője és adott esetben azok jogutódja;

c) az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékban és adott esetben az eredeti ásványtelepeken található összes nyersanyag hozzávetőleges mennyisége és koncentrációja, e cikk (6) bekezdésével összhangban;

d) bármely olyan további információ, amelyet a tagállam relevánsnak tart a kritikus fontosságú nyersanyagok hulladékkezelő létesítményből való visszanyerésének lehetővé tétele érdekében.

(5) A (4) bekezdésben említett adatbázist [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésnek napját követő ***9 hónap***]-ig be kell vezetni, az összes információt pedig [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított ***2*** év]-ig hiánytalanul közölni kell. Az adatbázist nyilvánosan hozzáférhető és digitális formában kell rendelkezésre bocsátani, és legalább kétévente frissíteni kell, hogy tartalmazza a rendelkezésre álló további információkat és az újonnan bezárt vagy újonnan azonosított létesítményeket.

(6) A (4) bekezdés c) pontjában említett információk közlése érdekében a tagállamok legalább a következő tevékenységeket végzik:

a) valamennyi bezárt hulladékkezelő létesítmény esetében a tagállamok [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított ***9 hónap***]-ig átfogó felülvizsgálatot végeznek a rendelkezésre álló engedélyezési adatállományokról;

b) azon hulladékkezelő létesítmények esetében, amelyeknél a rendelkezésre álló információk nem zárják ki eleve a kritikus fontosságú nyersanyagok esetlegesen gazdaságosan hasznosítható mennyiségeit, a tagállamok ezen túlmenően [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított ***18 hónap***]-ig reprezentatív geokémiai mintavételt végeznek;

c) azon hulladékkezelő létesítmények esetében, amelyeknél az e bekezdés a) és b) pontjában ismertetett tevékenységek a kritikus fontosságú nyersanyagok esetlegesen hasznosítható mennyiségét jelezték, a tagállamok ezen túlmenően [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított ***30 hónap***]-ig részletesebb elemzést végeznek, amely kiterjed az alapvető adatnaplózási vagy azokkal egyenértékű technikákra, amennyiben ez az alkalmazandó uniós szintű környezetvédelmi követelményekkel és adott esetben a 2006/21/EK irányelv követelményeivel összhangban környezetvédelmi szempontból megfelelő.

(7) A (6) bekezdésben ismertetett tevékenységeket nemzeti jogrendszerek tulajdonjogra, földtulajdonra, ásványkincsekre és hulladékokra vonatkozó rendelkezéseinek keretein belül, illetve bármely egyéb releváns rendelkezés keretein belül kell végezni. Amennyiben ilyen tényezők gátolják a tevékenységeket, a tagállami hatóságok együttműködésre törekednek a hulladékkezelő létesítmény üzemeltetőjével vagy tulajdonosával. A (6) bekezdésben ismertetett tevékenységek eredményeit ***a (4) bekezdésben említett*** adatbázis részeként hozzáférhetővé kell tenni. A tagállamok lehetőség szerint feltüntetik ***ebben*** az adatbázisban az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, bezárt létesítményeknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását.

27. cikk

Az állandó mágnesek újrafeldolgozhatósága

(1) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő 3 év]-tól/-től a mágneses rezonanciás képalkotó eszközöket, szélenergia-generátorokat, ipari robotokat, gépjárműveket, könnyű szállítóeszközöket, hűtőgenerátorokat, hőszivattyúkat, villanymotorokat – azok más termékekbe történő beépítése esetén is –, automata mosógépeket, szárítógépeket, mikrohullámú készülékeket, szárítógépeket, porszívókat vagy mosogatógépeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személy köteles gondoskodni arról, hogy ezeken a termékeken feltűnő, jól olvasható és letörölhetetlen címke szerepeljen, amelyen fel kell tüntetni a következőket:

a) a szóban forgó termékek tartalmaznak-e egy vagy több állandó mágnest;

b) ha a termék egy vagy több állandó mágnest tartalmaz, a mágnesek a következő típusok valamelyikébe tartoznak-e:

i. neodímium-vas-bór;

ii. szamárium-kobalt;

iii. alumínium-nikkel-kobalt;

iv. ferrit;

ba) ha a termék egy vagy több, a b) pontban említett típusú állandó mágnest tartalmaz, hány darabot tartalmaz a termék az egyes mágnestípusokból.

(2) ***… [dátum: az e rendelet hatálybalépésének napját követő 1 év]-ig*** a Bizottság az (1) bekezdésben említett címkézés formátumát megállapító végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 37. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(3) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő 3 év]-tól/-től az (1) bekezdés b) pontjának i–iii. alpontjában említett egy vagy több állandó mágnest tartalmazó, az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személy köteles gondoskodni arról, hogy a terméken vagy a termékben legyen adathordozó. ***Az adathordozó semmilyen körülmények között nem tartalmazhat kereskedelmi szempontból érzékeny információkat, és nem biztosíthat hozzáférést ilyen információkhoz.***

(4) A (3) bekezdésben említett adathordozót egyedi termékazonosítóhoz kell társítani, amely ***célzott*** hozzáférést biztosít a következőkhöz:

a) a felelős természetes vagy jogi személy neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy lajstromozott védjegye és postacíme, és amennyiben rendelkezésre áll, az az elektronikus kommunikációs eszköz, amelyen felvehető vele a kapcsolat;

b) a termékben található összes állandó mágnes tömegére, helyére és kémiai összetételére, valamint a felhasznált mágnesbevonatok, ragasztók és adalékanyagok jelenlétére és típusára vonatkozó információk;

c) a termékbe beépített összes állandó mágneshez való hozzáférést és azok eltávolítását lehetővé tevő információk, beleértve legalább az állandó mágneshez való hozzáféréshez és annak eltávolításához szükséges valamennyi eltávolítási lépés, eszköz vagy technológia sorozatát, a 2012/19/EU irányelv 15. cikke (1) bekezdésének sérelme nélkül.

(5) Azon termékek esetében, amelyeknél a beépített állandó mágnesek kizárólag a termékbe beépített egy vagy több villanymotor részét képezik, a (4) bekezdés b) pontjában említett információk helyettesíthetők a villanymotorok helyére vonatkozó információkkal, a (4) bekezdés c) pontjában említett információk pedig helyettesíthetők a villanymotorokhoz való hozzáférésre és az azok eltávolítására vonatkozó információkkal, amelyeknek tartalmazniuk kell legalább a villanymotorokhoz való hozzáféréshez és az azok eltávolításához szükséges valamennyi eltávolítási lépés, eszköz vagy technológia sorozatát.

(6) A (3) bekezdésben említett termékek esetében, amelyekhez egy másik uniós jogalkotási aktus értelmében az (EU) XX/XXXX rendeletben [a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet] ***vagy az (EU) XX/XXXX rendeletben [az elemekről és a hulladékelemekről szóló rendelet]*** meghatározott termékútlevél szükséges, a (4) bekezdésben említett információkat fel kell tüntetni a termékútlevélben ***vagy a digitális útlevélben***. ▌A (3) bekezdésben említett információknak hiánytalannak, naprakésznek és pontosnak kell lenniük, és legalább a termék átlagos élettartamát tíz évvel meghaladó ideig rendelkezésre kell állniuk, többek között a felelős természetes vagy jogi személy Unión belüli fizetésképtelenségét, felszámolását vagy megszűnését követően is.

A (4) bekezdésben említett információknak a termékmodellre, vagy amennyiben ugyanazon modell egységei esetében eltérnek az információk, egy adott tételre vagy egységre kell vonatkozniuk. A (4) bekezdésben említett információknak hozzáférhetőnek kell lenniük ***a felújítók, a javítók,*** az újrafeldolgozók, a piacfelügyeleti hatóságok és a vámhatóságok számára.

(8) Az (EU) …/… rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 9. cikke (1) bekezdésének c) és d) pontját, valamint 10. és 13. cikkét, továbbá a 2. cikkében szereplő, kapcsolódó fogalommeghatározásokat alkalmazni kell.

A (3) bekezdésben említett termék forgalomba hozatala előtt a természetes vagy jogi személyek gondoskodnak arról, hogy a (4) bekezdésben említett egyedi termékazonosítót feltöltsék az (EU) …/… rendeletben [a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendelet] [12. cikkének (1) bekezdésében] említett nyilvántartásba.

Az első és második albekezdés alkalmazásában az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 10. cikkének b) pontjában „a 4. cikk értelmében elfogadott, alkalmazandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok"-ra, valamint 10. cikkének f) pontjában és 13. cikkének (2) bekezdésében „a 4. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok"-ra utaló hivatkozásokat az e rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni.

(9) Amennyiben az állandó mágnesek újrafeldolgozására vonatkozó tájékoztatási követelményeket az (EU) XX/XXXX rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 4. cikkével összhangban elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok vagy az (1) bekezdésben felsorolt termékek bármelyikére vonatkozó egyéb uniós harmonizációs jogszabályok állapítják meg, e cikk rendelkezései helyett azokat a követelményeket kell alkalmazni.

(10) Az elsősorban védelmi vagy ***űripari*** alkalmazásra tervezett termékek mentesülnek e cikk követelményei alól.

Az (1), a (3) és a (4) bekezdésben említett egyes információk elhagyhatók, ha azok bizalmas üzleti adatokat is tartalmaznak.

(11) A mágneses rezonanciás képalkotó eszközökre, a gépjárművekre és az L kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező könnyű szállítóeszközökre [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 5 év]-tól/-től e cikk követelményeit kell alkalmazni.

(12) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 36. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett termékeknek megfelelő Kombinált Nómenklatúra-kódok ([27]) és árumegnevezések jegyzékének közlése vagy aktualizálása céljából módosítsa a VI. mellékletet, hogy ily módon megkönnyítse a vámhatóságok által az e termékekkel, valamint az e cikkben és a 28. cikkben meghatározott követelményekkel kapcsolatban végzett munkát.

28. cikk

Az állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalma

(1) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napját követő 3 év]-tól/-től vagy a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését követő két év elteltével (a későbbi dátum a mérvadó), a 27. cikk (1) bekezdésében említett olyan termékeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személyek, amelyek a 27. cikk (1) bekezdése b) pontjának i–iii. alpontjában említett egy vagy több állandó mágnest tartalmaznak, és amelyek esetében az ilyen állandó mágnesek össztömege meghaladja a 0,2 kg-ot, szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a termékbe beépített állandó mágnesekben található, fogyasztói hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt részarányát.

(2) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napját követő 2 év]-ig a 36. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e rendelet oly módon történő kiegészítése érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett termékekben található, gyártási hulladékból vagy fogyasztói hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt részarányának kiszámítására és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat állapít meg.

A számítási és ellenőrzési szabályok a 768/2008/EK határozat II. mellékletében foglalt modulok közül meghatározzák az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárást, az érintett termékekre tekintettel szükséges kiigazításokkal. Az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás meghatározásakor a Bizottság az alábbi kritériumokat veszi figyelembe:

a) az érintett modul megfelelő-e a termék típusához, és arányos-e az érvényesíteni kívánt közérdekkel;

b) potenciális harmadik fél általi megfelelőségértékelési feladatok ellátására képes, hozzáértő és független harmadik felek rendelkezésre állása;

([27]) A 2658/87/EGK rendelet I. mellékletében szereplő Kombinált Nómenklatúra.

c) amennyiben harmadik fél bevonása kötelező, szükséges, hogy a gyártó választani tudjon a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott minőségbiztosítási és terméktanúsítási modulok közül.

(3) A Bizottság ***legkésőbb*** 2030. december ***31-ig*** felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat ***fogad*** el e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy megállapítja az (1) bekezdésben említett termékekbe beépített állandó mágnesben kötelezően jelen lévő, fogyasztási hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt minimális részarányát. ***Megfelelően indokolt esetben a különböző termékekre eltérő minimális részarányok alkalmazhatók, vagy egyes termékek kivonhatók e kötelezettség alól.***

Az első albekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak a megfelelés biztosítását célzó intézkedés hatálya alá tartozó termékek elfogadásának nehézségéhez igazodó átmeneti időszakokat kell előírniuk.

Az első albekezdésben említett minimális részaránynak a hatások előzetes értékelésén kell alapulnia, figyelembe véve a következőket:

a) a fogyasztói hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt aktuális és előre jelzett rendelkezésre állása;

b) az (1) bekezdés alapján gyűjtött információk és az (1) bekezdésben említett, forgalomba hozott termékekbe beépített állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalmának relatív megoszlása;

c) műszaki és tudományos fejlődés, beleértve az állandó mágneseken alapuló technológiák jelentős változásait, amelyek hatással vannak a visszanyert anyagok típusára;

d) a minimális részarány tényleges és potenciális hozzájárulása az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseihez;

e) az állandó mágneseket tartalmazó termékek működésére gyakorolt lehetséges hatások;

f) az állandó mágnesek és az állandó mágneseket tartalmazó termékek megfizethetőségére gyakorolt aránytalan negatív hatások megelőzésének szükségessége.

(4) Amennyiben az állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalmára vonatkozó követelményeket az (EU) XX/XXXX rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 4. cikkével összhangban elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok vagy az (1) bekezdésben felsorolt termékek bármelyikére vonatkozó egyéb uniós harmonizációs jogszabályok állapítják meg, e cikk rendelkezései helyett azokat a követelményeket kell alkalmazni.

(5) Az (1) bekezdésben foglalt követelmény alkalmazásának időpontjától kezdődően az (1) bekezdésben említett termékek eladásra kínálásakor – beleértve a távértékesítést is –, vagy kereskedelmi tevékenység keretében történő megjelenítésekor az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes és jogi személyek gondoskodnak arról, hogy vevőik hozzáférhessenek az (1) bekezdésben említett információkhoz, mielőtt valamilyen adásvételi szerződés kötné őket.

Az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes és jogi személyek nem bocsáthatnak rendelkezésre és nem jeleníthetnek meg olyan címkéket, jelöléseket, szimbólumokat vagy feliratokat, amelyek az (1) bekezdésben említett információk tekintetében félrevezethetik vagy megtéveszthetik a vevőket. Az elsősorban védelmi vagy ***űripari*** alkalmazásra tervezett termékek mentesülnek e cikk követelményei alól.

(6) A mágneses rezonanciás képalkotó eszközök, a gépjárművek és az L kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező könnyű szállítóeszközök esetében az (1) és (6) bekezdésben meghatározott követelményeket a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépésének napjától számított öt év elteltével kell alkalmazni.

2. SZAKASZ

TANÚSÍTÁS ÉS KÖRNYEZETI LÁBNYOM

29. cikk

Elismert rendszerek

(1) A kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságával kapcsolatos tanúsítási rendszereket kidolgozó és felügyelő kormányok***, iparszövetségek*** vagy ***érdekelt szervezetek csoportosulásai*** (a továbbiakban: rendszertulajdonosok) kérelmezhetik a rendszerük Bizottság általi elismerését. ***A rendszer elismeréséről szóló határozatot a rendszertulajdonos kérelmének benyújtásától számított hat hónapon belül közzé kell tenni.***

Az első albekezdésben említett kérelmeknek tartalmazniuk kell a IV. mellékletben megállapított kritériumok teljesülésével kapcsolatos releváns bizonyítékokat. A Bizottság ***[a rendelet hatálybalépését követő három év]-ig*** a kérelmek minimális adattartalmát meghatározó végrehajtási jogi ***aktusokat fogad el***. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

Ezek a végrehajtási jogi aktusok a kérelemhez szükséges összes információra kiterjedő, egységes sablont írnak elő. Az egységes sablon csak a kérelem elbírálásához szükséges információkat tartalmazza. Az egységes sablon kitöltéséhez szükséges információk körének észszerűnek kell lennie.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés értelmében benyújtott bizonyítékok alapján a Bizottság megállapítja, hogy valamely tanúsítási rendszer megfelel a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak, a rendszert elismerő végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(3) A Bizottság ***legalább kétévente*** ellenőrzi, hogy az elismert rendszerek továbbra is megfelelnek-e a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak.

(4) Az elismert rendszerek tulajdonosai haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az elismert rendszerek bármely ***releváns*** változásáról vagy aktualizálásáról. A Bizottság értékeli, hogy ezek a változások vagy aktualizálások hatással vannak-e az elismerés alapjára, és ***szükség esetén*** megfelelő intézkedéseket hoz.

(5) Amennyiben bizonyíték van olyan ismétlődő vagy jelentős esetekre, amikor elismert rendszert végrehajtó gazdasági szereplők nem tesznek eleget a rendszer követelményeinek, a Bizottság az elismert rendszer tulajdonosával egyeztetve megvizsgálja, hogy ezek az esetek az elismerés alapját érintő hiányosságokra utalnak-e, és ***szükség esetén*** megfelelő intézkedéseket hoz.

(6) Amennyiben a Bizottság valamely elismert rendszer tekintetében olyan hiányosságokat tár fel, amelyek befolyásolják az elismerés alapját, megfelelő időt biztosíthat a rendszer tulajdonosának a korrekciós intézkedések ***legfeljebb 12 hónapon belüli*** meghozatalára. ***Ha a hiányosság ezen időszak lejártát követően továbbra is fennáll, a Bizottság a továbbiakban nem ismerheti el a rendszert.***

(7) Amennyiben a rendszer tulajdonosa elmulasztja vagy megtagadja a szükséges korrekciós intézkedések meghozatalát, és amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy a (6) bekezdésben említett hiányosságok miatt a rendszer már nem felel meg a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak, a Bizottság a rendszer elismerésének visszavonásáról szóló végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(8) A Bizottság létrehozza az elismert rendszerek nyilvántartását, és azt naprakészen tartja. Ezt a nyilvántartást egy szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. ***Az internetes oldalnak lehetővé kell tennie az elismert rendszerek végrehajtásával kapcsolatban az összes érintett érdekelt féltől érkező visszajelzések gyűjtését is. Ezeket a visszajelzéseket megfontolás céljából továbbítani kell az érintett rendszertulajdonosoknak.***

30. cikk

A környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozat

(1) A Bizottság ***2025. december 31-ig*** a 36. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi ***aktusokat fogad el*** abból a célból, hogy – az V. melléklettel összhangban, valamint a tudományosan megalapozott értékelési módszerek és a vonatkozó nemzetközi szabványok figyelembevételével – minden kritikus fontosságú nyersanyag környezeti lábnyomának kiszámítására és ellenőrzésére vonatkozó szabályok megállapításával kiegészítse ezt a rendeletet. A számítási és ellenőrzési szabályok meghatározzák, hogy melyik a legfontosabb hatáskategória***, illetve kellően indokolt esetben több hatáskategóriát is meghatároznak***. A lábnyomra vonatkozó nyilatkozatnak erre ***az egy vagy több*** hatáskategóriára***, továbbá az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra*** kell ***kiterjednie***.

(2) A Bizottság egy adott kritikus fontosságú nyersanyag tekintetében számítási és ellenőrzési szabályokat ***fogad*** el, ha a különböző releváns környezeti hatáskategóriák ***és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás*** mérlegelését követően arra a következtetésre jut, hogy a szóban forgó kritikus fontosságú nyersanyag ***releváns*** környezeti lábnyommal rendelkezik, és ezért forgalomba hozatalkor a legfontosabb hatáskategória ***vagy hatáskategóriák*** tekintetében az anyag környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozat tételével kapcsolatos kötelezettség szükséges és arányos ahhoz, hogy hozzájáruljon az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseihez azáltal, hogy elősegíti az alacsonyabb környezeti lábnyomú kritikus fontosságú nyersanyagok ellátását***, valamint csökkenti az e rendeletben szereplő egyéb intézkedések éghajlati és környezeti hatásait***.

(3) A (2) bekezdésben előírt kötelezettség szükségességének mérlegelésekor a Bizottság a következőket veszi figyelembe:

a) az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzései a szóban forgó kritikus fontosságú nyersanyagra alkalmazandó egyéb uniós jogszabályok keretében már megvalósultak-e, és ha igen, hogyan ***és mennyire hatékonyan***;

b) a vonatkozó nemzetközi szabványok és iránymutatások megléte és alkalmazása, vagy az ilyen szabványokról való nemzetközi szintű megállapodásra vonatkozó kilátások, valamint a fenntartható piaci gyakorlatok, beleértve a 29. cikk szerint elismert önkéntes rendszereket is;

c) a stratégiai partnerségek, a stratégiai projektek, a kereskedelmi megállapodások és más nemzetközi eszközök eredményessége, valamint az Unió által az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek elérése érdekében folytatott tájékoztatás hatékonysága;

ca) a gazdasági szereplők kapcsolódó gazdasági költségei és adminisztratív terhei.

(4) A Bizottság előzetes hatásvizsgálatot végez annak eldöntése érdekében, hogy elfogadjon-e az (1) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktust. Az értékelésnek:

a) többek között a következőkkel folytatott konzultáción kell alapulnia:

i. valamennyi érdekelt fél, például az ipar, beleértve a feldolgozóipart is, a kkv-k, a kézműipar, a szociális partnerek, a kereskedők, a kiskereskedők, az importőrök, ***az emberi egészséget és a környezetvédelmet előmozdító szervezetek,*** a fogyasztói szervezetek ***és a tudományos világ***;

ii. azon harmadik országok, amelyeknek az Unióval folytatott kereskedelmét ez a kötelezettség jelentős mértékben érintheti;

iii. a testület;

iiia. az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület és az Európai Vegyianyag-ügynökség;

b) biztosítania kell, hogy az intézkedések kidolgozására, elfogadására vagy alkalmazására ne azzal a céllal kerüljön sor, illetve az intézkedéseknek ne az legyen a hatása, hogy szükségtelen akadályokat teremtenek a nemzetközi kereskedelem előtt, és azok ne érintsék a kereskedelmet az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez szükségesnél nagyobb mértékben, figyelembe véve a harmadik országbeli beszállítók azon képességét, hogy megfeleljenek a szóban forgó nyilatkozatnak úgy, hogy az az összesített kereskedelmi forgalmat és a kritikus fontosságú nyersanyagok árait ne befolyásolja aránytalanul;

ba) értékelnie kell, hogy az uniós jog szerinti hasonló kötelezettségek kiváltották-e a kívánt hatást, és jelentősen hozzájárultak-e az uniós környezetvédelmi célok eléréséhez;

c) fel kell mérnie, hogy az intézkedés hozzájárulna-e az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez anélkül, hogy aránytalanul befolyásolná az uniós gazdasági ágazatnak a szóban forgó kritikus fontosságú nyersanyag beszerzésére való képességét.

(5) Minden olyan természetes vagy jogi személynek, aki vagy amely olyan kritikus fontosságú nyersanyagokat hoz forgalomba, amelyekre vonatkozóan a Bizottság az (1) bekezdés szerinti számítási és ellenőrzési szabályokat fogadott el, rendelkezésre kell bocsátania a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot.

Az első albekezdésben meghatározott követelmény minden egyes forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagtípusra alkalmazandó, és ▌ alkalmazandó a közbenső vagy késztermékekben lévő kritikus fontosságú nyersanyagokra***, amennyiben a kritikus fontosságú nyersanyag a termék teljes környezeti lábnyomának nem elhanyagolható részét teszi ki***.

(6) Az (5) bekezdésben említett, a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatnak a következő információkat kell tartalmaznia:

a) a felelős természetes vagy jogi személy neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy lajstromozott védjegye és postacíme, és ▌ az az elektronikus kommunikációs eszköz, amelyen felvehető vele a kapcsolat;

b) azon kritikus fontosságú nyersanyagtípusra vonatkozó információk, amelyre a nyilatkozat vonatkozik;

c) adott esetben a kritikus fontosságú nyersanyag kitermelésének, feldolgozásának, finomításának és újrafeldolgozásának helye szerinti országra és régióra vonatkozó információk;

d) a kritikus fontosságú nyersanyagnak az (1) bekezdés alapján elfogadott, alkalmazandó ellenőrzési és számítási szabályokkal összhangban kiszámított környezeti lábnyoma;

e) a környezeti lábnyom azon teljesítményosztálya, amelynek a kritikus fontosságú nyersanyag megfelel, a (7) bekezdés alapján elfogadott, alkalmazandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban;

f) a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatban foglalt eredményeket alátámasztó tanulmány közzétételre szánt változatához hozzáférést biztosító internetes hivatkozás.

(7) A Bizottság a 36. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat ***fogad*** el e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy ***2 éven belül*** az V. melléklettel összhangban meghatározza azon kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának teljesítményosztályait, amelyekre vonatkozóan az (1) bekezdés alapján számítási és ellenőrzési szabályok elfogadására került sor.

(7a) Amennyiben a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó közbenső vagy késztermékekre más jogszabályokban foglalt, környezeti lábnyomra vonatkozó uniós követelmények alkalmazandók, az egyes kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomát és szénlábnyomát lehetőség szerint be kell építeni a teljes termék környezeti lábnyomának kiszámításába.

(7b) A Bizottság 2030. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben elemzi annak lehetőségeit, hogy az uniós piachoz való hozzáférést csak a (7) bekezdésben említett, a környezeti lábnyom szempontjából a legjobb teljesítményosztályokba tartozó nyersanyagokra korlátozzák az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi termék vagy egyes termékek esetében. A Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatokat csatol a jelentéshez.

(8) A környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot szabadon hozzáférhető internetes oldalon rendelkezésre kell bocsátani ***könnyen érthető módon***.

A Bizottság a környezeti lábnyomra vonatkozó, az (5) bekezdésben említett nyilatkozat formátumát megállapító végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 37. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(9) A kritikus fontosságú nyersanyagok eladásra kínálásakor – beleértve a távértékesítést is –, vagy kereskedelmi tevékenység keretében történő megjelenítésekor a kritikus fontosságú nyersanyagokat forgalomba hozó természetes és jogi személyek gondoskodnak arról, hogy vevőik hozzáférhessenek a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozathoz, mielőtt valamilyen adásvételi szerződés kötné őket.

A kritikus fontosságú nyersanyagokat forgalomba hozó természetes és jogi személyek nem bocsáthatnak rendelkezésre és nem jeleníthetnek meg olyan címkéket, jelöléseket, szimbólumokat vagy feliratokat, amelyek a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatban közölt információk tekintetében félrevezethetik vagy megtéveszthetik a vevőket.

3. SZAKASZ

SZABAD MOZGÁS, MEGFELELŐSÉG ÉS PIACFELÜGYELET

31. cikk

Szabad mozgás

(1) A tagállamok az állandó mágnesek újrafeldolgozására vagy újrafeldolgozott tartalmára vonatkozó információkkal vagy az e rendelet hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó információkkal kapcsolatos okokból nem tilthatják meg, nem korlátozhatják, illetve nem akadályozhatják az állandó mágneseket tartalmazó termékek vagy az e rendeletnek megfelelő kritikus fontosságú nyersanyagok forgalmazását vagy használatbavételét.

(2) Kereskedelmi vásárokon, kiállításokon, bemutatókon vagy hasonló eseményeken a tagállamok nem akadályozhatják meg az e rendeletnek nem megfelelő állandó mágneseket vagy kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékek bemutatását, amennyiben egy jól látható jelölés egyértelműen feltünteti, hogy az adott termékek nem felelnek meg ennek a rendeletnek, és hogy nem forgalmazhatók mindaddig, amíg azokat az előírásoknak megfelelővé nem tették.

32. cikk

Megfelelőség és piacfelügyelet

(1) A 27. vagy 28. cikk hatálya alá tartozó termék forgalomba hozatala előtt a felelős természetes vagy jogi személyek gondoskodnak az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás lefolytatásáról és az előírt műszaki dokumentáció kidolgozásáról. Amennyiben a megfelelőségértékelési eljárás során bizonyítást nyer, hogy a termék megfelel az alkalmazandó követelményeknek, a felelős természetes vagy jogi személyek gondoskodnak az EU-megfelelőségi nyilatkozat kiállításáról és a CE-jelölés elhelyezéséről.

(2) A 27. cikkben meghatározott követelmények hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó megfelelőségértékelési eljárás az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] IV. mellékletében meghatározott eljárás, kivéve, ha a szóban forgó termékek a 28. cikkben meghatározott követelmények hatálya alá is tartoznak, amely esetben a megfelelőségértékelési eljárás a 28. cikk (2) bekezdése alapján elfogadott számítási és ellenőrzési szabályokban meghatározott eljárás.

(3) Az uniós piacon forgalomba hozott termékekre alkalmazandó, a 27. és 28. cikkben megállapított követelmények tekintetében az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] IX. fejezetét, 37., 38. és 39. cikkét, valamint a 2. cikkében foglalt, kapcsolódó fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

(4) A piacfelügyelet tekintetében a következő szabályokat kell alkalmazni:

a) az uniós piacon forgalomba hozott termékekre alkalmazandó, a 27., 28. és 30. cikkben megállapított követelmények tekintetében az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] XII. fejezetét, valamint az említett rendelet 2. cikkében foglalt, kapcsolódó fogalommeghatározásokat kell alkalmazni;

b) a környezettudatos tervezésre vonatkozóan az (EU) 2023/xxx rendeletben [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] meghatározott követelményeken felül a tagállamok – az említett rendelet 59. cikkének (1) bekezdésében említett cselekvési terv összefüggésében – figyelembe veszik a 27., 28. és 30. cikkben megállapított követelményeket;

c) az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 60. cikkét és 61. cikkének (1) bekezdését a 27., 28. és 30. cikkben megállapított követelményekre is alkalmazni kell;

d) a környezettudatos tervezésre vonatkozóan az (EU) 2023/xxx rendeletben [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] meghatározott követelményeken felül a Bizottság az említett rendelet 61. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett jelentésbe belefoglalja a 27., 28. és 30. cikkben megállapított követelményekhez kapcsolódó információkat;

e) az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 62. cikkének végrehajtásakor a szóban forgó cikkben említett közigazgatási együttműködési csoport és a Bizottság a 27., 28. és 30. cikkben megállapított követelményeket is figyelembe veszi.

(5) A (3) és (4) bekezdés alkalmazásában az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] vonatkozó részeit a következőképpen kell alkalmazni:

a) az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 37. cikkének (1) bekezdésében „a 4. cikk alapján elfogadott, alkalmazandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott, környezettudatos tervezésre vonatkozó követelmények”-re, 63. cikkének (1) bekezdésében „a 4. cikk alapján elfogadott, alkalmazandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban megállapított követelmények”-re, valamint 63. cikkének (5) bekezdésében „a 4. cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott követelmények”-re való hivatkozásokat „az e rendelet 27. és 28. cikkében megállapított követelmények”-re való hivatkozásként kell értelmezni;

b) az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 37. cikkének (3) bekezdésében és 63. cikkének (1) bekezdésében „a 4. cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálya alá tartozó termék”-re való hivatkozást „az e rendelet 27. és 28. cikkének hatálya alá tartozó termékre vagy anyagra” való hivatkozásként kell értelmezni;

c) az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 41. cikkében „a 4. cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban előírt megfelelőségértékelési feladatok”-ra való hivatkozást, valamint 45. cikkének (10) bekezdésében „a 4. cikk alapján elfogadott, vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok szerinti megfelelőségértékelési feladatok”-ra való hivatkozást „az e rendelet 28. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott szabályok alapján előírt megfelelőségértékelési feladatok”-ra való hivatkozásként kell értelmezni;

d) az (EU) 2023/xxx rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre utaló hivatkozást] 53. cikkének (1) bekezdésében „a 4. cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban előírt megfelelőségértékelési eljárások”-ra való hivatkozást „az e rendelet 28. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott szabályok alapján előírt megfelelőségértékelési eljárások”-ra való hivatkozásként kell értelmezni.

(6) Ez a cikk nem alkalmazandó az (EU) 2018/858 és a 168/2013/EU rendelet szerinti típusjóváhagyás hatálya alá tartozó termékekre.

6. fejezet

Stratégiai partnerségek

33. cikk

Stratégiai partnerségek

(1) A testület ***[HL: kérjük, illesszék be: az e rendelet hatálybalépését követő 1 éven belül]-ig és azt követően kétévente jelentést ad ki, amelyben beszámol a következőkről:***

-a) a meglévő stratégiai partnerségek és a stratégiai partnerségekre irányuló, folyamatban lévő tárgyalások, valamint a harmadik országokbeli stratégiai projektek naprakész jegyzéke;

a) az Unió által létesített stratégiai partnerségek milyen mértékben járulnak hozzá a következőkhöz:

i. az Unió ellátásbiztonságának javítása ***rövid és hosszú távon, figyelembe véve az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott referenciamutatókat***;

▌

iii. az Unió – ***beleértve az EUMSZ II. mellékletében említett tengerentúli országokat és területeket is*** – és a partnerországok közötti együttműködés javítása a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén***, valamint az Uniónak a nem partner harmadik országoktól való függetlensége, különös hangsúlyt helyezve a hasonlóan gondolkodó partnerekkel folytatott együttműködésre***;

iiia. a partnerországok gazdasági és társadalmi fejlődése, különösen a feltörekvő és fejlődő országok esetében, ezzel egyidejűleg előmozdítva a környezeti szempontból fenntartható és körforgásos gazdasági gyakorlatokat és a tisztességes munkakörülmények elterjedését ezekben az országokban;

b) a tagállamok érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködése és az Unió által a stratégiai partnerségek keretében végrehajtott fellépések közötti koherencia és a lehetséges szinergiák***, beleértve a szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló uniós törekvéseket és tárgyalásokat a harmadik országokkal***;

ba) a harmadik országokkal vagy harmadik országokban tervezett vagy létrehozott, kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek, amelyek nem tartoznak sem stratégiai partnerségek, sem szabadkereskedelmi megállapodások hatálya alá, de amelyeket a (3b) bekezdésben meghatározott platform keretében folytatnak;

c) ***azon*** országok ***jegyzékének létrehozása, amelyek*** előnyben ***részesítendők*** a stratégiai partnerségek létesítéséhez, figyelembe véve az alábbi kritériumokat:

i. ellátásbiztonsághoz ***és annak rezilienciájához*** való potenciális hozzájárulás, figyelembe véve a harmadik országok kritikus fontosságú nyersanyagokból képzett lehetséges tartalékait, illetve az azokhoz kapcsolódó kitermelési, feldolgozási és újrafeldolgozási kapacitásait;

ii. ***az Unió és egy harmadik ország közötti együttműködés javíthatja-e*** a harmadik ország ***képességét*** a ***káros*** környezeti hatások nyomon ***követésére***, ***megelőzésére*** és minimálisra ***csökkentésére a szabályozási keretén és annak végrehajtásán keresztül***, a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok alkalmazását, beleértve az emberi és a munkavállalói jogok tiszteletben tartását***, beleértve a kényszermunka és gyermekmunka elleni küzdelmet szolgáló szakpolitikai intézkedéseket is,*** és a helyi közösségekkel***, köztük az őslakos népekkel*** való érdemi együttműködést, az átlátható ***és felelős*** üzleti gyakorlatok alkalmazását, valamint a közigazgatás és a jogállamiság megfelelő működésére gyakorolt káros hatások megelőzését; ***továbbá milyen módon járulhat hozzá az Unió a partnerségi politikáin keresztül, például szakképzés és technikai támogatás révén a harmadik országok szabályozási keretének megerősítéséhez;***

iii. léteznek-e ***vagy létrejöhetnek-e*** együttműködési megállapodások valamely harmadik ország és az Unió között, valamint a feltörekvő piacok és a fejlődő ***országok*** esetében a „Global Gateway" stratégia szerinti beruházási projektek elterjedésének lehetősége;

iv. a feltörekvő piacok és a fejlődő ***országok*** esetében az a kritérium, hogy egy partnerség hozzájárulhat-e ***az országon belüli és*** a helyi értékteremtéshez***, ezen belül a downstream tevékenységek kialakításához***, és ha igen, hogyan, és kölcsönösen előnyös lenne-e a partnerország és az Unió számára;

iva. a feltörekvő piacok és a fejlődő országok esetében milyen mértékben használják fel a meglévő uniós finanszírozási, támogatási és kockázatmentesítési eszközöket, különösen a Global Gateway keretében, és milyen mértékű akadályok állnak fenn az ilyen eszközök használata előtt a stratégiai projektekkel összefüggésben.

(2) A ***Bizottság és a*** testület az (1) bekezdéssel, illetve a feltörekvő piacokkal és a fejlődő ***országokkal*** összefüggésben biztosítja az együttműködést ***és a koherenciát*** más releváns koordinációs fórumokkal, többek között a „Global Gateway" stratégia keretében létrehozott fórumokkal.

(3) A tagállamok:

a) koordinációt folytatnak a Bizottsággal annak érdekében, hogy biztosítsák a koherenciát az érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködésük és az Unió harmadik országokkal kialakított, nem kötelező erejű stratégiai partnerségei között, amelyek hatásköre kiterjed legalább a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncára***, valamint hogy biztosítsák a kapacitásépítési és technológiatranszfer-programok konszolidációját a kritikus fontosságú ásványok termelő országokban történő felelős újrafeldolgozásának előmozdítása érdekében***;

b) támogatják a Bizottságot a stratégiai partnerségekben meghatározott ***konkrét*** együttműködési intézkedések ***hatékony*** végrehajtásában.

ba) egymással szorosan együttműködve koordinálják a fejlesztési bankjaik, exporthitel-ügynökségeik és a felügyeletük alá tartozó egyéb közintézmények tevékenységét a harmadik országokban megvalósuló stratégiai projektek végrehajtásának és finanszírozásának támogatása érdekében.

(3a) A Testület minden új jelentést eljuttat az Európai Parlament illetékes bizottságaihoz.

(3b) A Bizottság .[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő 6 hónap]-ig platformot hoz létre, amely tömöríti a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén működő vállalatok képviselőit azzal a céllal, hogy az 1. cikkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban támogassa a feltárást, a feldolgozást és az újrafeldolgozást azokban a harmadik országokban, amelyekkel az EU még nem kötött stratégiai partnerséget vagy szabadkereskedelmi megállapodást. A platform lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy megkönnyítse és támogassa a stratégiai kapcsolatokat a projektgazdák és az érintett nemzeti kormányok között.

(3c) A Bizottság felkéri az európai szabványügyi szervezeteket, hogy dolgozzanak ki európai szabványokat vagy európai szabványosítási termékeket e rendelet célkitűzéseinek támogatása érdekében.

(3d) Az Unió által harmadik országokkal kötött stratégiai partnerségeknek olyan intézkedéseket kell tartalmazniuk, amelyek hozzájárulnak a következőkhöz:

i. az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátása rezilienciájának, diverzifikáltságának és fenntarthatóságának javítása az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott referenciaértékekkel összhangban;

ii. az Unió és a partnerországok közötti együttműködés és a közös felelősségvállalás javítása az elfogadott partnerségi célkitűzések elérése terén a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén;

iii. a partnerországok gazdasági és társadalmi fejlődése, különösen a feltörekvő piacok és a fejlődő gazdaságok esetében;

iv. a feltörekvő piacok és a fejlődő gazdaságok esetében a helyi hozzáadott érték növelése az újonnan kifejlesztett kitermelési kapacitások mellett a feldolgozási és újrafeldolgozási kapacitások fejlesztésének támogatásával, valamint a tudás- és készségátadást elősegítő intézkedésekkel.

A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet az új stratégiai partnerség létrehozásával kapcsolatos tárgyalások megkezdéséről.

Amint a stratégiai partnerségről szóló tárgyalások lezárulnak, a Bizottság erről a Parlamentet is tájékoztatja.

7. fejezet

Irányítás

34. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület

(1) Létrejön a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület ***(a továbbiakban: a testület)***.

(2) A testület az e rendeletben meghatározott feladatokat látja el.

35. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület összetétele és működése

(1) A testület a tagállamokból és a Bizottságból áll. Elnöke a Bizottság képviselője.

(2) Minden tagállam magas szintű képviselőt jelöl ki a testületbe. Amennyiben a tisztség és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam különböző képviselőket is kijelölhet a testület különböző feladataihoz kapcsolódóan. A testület minden egyes tagja póttaggal rendelkezik.

A testület meghívja az Európai Parlament képviselőit, hogy megfigyelőként vegyenek részt az ülésein, többek között a (6) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportok ülésein.

(2a) Az Európai Védelmi Ügynökség, az Európai Vegyianyag-ügynökség, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Külügyi Szolgálat egy-egy magas szintű képviselőt jelöl ki megfigyelőként a testületbe.

(2b) Minden tagállam az egyablakos ügyintézési rendszeréből egy képviselőt jelöli ki megfigyelőként a testületbe.

(3) A testület a Bizottság javaslata alapján tagjainak egyszerű többségével fogadja el eljárási szabályzatát.

(4) A testület rendszeres időközönként ülésezik annak érdekében, hogy lehetővé tegye az e rendeletben meghatározott feladatainak eredményes ellátását. Szükség esetén a testület a Bizottság indokolt kérése alapján ülésezik.

A testület legalább az alábbi időközönként ülésezik:

a) a stratégiai projektekre vonatkozó kérelmeknek a 3. fejezet 1. szakasza szerinti értékelése céljából háromhavonta;

b) a 4. fejezet szerinti nyomon követés fejlesztése céljából hathavonta;

ba) a stratégiai projektek értékelése céljából hathavonta, az előrehaladásnak az ágazat megfelelő képviselőivel való megvitatása céljából;

c) a feltáráshoz kapcsolódó, a 3. fejezet 4. szakaszában meghatározott tagállami kötelezettségek végrehajtása terén – többek között a kritikus vagy stratégiai fontosságú nyersanyagokat tartalmazó jegyzékek aktualizálásának fényében – elért előrehaladás megvitatása céljából évente egyszer.

(5) A Bizottság ***egy napirend-meghatározási feladatokat ellátó és*** technikai és logisztikai támogatást nyújtó végrehajtó titkárság közreműködésével ***koordinálja*** a ***testület munkáját***.

(6) A testület konkrét kérdések és feladatok kezelése érdekében állandó vagy ideiglenes alcsoportokat hozhat létre.

A testület legalább a következő állandó alcsoportokat hozza létre:

a) a stratégiai projektek finanszírozásának a 15. cikk szerinti megvitatására és koordinálására szakosodott alcsoport; megfigyelőként meghívást kapnak a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, ***az exporthitel-ügynökségek,*** az európai fejlesztésfinanszírozási intézmények, az Európai Beruházási Bank Csoport, valamint más nemzetközi pénzügyi intézmények, köztük az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és adott esetben magánszektorbeli pénzügyi intézmények képviselői;

aa) egy alcsoport a 10. és a 11. cikk szerinti rendelkezések végrehajtásának megvitatására, beleértve a nyilvánosság részvételével és az érdekelt felek bevonásával kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztását, akik más érintett bányászati régiókból is érkezhetnek, amelybe a civil társadalmi szervezetek képviselőit megfigyelőként hívják meg, hogy biztosítsák az engedélyezési eljárások strukturált és kiszámítható formáit;

b) nemzeti földtani intézeteket vagy felméréseket tömörítő alcsoport, illetve ilyen intézet vagy felmérés hiányában az általános feltárásért felelős illetékes nemzeti hatóság, a 18. cikkben említett nemzeti feltárási programok összehangolásához való hozzájárulás céljából;

c) a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásával és az azokkal kapcsolatos tájékoztatással foglalkozó ügynökségeket tömörítő alcsoport, vagy ilyen ügynökség hiányában az ezen ügyért felelős illetékes nemzeti hatóság, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a 19. cikkben meghatározott nyomonkövetési feladatokhoz;

d) a nemzeti szükséghelyzeti ügynökséget és a stratégiai készletekért felelős nemzeti hatóságokat, illetve ilyen ügynökség és hatóság hiányában az ezen ügyért felelős illetékes nemzeti hatóságot tömörítő alcsoport, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a stratégiai készletek 22. cikkben meghatározott ***nyomon követéséhez; ez az alcsoport kifejezetten meghívhat hasonlóan gondolkodó harmadik országbeli partnereket a stratégiai készletekkel kapcsolatos bevált gyakorlatokról folytatott eszmecsere céljából;***

da) egy alcsoport, amely a kritikus fontosságú nyersanyagok teljes értékláncát lefedő ipari szövetségeket és más érintett ipari érdekelt feleket tömöríti azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a 3. cikk (3) bekezdésében és a 4. cikk (4) bekezdésében meghatározott stratégiai vagy kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének módosítására irányuló esetleges kérelmezési eljáráshoz, valamint a stratégiai projektek és stratégiai partnerségek 33. cikk szerinti értékeléséhez, amely a kkv-k képviselőire is figyelmet fordít a tagállamokban, hogy megvitassa a kkv-k nyersanyagok értékláncaiban való részvételét és a kkv-k részvételének fokozására irányuló lehetőségeket;

db) a 33. cikk szerinti stratégiai partnerségek munkájának megvitatására és koordinálására szakosodott alcsoport, amely biztosítja az együttműködést más érintett koordinációs fórumokkal, beleértve a Global Gateway stratégia részeként létrehozott fórumokat is, valamint a vállalatok képviselői a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncában; a civil társadalmi szervezetek és a tudományos élet képviselőit adott esetben megfigyelőként meghívják az alcsoport üléseire.

(6a) A testület folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet a soron következő üléseiről, beleértve az állandó vagy ideiglenes alcsoportok üléseit és a megfelelő napirendeket.

(7) Amennyiben az Európai Parlament nem vesz részt ezeken az üléseken, a testület rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet az üléseken folytatott megbeszélésekről.

A testület ***képviselői*** adott esetben ***az ipart, a civil társadalmat, a tudományos köröket és a szakszervezeteket képviselő*** szakértőket, egyéb harmadik feleket vagy harmadik országok képviselőit***, valamint a helyi és regionális hatóságok képviselőit*** is ***meghívják*** a (6) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportok ülésein megfigyelőként való részvételre vagy írásbeli észrevételek benyújtására. ***Különös hangsúlyt kell fektetni a kkv-k képviselőire, akiket meg kell hívni, hogy részt vegyenek minden olyan ülésen és megbeszélésen, amely őket vagy a nyersanyag-értékláncban való részvételüket érinti, mind a testület, mind pedig az alcsoportok szintjén.***

Feladatainak ellátása során a testület – adott esetben – biztosítja a koordinációt, az együttműködést és az információcserét az uniós jog alapján létrehozott megfelelő válságreagálási és válsághelyzetekre való felkészülési struktúrákkal.

(8) A testület meghozza a szükséges intézkedéseket a bizalmas és az érzékeny üzleti adatok ***44. cikk szerinti*** biztonságos kezelésének és feldolgozásának biztosítása érdekében.

(9) A testület mindent megtesz annak érdekében, hogy konszenzusra jusson.

8. fejezet

Felhatalmazás és bizottsági eljárás

36. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit e cikk tartalmazza.

(2) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napjától számított egy hónap]-tól/-től nyolc évre szóló felhatalmazást kap a 3. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) bekezdésében, az 5. cikk (2) bekezdésében, a 27. cikk (12) bekezdésében, a 28. cikk (2) bekezdésében és a 30. cikk (1) és (5) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a ***nyolcéves*** időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) bekezdésében, az 5. cikk (2) bekezdésében, a 27. cikk (12) bekezdésében, a 28. cikk (2) bekezdésében és a 30. cikk (1) és (5) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel. A tagállamok szakértőivel való konzultációra a 14. cikk szerinti konzultációt követően kerül sor.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 3. cikk (2) bekezdése, a 4. cikk (2) bekezdése, az 5. cikk (2) bekezdése, a 27. cikk (12) bekezdése, a 28. cikk (2) bekezdése és a 30. cikk (1) és (5) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam [két hónappal] meghosszabbodik.

37. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság munkáját a(z) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e jogi aktusra utaló hivatkozást] végrehajtásával foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

9. fejezet

Módosítások

38. cikk

Az (EU) 2018/1724 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/1724 rendelet a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet első oszlopa egy új, „S. Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sorral egészül ki;

2. Az I. melléklet második oszlopában az „S. Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sor a következő pontokkal egészül ki:

„1. az engedélyezési eljárásra vonatkozó információk

2. a finanszírozási és befektetési szolgáltatásokra vonatkozó információk

3. uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségekre vonatkozó információk

4. vállalkozástámogatási szolgáltatásokra vonatkozó információk, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adójogszabályok és a munkajog területén”.

3. A II. melléklet első oszlopa egy új, „Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sorral egészül ki.

4. A II. melléklet második oszlopában a „Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sor a következő ponttal egészül ki:

„A nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiát alkalmazó gyártási projektek tervezéséhez, kivitelezéséhez és működtetéséhez szükséges összes releváns közigazgatási engedélyre kiterjedő eljárás, beleértve az építési, vegyipari és hálózati csatlakozási engedélyeket, amennyiben ezek szükségesek, és a környezetvédelmi vizsgálatokat és engedélyeket, beleértve az összes közigazgatási kérelmet és eljárást”;

5. A II. melléklet harmadik oszlopában a „Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sor a következő ponttal egészül ki:

„Az eljárások valamennyi eredménye, a kérelem érvényességének elismerésétől az illetékes nemzeti hatóság által az eljárás kimeneteléről hozott átfogó határozatról szóló értesítésig”.

6. A III. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„(9) A(z) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e javaslatra utaló hivatkozást] 8. cikkének (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóságok”.

39. cikk

Az (EU) 2019/1020 rendelet módosítása

Az (EU) 2019/1020 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk (5) bekezdésében az „(EU) 2016/425(35) és (EU) 2016/426(36)” szövegrész helyébe a következő szövegrész kerül: „(EU) 2016/425 (*), az (EU) 2016/426 (**) és az [(EU) […] [e rendelet elfogadásának éve]/… (***)]”.

2. Az I. melléklet a következő ponttal egészül ki: „X [Kiadóhivatal: Kérjük, illesszék be a soron következő számot] (EU) …/… rendelet a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátását biztosító keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be e rendelet közzétételének részleteit], amennyiben érinti az említett rendelet 27., 28. vagy 30. cikkében foglalt követelményeket”.

40. cikk

Az (EU) 2018/858 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/858 rendelet II. melléklete a következőképpen módosul:

Az I. részben szereplő táblázat a következő bejegyzéssel egészül ki:

[Kiadóhivatal: Kérjük, illesszék be a soron következő számot a G címsor alá]	Az állandó mágnesek körforgásos jellegére vonatkozó követelmények	(EU) XX/XXXX rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be: e rendelet HL-ben történő közzétételének részleteit]	X	X	X	X	X	X					X	X

41. cikk

A 168/2013/EU rendelet módosítása

A 168/2013/EU rendelet II. melléklete a következőképpen módosul:

Az I. részben szereplő táblázat a következő bejegyzéssel egészül ki:

[Kiadóhivatal: Kérjük, illesszék be a soron következő számot a C1 címsor alá]	Az állandó mágnesek körforgásos jellegére vonatkozó követelmények	(EU) XX/XXXX rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be: e rendelet HL-ben történő közzétételének részleteit]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

10. fejezet

Záró rendelkezések

42. cikk

Az előrehaladás nyomon követése

(1) A Bizottság – a testület által biztosított tanácsadás figyelembevételével – nyomon követi az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott célkitűzések megvalósítása felé tett előrelépést, és legalább háromévente jelentést tesz közzé, amelyben részletezi az Unió által e célkitűzések megvalósítása terén elért eredményeket.

Az első jelentést [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 4 év]-ig kell kidolgozni.

(2) Az (1) bekezdésben említett jelentésnek mennyiségi információkat kell tartalmaznia az 1. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott referenciaértékek teljesítése felé az Unió által tett előrelépés mértékéről.

(2a) Az ebben a cikkben előírt nyomon követési feladatok nem kötelezik a nyersanyag-értékláncban részt vevő vállalkozásokat vagy más gazdasági szereplőket arra, hogy információkat nyújtsanak be a Bizottságnak, a testület hatóságainak vagy bármely más hatóságnak. A vállalkozások által e cikk alapján szolgáltatott információkat kizárólag önkéntes alapon szabad megadni, és azokat mindenkor a 44. cikkel összhangban kell kezelni.

(2b) A Bizottság folyamatosan figyelemmel kíséri e rendelet végrehajtását annak érdekében, hogy megelőzze az egyéb uniós jogszabályok és az e rendelet közötti összeegyeztethetetlenséget. E célból a Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 1 éven belül] jelentést tesz közzé az e rendelet és más uniós jogszabályok közötti összhangról.

43. cikk

A tagállamok általi jelentéstétel

(1) A tagállamok minden évben jelentést küldenek a Bizottságnak, amely tartalmazza a 18. cikk (4) bekezdésében, a 20. cikk (1) és (2) bekezdésében, a 21. cikk (1) bekezdésében, a 22. cikk (5) bekezdésében és a 25. cikk (6) bekezdésében említett információkat. Az első jelentést [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított egy év]-ig kell megküldeni.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdésben említett jelentések sablonját meghatározó végrehajtási jogi aktusok elfogadására. A sablonban feltüntethető az (1) bekezdésben említett információk közlésének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 37. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(3) Az (1) bekezdésben említett jelentésekben foglalt információkat a 44. cikknek megfelelően kell kezelni.

(3a) Az ebben a cikkben előírt jelentéstétel nem kötelezi a nyersanyag-értékláncban részt vevő vállalkozásokat vagy más gazdasági szereplőket arra, hogy információkat nyújtsanak be a Bizottságnak, a testület hatóságainak vagy bármely más hatóságnak. A vállalkozások által e cikk alapján szolgáltatott információkat kizárólag önkéntes alapon szabad megadni, és azokat mindenkor a 44. cikkel összhangban kell kezelni.

44. cikk

Bizalmas információk kezelése

(1) Az e rendelet végrehajtása során szerzett információk kizárólag e rendelet céljaira használhatók fel, és azokat a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok védik.

(2) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak az e rendelet alkalmazása során megszerzett és létrejött kereskedelmi és üzleti titkok, valamint más bizalmas és minősített információk védelméről, az uniós és a vonatkozó nemzeti joggal összhangban teendő ajánlásokra és intézkedésekre kiterjedően is.

(3) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak arról, hogy az e rendelet alapján rendelkezésre bocsátott vagy kicserélt minősített információt a kibocsátó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül ne minősítsék vissza, illetve annak minősítését ne oldják fel.

(4) Ha valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy az összesített információknak a 21. cikkel összefüggésben történő benyújtása mégis veszélyeztetheti nemzetbiztonsági érdekét, indokolással ellátott értesítés útján kifogást emelhet a Bizottság felé történő ismertetés ellen.

(5) A Bizottság és a nemzeti hatóságok, azok tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek biztosítják a feladataik és tevékenységeik végzése során szerzett információk bizalmas kezelését. Ez a kötelezettség a testület ülésein a 35. cikk értelmében részt vevő összes tagállami képviselőre, megfigyelőre, szakértőre és egyéb résztvevőkre is vonatkozik.

45. cikk

Szankciók

A rendelet hatálybalépésétől számított 12 hónap elteltéig a tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghozzák az azok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot e szabályokról és intézkedésekről, és haladéktalanul bejelentik az ezeket érintő esetleges későbbi módosításokat.

46. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napját követő 5 év]-ig az elérni kívánt célkitűzések alapján értékeli e rendeletet, és erről jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

(2) Az (1) bekezdésben említett jelentésben értékelni kell legalább azt, hogy helyénvaló-e a környezeti lábnyomra vonatkozó maximális küszöbértékeket megállapítani azon kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében, amelyekre vonatkozóan számítási és ellenőrzési szabályok elfogadására került sor***, valamint értékelni kell azt is, hogy 2030 után tovább kell-e erősíteni a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncait***.

47. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt …, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

I. MELLÉKLET

Stratégiai fontosságú nyersanyagok

1. SZAKASZ

A STRATÉGIAI FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK JEGYZÉKE

A következő nyersanyagok tekintendők stratégiai fontosságúnak:

***-a) Alumínium* [Mód. 5]**

a) Bizmut

b) Bór – kohászati minőségű

c) Kobalt

d) Réz

e) Gallium

f) Germánium

g) Lítium – akkumulátorminőségű

h) Magnéziumfém

i) Mangán – akkumulátorminőségű

j) Természetes grafit – akkumulátorminőségű

k) Nikkel – akkumulátorminőségű

l) Platinacsoportba tartozó fémek

m) Mágnesekhez használt ritkaföldfémek (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm és Ce)

n) Szilíciumfém

o) Titánfém

p) Volfrám

2. SZAKASZ

A STRATÉGIAI FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK KIVÁLASZTÁSÁNAK MÓDSZERTANA

1. A stratégiai jelentőséget annak alapján kell meghatározni, hogy egy-egy nyersanyag mennyire releváns a zöld és digitális átállás, valamint a védelmi és űripari alkalmazások szempontjából, figyelembe véve a következőket:

   a) a nyersanyagnak a stratégiai technológiák által bemeneti anyagként felhasznált mennyisége;

   b) a nyersanyagnak a releváns stratégiai technológiák gyártásához szükséges mennyisége;

   c) a releváns stratégiai technológiák iránti várható globális kereslet.

2. Az előre jelzett keresletnövekedés ($D_{F/C}$) kiszámítása a következőképpen történik:

$$D_{F/C} = \frac{DF}{GS}$$

ahol:

D_F: egy adott nyersanyagra vonatkozóan egy referenciaévre előre jelzett kereslet;

GS: egy adott referencia-időszakra vonatkoztatott globális éves nyersanyagtermelés.

3. A termelés növelésének nehézségét legalább a következők figyelembevételével kell meghatározni:

a) valamely nyersanyagnak egy referencia-időszakra vonatkoztatott, aktuális termelési nagyságrendje (PS), amelyet a következőképpen kell kiszámítani:

$$PS = log_{10}(GS)$$

ahol:

log_{10}: egy általános logaritmus;

GS: egy adott referencia-időszakra vonatkoztatott globális éves nyersanyagtermelés;

b) egy nyersanyag esetében a tartalékok termeléshez viszonyított aránya (R/P), amelyet a következőképpen kell kiszámítani:

$$R/P = \frac{R}{GS}$$

ahol:

R: valamely nyersanyag gazdaságosan kitermelhető geológiai erőforrásainak ismert tartalékait jelenti;

GS: egy adott referencia-időszakra vonatkoztatott globális éves nyersanyagtermelés.

II. MELLÉKLET

Kritikus fontosságú nyersanyagok

1. SZAKASZ

A KRITIKUS FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK JEGYZÉKE

A következő nyersanyagok tekintendők kritikus fontosságúnak:

a) Antimon

b) Arzén

c) Bauxit

d) Barit

e) Berillium

f) Bizmut

g) Bór

h) Kobalt

i) Kokszolható szén

j) Réz

k) Földpát

l) Folypát

m) Gallium

n) Germánium

o) Hafnium

p) Hélium

q) Nehéz ritkaföldfémek

r) Könnyű ritkaföldfémek

s) Lítium

t) Magnézium

u) Mangán

v) Természetes grafit

w) Nikkel – akkumulátorminőségű

x) Nióbium

y) Nyersfoszfát

z) Foszfor

aa) Platinacsoportba tartozó fémek

bb) Szkandium

cc) Szilíciumfém

dd) Stroncium

ee) Tantál

ff) Titánfém

gg) Volfrám

hh) Vanádium

2. SZAKASZ

A GAZDASÁGI JELENTŐSÉG ÉS AZ ELLÁTÁSI KOCKÁZAT KISZÁMÍTÁSA

1. Valamely nyersanyag gazdasági jelentőségét (EI) a következőképpen kell kiszámítani:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

ahol:

A_s: a nyersanyag végfelhasználásának aránya a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) ágazatban;

Q_s: a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) érintett ágazat hozzáadott értéke;

SI_{EI}: a gazdasági jelentőséghez kapcsolódó helyettesítési index.

2. Valamely nyersanyag gazdasági jelentőséghez kapcsolódó helyettesítési indexét (SI_{EI}) a következőképpen kell kiszámítani:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SCP_{i,a} * Sub\text{-}share_{i,a} * Share_a$$

ahol:

i: egy egyedi helyettesítő anyagot jelöl;

a: a nyersanyag egyedi alkalmazását jelöli;

SCP: a helyettesítő költséghatékonysági paraméter;

Share: a nyersanyagoknak a végfelhasználáson belüli aránya;

Sub-share: az egyes alkalmazásokon belül az egyes helyettesítő anyagok részaránya.

3. Valamely nyersanyag ellátási kockázatát (SR) a következőképpen kell kiszámítani:

$$SR = \left[\left(HHI_{WGI,t}\right)_{GS} \cdot \frac{IR}{2} + \left(HHI_{WGI,t}\right)_{EU\ sourcing}\left(1 - \frac{IR}{2}\right)\right] \cdot \left(1 - EoL_{RIR}\right) \cdot SI_{SR}$$

ahol:

GS: egy adott referencia-időszakra vonatkoztatott globális éves nyersanyagtermelés;

az uniós beszerzés az EU-ba irányuló ellátás, azaz az EU-n belüli termelés és az EU-ba importáló egyéb országok tényleges beszerzése;

HHI: a Herfindahl-Hirschman index (az országkoncentráció helyettesítő mutatója);

WGI: a (az egyes országok kormányzásának minőségét érzékeltető Country Governance Index helyettesítő mutatójaként használt) arányosított globális kormányzási index (World Governance Index);

t: a WGI-t kiigazító kereskedelmi paraméter, amelyet egy-egy ország által bevezetett, lehetséges (hatályos kereskedelmi megállapodás által esetlegesen mérsékelt) exportadók, fizikai exportkvóták vagy exporttilalmak figyelembevételével kell meghatározni;

IR: az importfüggőséget jelöli;

EoL_{RIR}: az életciklus végi újrafeldolgozási bemeneti arány, amely a (régi hulladékból újrafeldolgozott) másodlagos bemeneti anyagok és a nyersanyag összes (elsődleges és másodlagos) bemeneti anyagának aránya;

SI_{SR}: az ellátási kockázathoz kapcsolódó helyettesítési index.

4. A nyersanyagok importfüggőségét a következőképpen kell kiszámítani:

$$IR = \frac{Import - Export}{Domesticproduction + Import - Export}$$

5. Valamely nyersanyag Herfindahl-Hirschman indexét (HHI_{WGI}) a következőképpen kell kiszámítani:

$$\left(HHI_{WGI,t}\right)_{GS\ or\ EU\ sourcing} = \sum_c (S_c)^2 WGI_c * t_c$$

ahol:

S_c: „c” országnak a nyersanyag globális ellátásán (vagy uniós beszerzésén) belüli részesedése;

WGI_c: „c” ország arányosított globális kormányzási indexe;

t_c: valamely ország WGI-t kiigazító kereskedelmi paramétere, amelyet az ország által bevezetett, lehetséges (hatályos kereskedelmi megállapodás által esetlegesen mérsékelt) exportadók, fizikai exportkvóták vagy exporttilalmak figyelembevételével kell meghatározni.

6. Valamely nyersanyag ellátási kockázathoz kapcsolódó helyettesítési indexét (SI_{SR}) a következőképpen kell kiszámítani:

$$SI_{SR} = \sum_i \left[\left(SP_i * SCr_i * SCo_i\right)^{1/3} \sum_a Sub\text{-}share_{i,a} * Share_a\right]$$

ahol:

i: egy egyedi helyettesítő anyagot jelöl;

a: a nyersanyag egyedi alkalmazását jelöli;

SP: a helyettesítő anyag és az anyag globális termelését tükröző helyettesítő termelés;

SCr: a kritikus fontosságot helyettesítő mutató, amely figyelembe veszi, hogy a helyettesítő anyag maga is kritikus fontosságú nyersanyag-e;

SCo: az együttes termelést helyettesítő mutató, amely figyelembe veszi, hogy a helyettesítő termék alaptermék-e, illetve társ- vagy melléktermékként bányászott termék-e;

Share: a helyettesítésre jelölt anyagoknak a végfelhasználáson belül aránya;

Sub-share: az egyes alkalmazásokon belül az egyes helyettesítő anyagok részaránya.

7. Amennyiben strukturális vagy statisztikai változások valamennyi értékelt anyag esetében horizontálisan befolyásolják a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat mérését, a megfelelő értékeket korrigálni kell az ilyen változások ellensúlyozása érdekében.

A számításokat azon legutóbbi öt év átlagára kell alapozni, amelyekre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok. Az adatok elsőbbségét, minőségét és rendelkezésre állását figyelembe kell venni.

III. MELLÉKLET

A stratégiai projektek elismerési kritériumainak értékelése

1. Azt, hogy egy uniós projekt megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett kritériumnak, a következők figyelembevételével kell értékelni:

   a) a projekt hozzájárul-e az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott referenciamutatókhoz***, illetve a stratégiai fontosságú nyersanyagok helyettesítéséhez az értékláncban, meghozva eközben az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a helyettesített anyagéhoz képest hasonló vagy alacsonyabb környezeti lábnyomot érjenek el***;

   b) ***amennyiben a projekt hozzájárul az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott referenciamutatókhoz,*** a projekt hozzájárul-e a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának arányaként kifejezett uniós kapacitások fenntartásához vagy megerősítéséhez, figyelembe véve az uniós felhasználás várható növekedését.

   ba) a projekt nem akadályozza-e az Unió 2030-ig és 2050-ig tartó időszakra szóló éghajlat-politikai célkitűzéseinek megvalósítását.

   A projektnek a vonatkozó kapacitási referenciamutatókhoz való hozzájárulását a projekt üzleti tervének és a pályázatban szerepeltetett alátámasztó műszaki információknak, valamint a projekt piacra jutási idejének figyelembevételével kell értékelni.

2. Azt, hogy egy harmadik országbeli projekt megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett kritériumnak, a következők figyelembevételével kell értékelni:

   a) a projekt hozzájárul-e az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott referenciamutatókhoz, vagy hozzájárul-e az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátása rezilienciájának fenntartásához***, illetve a stratégiai technológiák uniós ellátásához, azáltal, hogy a stratégiai technológiákban helyettesítik a stratégiai fontosságú nyersanyagokat***;

   b) az alkalmazandó jogi keret vagy egyéb feltételek biztosítékot nyújtanak-e arra, hogy a projekttel kapcsolatos kereskedelem és beruházások nem torzulnak, figyelembe véve különösen azt, hogy az Unió kötött-e az érintett harmadik országgal a 33. cikkben említett stratégiai partnerséget vagy olyan kereskedelmi megállapodást, amely nyersanyagokra vonatkozó fejezetet tartalmaz, és összhangban van-e az Unió közös kereskedelempolitikájával;

   c) milyen mértékben vannak olyan vállalatok, amelyeknek a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodást kell kötniük, illetve amelyek hajlandóak ilyen megállapodást kötni a projektgazdával a vonatkozó uniós projektek által előállított stratégiai fontosságú nyersanyagok felhasználása vagy feldolgozása céljából;

   d) a projekt összhangban van-e az Unió fejlesztési együttműködési és külpolitikai célkitűzéseivel.

   A projektnek az a) pontban említett referenciamutatókhoz való hozzájárulását a projekt üzleti tervének és a pályázatban szerepeltetett alátámasztó műszaki információknak, a projekt piacra jutási idejének, valamint a projekt eredményeinek a c) pontban említett, a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó, meglévő vagy potenciális megállapodások hatálya alá tartozó részének figyelembevételével kell értékelni. A c) ponttal kapcsolatos bizonyítékok magukban foglalhatnak szerződéses megállapodásokat, szándéknyilatkozatokat vagy egyetértési megállapodásokat.

3. Azt, hogy egy uniós projekt megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett kritériumnak, annak figyelembevételével kell értékelni, hogy:

   a) milyen a projekt fejlesztési potenciáljáról készített megvalósíthatósági tanulmányok minősége;

   b) a használni kívánt technológia megfelelőségét igazolták-e az adott környezetben.

   Az a) pontban említett megvalósíthatósági tanulmányokat a következők céljából kell megtervezni:

   a) technológiai és környezetvédelmi megfontolások elemzésével annak értékelése, hogy a javasolt projekt valószínűsíthetően sikeres lesz-e;

   b) a projekt megvalósítása során esetlegesen felmerülő, potenciális műszaki kérdések és problémák azonosítása.

A projekt megvalósíthatóságának megerősítéséhez további tanulmányokra lehet szükség.

4. Azt, hogy egy projekt megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kritériumnak, ***adott esetben*** annak figyelembevételével kell értékelni, hogy a projekt megfelel-e az alábbi uniós jogszabályoknak, illetve nemzetközi jogi eszközöknek:

   a) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvre irányuló javaslat hivatkozását], amennyiben az alkalmazandó a projektgazdára;

   b) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelvre irányuló javaslat hivatkozását], amennyiben az alkalmazandó a projektgazdára;

   c) az ILO háromoldalú nyilatkozata a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről;

   d) az OECD útmutatása a felelős üzleti magatartáshoz követendő kellő gondosságról, különös tekintettel a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó iránymutatásokra;

   e) az OECD útmutatása a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási lánca tekintetében követendő kellő gondosságról;

   f) az OECD útmutatása az ásványinyersanyag-kitermelő ágazaton belül az érdekeltek érdemi szerepvállalásához követendő kellő gondosságról;

   g) az OECD vállalatirányítási alapelvei;

   h) az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelvei;

   i) az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek.

   ia) a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés elve, amelyet az ENSZ 2007-es Közgyűlésén elfogadott, az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat rögzít; *[Mód. 11]*

   A projektgazdák az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kritériumnak való megfelelést az alábbiakkal is igazolhatják:

   a) bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az érintett projekt a 29. cikkben említett, elismert rendszer részeként egyedi tanúsítással rendelkezik; vagy

   b) kötelezettséget vállalnak arra, hogy az érintett projektre a 29. cikkben említett, elismert rendszer részeként tanúsítást szereznek, és elegendő bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az érintett projekt a végrehajtásakor meg tud felelni a tanúsítási kritériumoknak;

   ba) az Unióban megvalósuló projektek esetében kötelezettséget vállalnak arra, hogy megvalósítása esetén a projekt meg fog felelni az alkalmazandó uniós jogszabályoknak.

5. Azt, hogy egy uniós projekt megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett kritériumnak, a következők figyelembevételével kell értékelni:

   a) különböző tagállamok vállalatai vesznek-e részt a projektben;

   b) a potenciális beruházáshasznosítók is egynél több tagállamban találhatók-e;

   c) a stratégiai fontosságú nyersanyagok egynél több tagállambeli továbbfelhasználók számára való rendelkezésre állására gyakorolt hatások.

6. Azt, hogy egy harmadik országbeli projekt megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett kritériumnak, annak figyelembevételével kell értékelni, hogy a projekt milyen mértékben járul hozzá az érintett harmadik országban:

   a) a nyersanyag-értéklánc egynél több szakaszának megerősítéséhez az adott országban vagy tágabb régiójában;

   b) a belföldi nyersanyag-értékláncon belüli magánberuházások ösztönzéséhez;

   c) szélesebb körű gazdasági vagy társadalmi előnyök létrehozásához, beleértve a munkahelyteremtést is.

IV. MELLÉKLET

A tanúsítási rendszerekre vonatkozó kritériumok

Valamely elismert tanúsítási rendszernek a következő kritériumokat kell teljesítenie:

a) átlátható, tisztességes és megkülönböztetésmentes feltételek mellett nyitva áll minden olyan gazdasági szereplő előtt, amely hajlandó és képes megfelelni a rendszer követelményeinek***, továbbá többszereplős irányítás alatt áll***;

b) a tanúsításra vonatkozó követelményeknek ***az uniós jogban mindenhol koherensnek kell lenniük,*** és magukban kell foglalniuk ▌ az alábbiakat:

i. környezeti szempontból fenntartható gyakorlatokat biztosító követelmények ***a művelet előtt, alatt és a művelet lezárása után***, beleértve a környezetgazdálkodást és a környezeti hatások csökkentését biztosító követelményeket ***a következő környezeti kockázati kategóriákban:***

i. levegő, beleértve a légszennyezést, például az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását;

ii. víz, ideértve a tengerfenéki és a tengeri környezetet is, valamint a vízszennyezést, a vízhasználatot, a vízmennyiséget (árvíz vagy aszályok) és a vízhez való hozzáférést;

iii. talaj, ideértve a talajszennyezést, a talajeróziót, a földhasználatot és a földterület-degradációt;

iv. biológiai sokféleség, ideértve az élőhelyek, a vadon élő állatok, a növények és az ökoszisztémák, ezen belül az ökoszisztéma-szolgáltatások károsodását is;

v. veszélyes anyagok;

vi. zaj és rezgés;

vii. üzembiztonság;

viii. energiafelhasználás;

ix. hulladék és maradékanyagok;

ii. a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok biztosítására vonatkozó követelmények, beleértve az emberi jogok és a munkavállalói jogok***, ezen belül az őslakos népek közösségi életének*** tiszteletben tartását;

iii. az üzleti integritás és az átláthatóság biztosítására vonatkozó követelmények, beleértve a pénzügyi, környezetvédelmi és társadalmi kérdésekkel kapcsolatos hatékony és eredményes gazdálkodásra vonatkozó követelményeket***, valamint a III. melléklet 4. pontjában felsorolt OECD-iránymutatásoknak megfelelő korrupcióellenes és megvesztegetés elleni politikákat***;

c) a megfelelés ellenőrzése és nyomon követése objektív; nemzetközi, uniós vagy nemzeti szabványokon, követelményeken és eljárásokon alapul, és azokra az érintett gazdasági szereplőtől függetlenül kerül sor;

d) megfelelő követelményeket és eljárásokat tartalmaz a felelős ellenőrök kompetenciájának és függetlenségének biztosításához.

da) olyan követelményeket tartalmaz, amelyek biztosítják az ellenőrzési jelentés elkészítését a telephely szintjén.

MELLÉKLET V.

Környezeti lábnyom

1. **Fogalommeghatározások**

E melléklet alkalmazásában:

a) „tevékenységre vonatkozó adatok”: életciklusleltárak (LCI) modellezése során a folyamatokhoz társuló információk. A folyamatláncok összesített LCI-eredményeit, amelyek az adott folyamat során végzett tevékenységeket tükrözik, egyenként meg kell szorozni a hozzájuk tartozó, tevékenységre vonatkozó adattal, majd ezekből együttesen kell származtatni az adott folyamathoz társuló környezeti lábnyomot;

b) „anyagjegyzék”: a vizsgálat tárgyát képező termék gyártásához szükséges nyersanyagokat, részegységeket, köztes egységeket, alkomponenseket, alkotórészeket, valamint ezek mindegyikének mennyiségét felsoroló jegyzék;

c) „vállalatspecifikus adatok”: egy vagy több létesítménytől származó, közvetlenül mért vagy gyűjtött adatok (telephely-specifikus adatok), amelyek reprezentatívak a vállalat tevékenységei szempontjából. Más néven „elsődleges adatok”;

d) „hatásvizsgálati módszer”: az életciklusleltár-adatoknak egy aggodalomra okot adó környezeti hatáshoz való hozzájárulássá történő átszámítására szolgáló protokoll;

e) „hatáskategória”: az erőforrás-felhasználás vagy a környezeti hatás azon osztálya, amelyhez az életciklusleltár adatai kapcsolódnak;

f) „életciklus”: egy termékrendszer egymást követő és egymással kapcsolatban álló szakaszai a nyersanyagbeszerzéstől vagy a természeti erőforrásokból történő előállítástól a végső ártalmatlanításig (ISO 14040:2006 szabvány);

g) „életciklusleltár (LCI)”: elemi, hulladék- és termékáramok cseréinek együttes halmaza egy LCI-adatkészletben;

h) „életciklusleltár-adatkészlet (LCI-adatkészlet)”: meghatározott termék, szervezet vagy egyéb referenciaegység (pl. telephely, folyamat) életciklusadatait tartalmazó dokumentum vagy fájl, amely a leíró metaadatokon túlmenően magában foglalja az életciklusleltár kvantitatív adatait. Az LCI-adatkészlet lehet elemi folyamatra vonatkozó adatkészlet, részben összesített vagy összesített adatkészlet;

i) „másodlagos adatok”: nem konkrét folyamatból származó adatok a környezetvédelmi lábnyomra vonatkozó vizsgálatot végző vállalat ellátási láncán belül. Olyan adatokat jelent, amelyeket a vállalat nem közvetlenül gyűjt, mér vagy becsül meg, hanem valamely harmadik fél LCI-adatkészletből vagy más forrásokból szerez. A másodlagos adatok közé tartoznak az ágazatra jellemző átlagolt adatok (pl. közzétett termelési adatokból, kormányzati statisztikákból és iparszövetségektől származó adatok), szakirodalmi tanulmányok, műszaki szakértői tanulmányok és szabadalmak, valamint pénzügyi adatokon is alapulhatnak, és tartalmazhatnak közelítő adatokat, továbbá egyéb generikus adatokat. Az elsődleges adatok horizontális összesítést követően másodlagos adatoknak tekintendők;

j) „rendszerhatár”: az életciklus vizsgálatában figyelembe vett, illetve abból kizárt szempontok.

Ezen túlmenően a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó számítási szabályoknak tartalmazniuk kell az értelmezésükhöz szükséges további fogalommeghatározást.

2. **Hatály**

Ez a melléklet a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítási módjára vonatkozó alapvető tényezőket tartalmaz.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályoknak az e mellékletben foglalt alapvető tényezőkre kell épülniük, figyelembe véve a tudományosan megalapozott értékelési módszereket és az életciklus-értékelés területére vonatkozó nemzetközi szabványokat.

A kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítása a kritikus fontosságú nyersanyagok termelésében részt vevő létesítményekben használt anyagjegyzéken, energián, termelési módszereken és segédanyagokon alapul.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályok megállapításakor a Bizottság törekszik arra, hogy biztosítsa az összhangot a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokat felhasználó ***közbenső és végtermékek*** környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályokkal.

3. **Bejelentett egység**

A bejelentett egység a releváns kritikus fontosságú nyersanyag 1 kg-ja.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályok a releváns kritikus fontosságú nyersanyag jellegének vagy felhasználásának figyelembevétele érdekében – szükség esetén – magasabb vagy alacsonyabb, kg-ban kifejezett, bejelentett egységet is meghatározhatnak.

A gyártó által a karbonlábnyom számszerű meghatározása érdekében gyűjtött valamennyi bemeneti és kimeneti mennyiségi adatot ehhez a bejelentett egységhez viszonyítva kell kiszámítani.

4. **Rendszerhatár**

A kitermelés, a dúsítás és a finomítás az elsődleges kritikus fontosságú nyersanyagok rendszerhatárába beszámítandó három életciklusszakasz, amelyek a következő folyamatokat tartalmazzák (amennyiben az adott nyersanyag szempontjából releváns):

a) upstream folyamatok, beleértve a nyersanyag-előállítás céljából történő érckitermelést, a vegyi anyagok, segédanyagok gyártását és ellátását (***a*** szállítását ***is***), az üzemanyagok gyártását és ellátását (***a*** szállítását ***is***), a villamosenergia-termelést és -ellátást, valamint az anyagoknak a nem a szervezet tulajdonát képező ***vagy nem a szervezet által üzemeltetett*** járművekben történő szállítását;

b) ércek, dúsított termékek és nyersanyagok szállítása a szervezet tulajdonát képező vagy általa üzemeltetett járművekben;

c) ércek, dúsított termékek és nyersanyagok tárolása;

d) ércek zúzása és tisztítása;

e) dúsított nyersanyagok előállítása;

f) fémek (vegyi, fizikai, biológiai úton történő) kitermelése;

g) olvasztás;

h) fématalakítás;

i) salaktisztítás;

j) fémfinomítás;

k) fémelektrolízis;

l) fémöntés vagy -csomagolás;

m) elhasználódott anyagok és salak kezelése;

n) valamennyi kapcsolódó kiegészítő folyamat, például szennyvíztisztítás (helyszíni szennyvíztisztítás, többek között a technológiai vizek, a közvetlen hűtővíz és a felszíni lefolyó vizek kezelése esetében), gázkibocsátás-csökkentő rendszerek (többek között az elsődleges és másodlagos kilépő gázokhoz tartozó rendszerek), kazánok (többek között tápvíz-előkezelés), belső logisztika.

A másodlagos kritikus nyersanyagok (az újrafeldolgozás életciklus-szakaszát meghatározó) rendszerhatárába beleértendők a következő folyamatok (amennyiben relevánsak az adott újrafeldolgozott nyersanyag szempontjából):

a) upstream folyamatok, beleértve a takarmány-alapanyagok (hulladékanyagok és primer dúsított réz) előállítását, a vegyi anyagok, segédanyagok gyártását és ellátását (szállítását), az üzemanyagok gyártását és ellátását (szállítását), a villamosenergia-termelést és -ellátást, valamint az anyagoknak a nem a szervezet tulajdonát képező járművekben történő szállítását;

b) dúsított termékek és hulladékok szállítása a szervezet tulajdonát képező vagy általa üzemeltetett járművekben;

c) hulladékok, dúsított termékek és nyersanyagok tárolása;

d) másodlagos anyagok előkezelése;

e) olvasztás;

f) fématalakítás;

g) fémfinomítás;

h) fémelektrolízis;

i) fémöntés vagy -csomagolás;

j) elhasználódott anyagok kezelése;

k) valamennyi kapcsolódó kiegészítő folyamat, például szennyvíztisztítás (helyszíni szennyvíztisztítás, többek között a technológiai vizek, a közvetlen hűtővíz és a felszíni lefolyó vizek kezelése esetében), gázkibocsátás-csökkentő rendszerek (többek között az elsődleges és másodlagos kilépő gázokhoz tartozó rendszerek), kazánok (többek között tápvíz-előkezelés) és belső logisztika.

A felhasználási szakaszt vagy az életciklus végi szakaszt ki kell zárni a környezeti lábnyomra vonatkozó számításokból, mivel azok nem állnak a felelős gazdasági szereplő közvetlen befolyása alatt. Más folyamatok abban az esetben zárhatók ki, ha egy adott kritikus fontosságú nyersanyag környezeti lábnyomához való hozzájárulásuk jelentéktelen.

5. **Hatáskategóriák**

A számítási szabályoknak meg kell határozniuk azt a hatáskategóriát ***vagy -kategóriákat***, amelyet figyelembe kell venni a környezeti lábnyom ***vagy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás*** kiszámításakor. A kiválasztásnak a hulladékképződés szokásos helyszínén végzett elemzésen kell alapulnia, amelynek nemzetközi szinten kidolgozott, tudományosan megalapozott módszerekkel összhangban kell megvalósulnia, figyelembe véve a következőket:

a) a különböző hatások relatív jelentősége, beleértve az ▌ éghajlati és környezeti hatások kezelése szempontjából vett relatív jelentőségüket;

b) azon downstream vállalatok igényei, amelyek közölni kívánják az általuk használt kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomát.

6. **Vállalatspecifikus és másodlagos adatkészletek felhasználása**

A számítási szabályoknak valamennyi releváns folyamat és anyag tekintetében meg kell határozniuk a vállalatspecifikus vagy másodlagos adatkészletek használatát. ***Ha a számítási szabályok lehetővé teszik a választást egy vállalatspecifikus és egy másodlagos adatkészlet között, a számítási módszernek kellően ösztönöznie kell a vállalatspecifikus adatkészlet használatát.***

A vállalatspecifikus adatok használatát legalább a felelős gazdasági szereplő közvetlen befolyása alatt álló folyamatok esetében elő kell írni, és azoknak a legnagyobb mértékben hozzá kell járulniuk a releváns hatáskategóriákhoz.

A tevékenységre vonatkozó vállalatspecifikus adatokat a környezeti lábnyomnak megfelelő másodlagos adatkészletekkel együtt kell felhasználni. A számítási szabályoknak meg kell határozniuk, hogy a nemzetközi szinten kidolgozott, tudományosan megalapozott módszertanokban meghatározott kritériumokkal összhangban megengedett-e a mintavétel.

A kritikus fontosságú nyersanyagtípus előállításához felhasznált anyagjegyzék vagy energiaszerkezet változása szükségessé teszi a környezeti lábnyom újbóli kiszámítását.

A 4. pontban felsorolt folyamatfázisokban a felhasznált energia karbonintenzitásának kiszámításakor az adott tevékenység vagy folyamat helye szerinti ország vagy – ha lehetséges – régió energiamixének átlagos üvegházhatású-gáz-kibocsátási adatait kell felhasználni. Alacsonyabb kibocsátási tényezők csak akkor használhatók, ha a gazdasági szereplő hitelt érdemlően bizonyítani tudja, hogy egyedi folyamatai vagy energiaellátása az ország vagy – ha lehetséges – régió energiamixénél kevésbé karbonintenzív. Ezt a megújuló energia termelőjéhez vagy az alacsonyabb karbonintenzitású termelőhöz való közvetlen kapcsolattal, vagy az energiaellátás és a gazdasági szereplő általi felhasználás közötti időbeli és földrajzi kapcsolatot bizonyító szerződéssel kell igazolni, amelyet harmadik fél általi ellenőrzésről kiadott nyilatkozattal kell hitelesíteni.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján kidolgozandó számítási szabályoknak tartalmazniuk kell az életciklus alábbi szakaszainak részletes modellezését:

a) az elsődleges nyersanyagok kitermelésének, dúsításának és finomításának szakasza;

b) a másodlagos nyersanyagok beszerzésének és feldolgozásának szakasza.

7. **Hatásvizsgálati módszerek**

A környezeti lábnyomot olyan tudományosan megalapozott hatásvizsgálati módszerek segítségével kell kiszámítani, amelyek a releváns hatáskategóriák tekintetében figyelembe veszik az éghajlatváltozással, a vízzel, a levegővel, a talajjal, az erőforrásokkal, a földhasználattal és a toxicitással kapcsolatos nemzetközi szintű fejleményeket.

Az eredményeket jellemzett eredményekként kell rendelkezésre bocsátani (normalizálás és súlyozás nélkül).

8. **A környezeti lábnyomra vonatkozó teljesítményosztályok**

A belső piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozatokban szereplő értékek eloszlásától függően megfelelő számú teljesítményosztály kerül meghatározásra, ahol – a piaci differenciálás lehetővé tétele érdekében – az A. kategória a legjobb osztály az életciklus során gyakorolt legalacsonyabb hatással. Az egyes teljesítményosztályokra vonatkozó küszöbérték, valamint azok tartományának meghatározása az elmúlt három évben forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok teljesítményének eloszlásán, a várható technológiai fejlesztéseken és egyéb, meghatározásra váró műszaki tényezőkön fog alapulni.

A Bizottság háromévente felülvizsgálja a teljesítményosztályok számát és az azok közötti küszöbértékeket annak biztosítása érdekében, hogy azok továbbra is tükrözzék a piac valós helyzetét és várható fejlődését.

9. **Megfelelőségértékelés**

A számítási és ellenőrzési szabályok a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott modulok közül meghatározzák az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárást, az érintett anyagra tekintettel szükséges kiigazításokkal.

Az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás meghatározásakor a Bizottság az alábbi kritériumokat veszi figyelembe:

a) az érintett modul megfelelő-e az anyagtípushoz, és arányos-e az érvényesíteni kívánt közérdekkel;

b) potenciális harmadik fél általi megfelelőségértékelési feladatok ellátására képes, hozzáértő és független harmadik felek rendelkezésre állása;

c) amennyiben harmadik fél bevonása kötelező, szükséges, hogy a gyártó választani tudjon a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott minőségbiztosítási és terméktanúsítási modulok közül.

VI. MELLÉKLET

A 27. cikk (1) bekezdésében említett, releváns termékek

Az alábbi táblázat a 2658/87/EGK rendelet I. mellékletében meghatározott Kombinált Nómenklatúrában besorolt árukat sorolja fel.